

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Al. Racławickie 14, 20-950 Lublin

Link do raportu samooceny: https://www.kul.pl/raporty-pka,art_109167.html

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Socjologia**

1. Poziom/y studiów: **I stopnia, II stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki socjologiczne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki socjologiczne – studia I stopnia	180	100%
Nauki socjologiczne – studia II stopnia	120	100%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.
Nie dotyczy

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu²
nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
nauczyciel prowadzący zajęcia²
nauczyciel psycholog

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
 nauczyciel pedagog specjalny
 nauczyciel logopeda
 nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

STUDIA I STOPNIA

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do Uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_W01	tradycję myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej oraz wiedzę w zakresie wykorzystywania zasad logicznych oraz pryncypiów nauk humanistycznych i społecznych	P6U_W1	P6S_WG1
K_W02	wiedzę na temat człowieka i jego form aktywności oraz ich instytucjonalizacji w zbiór zasad i reguł życia społecznego	P6U_W1 P6U_W2	P6S_WK1
K_W03	metody i techniki jakościowe i ilościowe w badaniach socjologicznych (instytucji, opinii, kultury, rynku, gospodarki, polityki, sfery publicznej)	P6U_W1	P6S_WG1
K_W04	struktury, procesy i uwarunkowania wybranych zjawisk społecznych	P6U_W1 P6U_W2	P6S_WK2
K_W05	etyczne, kulturowe i społeczne uwarunkowania działalności zawodowej socjologa	P6U_W1	P6S_WK2
K_WP	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6U_W2	P6S_WK3
	Umiejętności: absolwent potrafi	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_U01	interpretować w podstawowym zakresie zjawiska społeczno-kulturowe w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne tendencje w nauce i praktyce socjologicznej	P6U_U1	P6S_UW1
K_U02	wykorzystać w praktyce wiedzę socjologiczną w zakresie struktur, procesów i uwarunkowań wybranych zjawisk społecznych do analizy problemów	P6U_U1	P6S_UW1
K_U03	przygotować prace pisemne i multimedialne korzystając z różnorodnych źródeł; komunikować się z otoczeniem społecznym za pomocą specjalistycznej terminologii	P6U_U3	P6S_UK1 P6S_UK2
K_U04	wykorzystać metody i techniki jakościowe i ilościowe w badaniach socjologicznych (instytucji, opinii, kultury, rynku, gospodarki, polityki, sfery publicznej)	P6U_U1	P6S_UW1
K_U05	uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i	P6U_U1	P6S_UU1

	umiejętności		
K_U06	posługiwać się językiem obcym w zakresie umożliwiającym mu rozumienie i wykorzystanie współczesnych teorii i wyników badań socjologicznych	P6U_U1	P6S_UK3
K_U07	wyznaczać priorytety w realizacji zadań zwłaszcza w kontekście powiązań sieciowych i wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych	P6U_U1 P6U_U2	P6S_UO1 P6S_UO2
K_U08	współpracować w grupie i w zespołach zadaniowych w celu rozwiązania konkretnych problemów	P6U_U2	P6S_UO2 P6S_UO1
K_UP	samodzielnie planować i realizować rozwój własnej ścieżki kariery zawodowej	P6U_U2	P6S_UU1
K_UJB2	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U3	P6S_UK3
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_K01	Krytycznie ocenić swój potencjał, jest gotów do stałego dokształcania się	P6U_K1	P6U_KK1
K_K02	do podjęcia samodzielnych i niezależnych działań profesjonalnych, a w uzasadnionych przypadkach do zasięgnięcia opinii eksperta	P6U_K2	P6U_KK2
K_K03	do samodzielnego identyfikowania interesu społecznego, do uczestniczenia w dialogu publicznym	P6U_K1 P6U_K2	P6U_KO1 P6U_KO2
K_K04	Do promowania w trakcie dyskusji kultury publicznej opartej na tolerancji, poczuciu dobra wspólnego i pluralizmu ideowego, w warunkach demokracji	P6U_K2	P6U_KO1
K_K05	Zachowania się w sposób profesjonalny, przestrzegając zasad etyki zawodowej	P6U_K1	P6U_KR1
K_KP	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6U_K2	P6U_KO3

STUDIA II STOPNIA

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do Uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_W01	w pogłębionym stopniu terminologię, wybrane teorie i metodologię z zakresu socjologii i jej subdyscyplin	P7U_W1	P7S_WG1
K_W02	współczesne kierunki rozwoju, główne szkoły, nurty i perspektywy poznawcze w naukach socjologicznych	P7U_W1 P7U_W2	P7S_WG2
K_W03	procesy i zjawiska społeczne oraz zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia zmian społecznych	P7U_W1	P7S_WG1
K_W04	nurty i przemiany współczesnej cywilizacji	P7U_W1	P7U_WK1

	oraz złożoność ich uwarunkowań		
K_W05	różne uwarunkowania działalności zawodowej socjologa, w tym podstawy prawne, ekonomiczne, etyczne	P7U_W2	P7S_WK2 P7S_WK3
K_W06	w sposób pogłębiony – w odniesieniu do zakresu danego pozostałymi efektami kształcenia: od K_W01 do K_W05 – zjawiska i procesy społeczno-kulturowe w obszarach problemowych zgodnych z zainteresowaniami, w ramach wybranych indywidualnie ścieżek kształcenia		
	Umiejętności: absolwent potrafi	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_U01	wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu nauk socjologicznych w celu opisu i analizy przyczyn i przebiegu wybranych procesów i zjawisk społecznych, a także formułować na tej podstawie własne opinie i krytyczne sądy	P7U_U1	P7S_UW1 P7S_UW3
K_U02	rozdzielać orientacje w metodologii badań społecznych, sformułować problem badawczy, dobrać adekwatnie metody, techniki i skonstruować narzędzie badawcze, opracować i zaprezentować wyniki badań oraz wskazać kierunki dalszych eksploracji w obrębie wybranej subdyscypliny socjologii	P7U_U1	P7S_UW3
K_U03	w sposób merytoryczny, klarowny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, konstruować rozbudowane ustne i pisemne uzasadnienia na tematy społeczne, formułować komunikaty kierowane do różnych odbiorców	P7U_U3	P7S_UK1
K_U04	Prezentować samodzielne rozwiązania konkretnego problemu poparte rozbudowaną argumentacją merytoryczną i wykorzystywać je w prowadzeniu debat	P7U_U3	P7S_UK2
K_U05	posługiwać się specjalistyczną terminologią z zakresu nauk socjologicznych, także w języku obcym	P7U_U3	P7S_UK3
K_U06	współpracować z innymi w ramach prac grupowych i podejmować rolę kierowniczą w zespole	P7U_K3	P7S_U01 P7S_U02
K_U07	zaplanować dalszy rozwój zawodowy i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7U_U2	P7S_UU1
K_UJB2+	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7U_U3	P7S_UK3
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_K01	angażować się we współpracę i przewodzenie grupom i organizacjom społecznym w ramach indywidualnych i zespołowych działań na rzecz otoczenia społecznego i interesu publicznego	P7U_K1 P7U_K2 P7U_K3	P7S_K01 P7S_K02 P7S_K03
K_K02	rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych, samodzielnie lub z pomocą	P7U_K2	P7S_KK2

	eksperta		
K_K03	krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu socjologii i budowania warsztatu pracy socjologa	P7U_K1	P7S_KK1
K_K04	podjmowania wyzwań zawodowych i zachowania się w sposób profesjonalny	P7U_K1	P7S_KR1
K_K05	przestrzegania zasad etyki zawodowej i ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KR1

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko

Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja
pełniona w uczelni

Wojciech Gizicki

dr hab., prof. KUL

Arkadiusz Jabłoński

dr hab., prof. KUL

Maciej Hułas

ks. dr hab., prof. KUL, Dyrektor Instytutu Nauk Socjologicznych

Małgorzata Szyszka

dr, adiunkt, Koordynator kierunku socjologia

Grzegorz Adamczyk

dr hab., prof. KUL

Alina Betlej

dr, adiunkt

Krzysztof Jurek

dr, adiunkt, Opiekun praktyk

Magdalena Lipnicka

dr, adiunkt

Marek Wodawski

ks. dr, adiunkt

Katarzyna Józwińska

mgr, sekretarz ds. kształcenia

Monika Wilczek

dr, starszy specjalista ds. kształcenia

Małgorzata Jakubiak

mgr, samodzielny referent

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	5
Prezentacja uczelni	6
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	9
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	11
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	12
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	13
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	14
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	14
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	15
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	16
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	18
Część III. Załączniki	19
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	19
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	23

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (KUL), utworzony w 1918 roku, jest uczelnią katolicką działającą w polskim systemie szkolnictwa wyższego na prawach uczelni publicznej. Jako uniwersytet katolicki podlega Stolicy Apostolskiej i pozostaje pod opieką Konferencji Episkopatu Polski w zakresie rozwoju naukowego oraz zapewnienia warunków funkcjonowania. Bezpośredni nadzór z ramienia władz kościelnych sprawuje Wielki Kanclerz KUL. Podstawowe zasady organizacji i działania uczelni określa jej Statut. KUL jest uczelnią otwartą dla osób różnych wyznań oraz niewyznających żadnej religii, o ile respektują jej katolicki charakter. Uniwersytet realizuje swoją misję zgodnie z dewizą *Deo et Patriae* – służby Bogu i Ojczyźnie. Czyni to od ponad stu lat na polu badawczym, dydaktycznym, wychowawczym i kulturowym. Zasadą funkcjonowania uczelni jest w jej warstwie poznawczej wolność badań naukowych, zaś w warstwie aksjologicznej lojalność wobec historycznego i kulturowego dziedzictwa Polski.

Socjologia jest ważnym komponentem w naukowej strukturze uczelni. Jest w niej obecna od powstania KULu. Początkowo wykładana była na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych. Po jego zamknięciu, w trosce o ciągłość badań i dydaktyki w zakresie nauk społecznych, Senat Akademicki KUL podjął decyzję o utworzeniu na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej specjalizacji Filozofii Praktycznej (przekształconej w 1975 roku w specjalizację Filozoficzno-Społeczną). Dzięki temu możliwe było utrzymanie ciągłości studiów socjologicznych, a KUL w latach 1950–1956 był jedyną uczelnią w Polsce, w której prowadzono oficjalnie wykłady z tej dyscypliny. Po utworzeniu w 1980 roku Wydziału Nauk Społecznych, socjologia uprawiano w ramach Sekcji Nauk Społecznych przekształconej w 1996 roku w Instytut Socjologii. Od 2019 roku funkcjonuje jako Instytut Nauk Socjologicznych (INS). Kierunek socjologia prowadzony był początkowo w formie jednolitych, pięcioletnich studiów magisterskich. Od 2004 roku kształcenie odbywa się w systemie dwustopniowym – na poziomie studiów licencjackich i magisterskich.

INS jest stale rozwijającą się jednostką w ramach Wydziału Nauk Społecznych. W dowód uznania wysokiej jakości kształcenia czterokrotnie uzyskała akredytację kierunku socjologia na okres pięciu lat udzieloną przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej (w 2000 r., 2005 r., 2011 r. i 2019 r.). Na bazie dokonań naukowych i dydaktycznych oraz zaplecza kadrowego Instytutu stworzono podwaliny pod dwa nowe Instytuty WNS: Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych (obecnie Nauk o Polityce i Administracji) oraz Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej (obecnie Instytut Dziennikarstwa i Zarządzania). Obecnie w skład INS wchodzi 6 katedr: Katolickiej Nauki Społecznej i Socjologii Moralności, Teorii Społecznych i Socjologii Rodziny, Socjologii Kultury, Religii i Partycypacji Społecznej, Socjologii Praw Człowieka i Pracy Socjalnej, Socjologii Ekonomicznej i Cyfrowej, Socjologii Bezpieczeństwa i Kryminologii. Ponadto w ramach INS funkcjonuje Centrum Analiz Społecznych i Ekonomicznych (CASiE) oraz Centrum Socjologicznych Badań nad Gospodarką i Internetem.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku socjologia jest zgodna z misją Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i wpisuje się w jej założenia. Dotyczy to w szczególności prowadzenia badań naukowych w duchu komplementarnego przenikania nauki i wiary, współtworzenia kultury chrześcijańskiej oraz dbałości o wysoką jakość kształcenia.

Zgodnie z dokumentami: Strategia rozwoju KUL na lata 2020–2025 (uchwała nr 815/II/1, https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2020/11_zal_strategia_rozwoju_kul.pdf), Strategia umiędzynarodowienia KUL na lata 2020–2025 (uchwała nr 836/I/2, https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2020/602_zal_strategia_umiedzynarodowienia_20_20_25.pdf) oraz Strategia „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” 2024–2026 (uchwała nr 891/I/1,

https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2023/424_zal_strategia_idub_2024_26.pdf), celem KUL jest kształcenie kompetentnych kadr zdolnych do odpowiedzialnego, krytycznego i etycznego uczestnictwa w życiu społeczno- kulturalnym. Proces dydaktyczny ukierunkowany jest na formowanie postaw opartych na uniwersalnych wartościach kultury okcydentalnej wyrosłych na gruncie etyki i moralności judeochrześcijańskiej: poszanowaniu godności osoby ludzkiej, otwartości na pluralizm ideowy jako repozytorium zdroworozsądkowości zapewniającej trwanie spontanicznie utrwalonych struktur organizacji życia, oraz zaangażowanemu poszukiwaniu prawdy. Zgodnie ze Statutem, KUL w służbie formacji integralnej prowadzi działalność naukową, dydaktyczną, wychowawczą i kulturotwórczą, kierując się dewizą: *Deo et Patriae*. W badaniach naukowych i kształceniu Uniwersytet kieruje się zasadą wolności nauki, która służy poznawaniu prawdy i rozwojowi dyscyplin naukowych.

Realizacja kształcenia na kierunku socjologia I i II stopnia jest zgodna ze strategią uczelni, wpisuje się w jej założenia, powiązane z działalnością formacyjno-wychowawczą, z misją służenia Bogu i Ojczyźnie. Kształcenie bowiem dostosowane jest do wymagań współczesnego rynku pracy, a jednocześnie ma na celu wspieranie realizacji intelektualnych ambicji studentów oraz ich wszechstronne – intelektualnego i duchowego – rozwoju. Ponadto realizacja celów kształcenia wpisuje się w działalność Wydziału Nauk Społecznych w zakresie jakości prowadzonych badań i ustawicznego ulepszania programów studiów w kierunku stworzenia atrakcyjnych i odpowiadających potrzebom rynku pracy form kształcenia. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w odpowiedzi na zmiany demograficzne na Lubelszczyźnie rozwija ofertę kształcenia dla studentów i doktorantów spoza Polski.

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia została opracowana w sposób spójny i integralny z założeniami i celami dyscypliny nauki socjologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany. Program obejmuje kluczowe obszary wiedzy teoretycznej i empirycznej właściwe dla kierunku socjologia, rozwija umiejętność analizy zjawisk społecznych oraz stosowania metod badawczych. Kształcenie ma charakter ogólnoakademicki i przygotowuje do dalszej aktywności naukowej oraz pracy w instytucjach badawczych, administracji rządowej, pozarządowej i in. Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia I i II stopnia jest zakorzeniona w ponad 100-letniej

tradycji nauczania socjologii w KUL i nawiązuje jednocześnie do najnowszych trendów i nowoczesnych rozwiązań zaczerpniętych z innych tego typu ośrodków w kraju i za granicą. Nawiązanie do tradycji przejawia się przede wszystkim w tematyce i profilu prowadzonych zajęć skupionych wokół socjologii moralności, socjologii rodziny, socjologii religii czy katolickiej nauki społecznej, a znacząco pogłębionych refleksją filozoficzną i duchem społecznego katolicyzmu. Nowoczesność jest pochodną rozwoju badań naukowych w Instytucie, w tym wiedzy i doświadczeń, które zyskują pracownicy podczas staży i stypendiów zagranicznych oraz dzięki udziałowi w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, kwerendach i wspólnych projektach badawczych (międzyuczelnianych i międzynarodowych). Jednocześnie koncepcja kształcenia uwzględnia postęp w badaniach naukowych z zakresu socjologii, jak również potrzeb rynku pracy, zwłaszcza w obszarach zatrudnienia wymagających specjalistycznej wiedzy branżowej. Duży nacisk położony jest ponadto na kształtowanie postaw społecznych oraz przygotowanie do realizacji zadań zawodowych z poszanowaniem zasad etyki zawodowej.

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia jest ściśle powiązana z działalnością naukową prowadzoną na uczelni. Zajęcia dydaktyczne realizowane są przez pracowników aktywnie zaangażowanych w badania naukowe, których tematyka odzwierciedla główne obszary zainteresowań badawczych jednostki (por. Tabela 1 w Kryterium 2). Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w treściach programowych, a studenci mają możliwość uczestniczenia w projektach badawczych, konferencjach oraz działalności koła naukowego.

Program kształcenia na kierunku socjologia I stopnia został opracowany w odpowiedzi na potrzebę rozumienia złożonych procesów społecznych zachodzących we współczesnym świecie. Założono, że w dobie szybkich zmian społecznych, technologicznych, kulturowych i politycznych kluczowe staje się wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności pozwalające analizować i interpretować te zjawiska. W związku z tym program kształcenia obejmuje szeroki zakres tematyczny: klasyczne i współczesne teorie socjologiczne, mikro- i makrostruktury społeczne, zmiany demograficzne, kwestie związane z przemianami stylów życia, wartości, procesami globalizacji, a także funkcjonowaniem jednostek, grup i ruchów społecznych. Ważne miejsce zajmują analizy problemów społecznych i wyzwań cywilizacyjnych, kwestie polityki społecznej, socjologii wiedzy, miasta, pracy, rodziny, kultury, migracji, integracji społecznej czy innowacji społecznych. Jednym z kluczowych wyzwań współczesności jest sztuczna inteligencja. W związku z tym w programie znalazły się treści i przedmioty o AI (*Socjologia cyfrowa i AI; AI w modelowaniu społecznym; AI w mediach społecznościowych, Rodzina w cyfrowym świecie*). Istotnym elementem programu jest nabycie i rozwijanie kompetencji badawczych i analitycznych studentów, przygotowujących do samodzielnego prowadzenia badań społecznych i interpretowania danych. Kompetencje te nabywane są w ramach przedmiotów z metod badań ilościowych i jakościowych, statystyki, analizy i interpretacji danych ilościowych i jakościowych, wykorzystywania programów do analizy danych (SPSS, OpenCode 4.03, Social Network Visualizer, Revas), przygotowania raportu badawczego. Potwierdzeniem uzyskanych kompetencji analitycznych jest Certyfikat SPSS Technology Expert wystawianego przez Predictive Solutions. Równie istotny jest rozwój kompetencji społecznych (w tym z komunikacji interpersonalnej z elementami mediacji, Design Thinking), wrażliwości społecznej, refleksyjności i zaangażowania obywatelskiego, co przygotowuje do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym. Na studiach I stopnia oferowane są dwie specjalności: *Służby publiczne i polityka rodzinna* oraz *Socjologia gospodarki i Internetu*. Program specjalności *Służby publiczne i polityka rodzinna* przygotowuje do samodzielnego diagnozowania problemów społecznych oraz formułowania rekomendacji służących ich rozwiązywaniu, zaś specjalność *Socjologia gospodarki i Internetu* przygotowuje do krytycznego analizowania nowych trendów na rynku, budowania strategii marketingowych czy też wykorzystywania możliwości Internetu i nowych technologii do działań marketingowych i badań socjologicznych. Program studiów I stopnia umożliwia

ponadto rozwój kompetencji językowych w zakresie znajomości języka nowożytnego poprzez udział w lektoratach oraz konwersatoriach do wyboru w języku angielskim (w III sem. *New trends in sociology*, w IV sem. *Sociology in Europe*).

Z kolei studia II stopnia kierunku socjologia znacząco pogłębiają wiedzę o współczesnych zjawiskach i procesach społecznych oraz rozwijają warsztat metodologiczny socjologa poprzez poznanie nowych technik badawczych. Zakładają zdobycie przez studentów wiedzy z przedmiotów ogólnouniwersyteckich i misyjnych, uwzględniają cenione na rynku pracy kwestie dotyczące dynamicznych procesów przemian społeczeństwa globalnego, dyfuzji innowacji i nowoczesnych technologii, przemian kulturowych oraz badań ewaluacyjnych. Odpowiednio do specjalności studenci nabywają i pogłębiają wiedzę specjalistyczną i umiejętności dotyczące prowadzenia badań i analizy danych (specjalność *Badania rynku i opinii publicznej*) oraz diagnozowania i analizy zjawisk przestępczych i patologii społecznych w szerokim kontekście społecznym (specjalność *Socjologia przestępczości*). Istotnym elementem programu jest rozwijanie kompetencji praktycznych w zakresie mediacji i rozwiązywania konfliktów (udział w specjalistycznych zajęciach z praktykami z Polskiego Centrum Mediacji w Warszawie daje możliwość uzyskania Certyfikatu z zakresu mediacji), co zwiększa ich przygotowanie do pracy w różnych środowiskach społecznych (w instytucjach publicznych, organizacjach pozarządowych, sektorze edukacji czy pomocy społecznej). Studenci pogłębiają ponadto umiejętności z zakresu znajomości języka nowożytnego na poziomie B2+. Wybierają zajęcia ogólnouniwersyteckie w języku obcym (konwersatorium 30 godzin, zajęcia realizowane w roku I, semestrze II). Ponadto w ramach programu socjologii w każdym z czterech semestrów mają do wyboru jedno z konwersatoriów w języku angielskim (*Family in transition - sociological perspectives, Forms of social self-organisation lub Social problems of modern society, Innovations in modern society*).

Kształcenie na kierunku realizowane jest zgodnie z polityką projakościową uczelni, uwzględnia aktualne potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz dynamicznie zmieniające się realia rynku pracy. Programy studiów I i II stopnia na kierunku socjologia są projektowane i cyklicznie udoskonalane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w szczególności poprzez:

- konsultacje z przedstawicielami środowisk zawodowych, przede wszystkim z Konwentem Pracodawców przy INS,
- analizę wyników badań Biura Karier,
- analizę informacji zwrotnych od studentów i absolwentów,
- analizę opinii przedstawicieli instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe.

W oparciu o dane uzyskiwane w ramach powyższych działań, regularnie podejmowane są działania mające na celu modyfikację i doskonalenie programów studiów I i II stopnia na kierunku socjologia. Przykładem rezultatów powyższych działań jest wprowadzenie do programów studiów następujących zajęć: *Socjologia cyfrowa i AI; AI w modelowaniu społecznym; Komunikacja interpersonalna z elementami mediacji, Dialog motywujący w pracy z rodziną* (studia I stopnia) oraz *Postępowanie mediacyjne, Warsztaty mediacyjne, Mediacje rodzinne, Alternatywne rozwiązywanie sporów, Techniki wizualizacji danych* (studia II stopnia, umożliwiające uzyskanie Certyfikatu Polskiego Centrum Mediacji), co odzwierciedla dynamiczne dostosowywanie programu socjologii do potrzeb cyfrowej gospodarki, wymagań współczesnych badań społecznych, a także rosnącego zapotrzebowania na profesjonalne kompetencje w zakresie rozwiązywania konfliktów i budowania kultury dialogu w życiu społecznym.

Kierunek ma charakter otwarty – jest dostępny dla studentów o różnych światopoglądach i wyznaniach, przy zachowaniu poszanowania wartości chrześcijańskich, które stanowią fundament tożsamości Uniwersytetu. Warunkiem podjęcia studiów na kierunku socjologia I stopnia jest pozytywny wynik z egzaminu dojrzałości z jednego z następujących przedmiotów: język polski lub matematyka, lub język obcy nowożytny, lub historia, lub fizyka, lub informatyka, lub WOS, lub geografia, lub filozofia – do wyboru. Jeżeli kandydat zaliczył więcej niż jeden z wymienionych przedmiotów, w punktacji brany jest pod uwagę ten, z którego uzyskał najlepszy wynik (w przypadku

nowej matury). O przyjęcie na studia II stopnia na kierunku socjologia mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia w zakresie socjologii, absolwenci studiów I stopnia z innych kierunków w zakresie nauk społecznych oraz absolwenci studiów I stopnia lub magisterskich z innych kierunków. Kwalifikacja odbywa się na podstawie konkursu ocen na dyplomie.

Program kierunku socjologia odpowiada na wyzwania wynikające ze zmian demograficznych, transformacji społeczno-kulturowej oraz zmieniających się oczekiwań rynku pracy, szczególnie w zakresie kompetencji miękkich, analitycznych i społecznych, których pracodawcy oczekują od absolwentów. Istotne jest również, że kierunek socjologia aktywnie uczestniczy w realizacji misji Uniwersytetu poprzez liczne inicjatywy społeczne, naukowe i edukacyjne podejmowane przez społeczność Instytutu Nauk Socjologicznych. Pracownicy i studenci, korzystając ze swoich kompetencji i zasobów, angażują się w działania służące społeczności lokalnej i akademickiej, wzmacniając tym samym rolę Uniwersytetu jako instytucji kształcącej odpowiedzialnych i zaangażowanych obywateli. Program kształcenia zakłada również realizację celów wynikających ze strategii umiędzynarodowienia KUL. Pośród celów, jakie stawia sobie uniwersytet jest m.in. wspieranie międzynarodowej wymiany nauczycieli akademickich; wspieranie międzynarodowej wymiany studentów; wspieranie nauczycieli akademickich, studentów oraz pracowników administracyjnych Uniwersytetu w podnoszeniu poziomu znajomości języków obcych. Działania są realizowane m.in. przez uczestnictwo w międzynarodowych wydarzeniach naukowych; nawiązywanie trwałej współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczymi i instytucjami akademickimi; otwartość na przyjmowanie studentów obcokrajowców, w tym osób z niepełnosprawnościami, połączoną z tworzeniem kultury akceptacji i integracji. Działania w obszarze umiędzynarodowienia pozostają także w ścisłej relacji z jakością kształcenia i wpisują się w założenia Strategii rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” na lata 2024-2026 (https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2023/424_zal_strategia_idub_2024_26.pdf).

- 2. związku kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach,*

Kształcenie na kierunku socjologia, zarówno na poziomie studiów I, jak i II stopnia, pozostaje w ścisłym związku z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w ramach dyscypliny nauki socjologiczne, do której przyporządkowany jest kierunek i 100% punktów ECTS. Decyzją Ministra Edukacji i Nauki nr 603/505/2022 z dn. 23 lipca 2022 roku KUL otrzymał kategorię naukową B+ w dyscyplinie nauki socjologiczne, zachowując uprawnienia do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w zakresie nauk socjologicznych.

W ramach dyscypliny nauki socjologiczne Uczelnia realizuje badania naukowe skoncentrowane na problematyce m.in.: przemian demograficznych, tożsamości i kultury, cyfryzacji i mediów cyfrowych, społecznych konsekwencji rozwoju nowych technologii, przemian w obszarze życia rodzinnego, społeczeństwa obywatelskiego i sfery publicznej, społecznych konsekwencji migracji, starzenia się i społecznego obrazu starości, zachowań konsumenckich, przemian wartości, bezpieczeństwa społecznego.

Realizacja założeń programowych na kierunku socjologia opiera się na koncepcji ścisłego powiązania procesu dydaktycznego z działalnością naukowo-badawczą prowadzoną w INS. Przedmioty oraz ich tematyka zostały zaprojektowane w oparciu o aktualne badania naukowe realizowane przez pracowników Instytutu w ramach katedr: Katolickiej Nauki Społecznej i Socjologii

Moralności, Teorii Społecznych i Socjologii Rodziny, Socjologii Kultury, Religii i Partycypacji Społecznej, Socjologii Praw Człowieka i Pracy Socjalnej, Socjologii Ekonomicznej i Cyfrowej oraz Socjologii Bezpieczeństwa i Kryminologii. Bieżące osiągnięcia naukowe pracowników badawczo-dydaktycznych (publikowane w uznanych czasopismach naukowych) stanowią podstawę do aktualizacji treści dydaktycznych o nowe ustalenia dokonywane w wymienionych obszarach badawczych. Zgodnie z przyjętą zasadą: dydaktyka oparta na najnowszych osiągnięciach naukowych, umożliwia studentom dostęp do aktualnej wiedzy oraz współczesnych perspektyw badawczych – przyjęty model kształcenia zakłada ścisłe powiązanie działalności naukowej z procesem dydaktycznym, co sprzyja rozwijaniu kompetencji analitycznych i badawczych studentów oraz przygotowuje ich do samodzielnego prowadzenia badań w obszarze socjologii.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe na przestrzeni ostatnich 5 lat wpływające na doskonalenie programu studiów:

1. Projekty naukowe - udział pracowników jako wykonawców i ekspertów (szczegóły Załącznik 1):
 - Projekty badawcze finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego/ Ministerstwo Edukacji i Nauki – 9
 - Inne projekty finansowane z budżetu państwa - 4
 - Projekty finansowane ze środków programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” - 14;
2. Konferencje naukowe o zasięgu międzynarodowym - 52 (szczegóły Załącznik 2);
3. Publikacje naukowe: artykuły w wysoko punktowanych czasopismach (powyżej 100 pkt lub z bazy SCOPUS), monografie, rozdziały w monografiach - kilkadziesiąt. Publikacje te są włączane do literatury podstawowej lub uzupełniającej wykorzystywanej w ramach realizowanych przedmiotów.
4. Awanse pracowników INS od 2020 r.: awans na stanowisko profesora KUL – 3 osoby; awans na stanowisko adiunkta – 5 osób.
5. Nagrody: m.in. Laur Uniwersytecki – Nagrodę im. ks. Idziego Radziszewskiego dla nauczycieli akademickich KUL II stopnia (za rok 2024, przyznana w 2025), m.in. za przekład i redakcję naukową publikacji Oswald von Nell-Breuning, Sprawiedliwość i wolność. Zarys katolickiej nauki społecznej, Wydawnictwo KUL, Lublin 2024 (ss. 312).

Wyniki badań naukowych znajdują odzwierciedlenie w treściach programowych oraz metodach kształcenia:

- treści programu są systematycznie aktualizowane na podstawie najnowszych wyników badań oraz publikacji kadry dydaktycznej, uaktualniany jest spis lektur,
- wprowadzane są zajęcia specjalistyczne i autorskie prowadzone przez aktywnych badaczy, m.in. z zakresu sztucznej inteligencji, komunikacji interpersonalnej, mediacji, uzależnień behawioralnych, przemian w obszarze życia rodzinnego,
- treści przedmiotów metodologicznych i badawczych są systematycznie udoskonalane, uwzględniając rozwój metod badań, w tym narzędzi cyfrowych i programów obliczeniowych (np. metody badań ilościowych i jakościowych, metody badań online, statystyka, zastosowanie pakietu SPSS w analizie danych empirycznych, analiza danych jakościowych z wykorzystaniem programu OpenCode 4.03, seminaria licencjackie, seminaria magisterskie), co umożliwia przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia badań zgodnie z zasadami rzetelności naukowej,
- realizowane są elementy kształcenia o charakterze problemowym i badawczym (np. zajęcia typu projektowego, case study, warsztaty z wykorzystaniem danych empirycznych, „burza mózgów”, design thinking, fotoreportaż).

Studenci kierunku mają możliwość rozwijania umiejętności badawczych poprzez:

- udział w pracach Centrum Analiz Społecznych i Ekonomicznych KUL (https://www.kul.pl/centrum-analiz-spoecznych-i-ekonomicznych,art_111593.html), dzięki którym studenci mogą rozwijać kompetencje badawcze, m.in. w zakresie przeprowadzania badań, świadczenia usług badawczych i komercjalizacji wiedzy,

- udział w pracach Centrum Socjologicznych Badań nad Gospodarką i Internetem, w ramach których studenci czynnie uczestniczą w konferencjach, warsztatach, spotkaniach z badaczami z Polski i z zagranicy,
- współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i realizację zleconych badań ilościowych i jakościowych, np. zespół studencki (6 osób pod opieką pracownika naukowego) przeprowadził w 2023r. diagnozę problemów społecznych na potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach (zlecenie płatne wykonane za pośrednictwem Działu Komercjalizacji KUL),
- udział w seminariach, konferencjach naukowych i projektach badawczych realizowanych przez zespoły wydziałowe, instytutowe i studenckie,
- możliwość dzielenia się z wynikami badań podczas konferencji naukowych (m.in. Dni Społeczne), w tym studencko-doktoranckich (np. wystąpienie studenta na konferencji studencko-doktoranckiej *Przestrzeń społeczna. Lokalnie, globalnie, wirtualnie*, na SGGW w 2022r.)
- możliwość publikowania w uczelnianych wydawnictwach lub czasopismach studenckich, także w czasopismach z listy ministerialnej (np. publikacja studenta w „Studia Elbląskie” nr XXIV, 2023),
- możliwość publikowania w wydawnictwach naukowych zewnętrznych jako współautorzy prac wraz z pracownikami naukowymi, np. na mocy współpracy INS z Fundacją Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Lublinie, studenci socjologii są autorami publikacji naukowej „Od tolerancji do integracji” – edukacyjna gra interaktywna, opublikowanej w monografii wydanej w ramach projektu „Szkoła dla wszystkich. Od tolerancji do integracji” (projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II” na podstawie umowy: POPUL/SN/0295/2023/01),
- realizację prac okresowych, licencjackich i magisterskich o charakterze empirycznym, z wykorzystaniem metod jakościowych i ilościowych,
- uczestnictwo w pracach Koła Studentów Socjologii KUL, które może realizować własne projekty badawcze,
- uczestnictwo w konkursach grantowych dla studentów (np. uczelniane granty młodych badaczy, granty dydaktyczne, Program Zawacka NAWA),
- korzystanie z infrastruktury badawczej uczelni (np. Oddział Informacji Naukowej Biblioteki KUL, narzędzia do analizy danych np SPSS, Uniwersyteckie Centrum Rozwijania Kompetencji, Centrum Dydaktyki Akademickiej, Ośrodek Badań nad Myślą Jana Pawła II Instytut Jana Pawła II, Pracownia Badań nad Dziejami KUL, Ośrodek Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym),
- możliwość korzystania z tutoringu i mentoringu – praca nad pracą dyplomową pod opieką promotora (w przypadku rozprawy doktorskiej Szkoła Doktorska KUL), pomoc ekspertów (tutorów, mentorów) z Centrum Dydaktyki Akademickiej.

Powyższe działania przyczyniają się do kształtowania u studentów nie tylko kompetencji zawodowych, lecz również akademickich i badawczych, co pozostaje w pełnej zgodności z ogólnoakademickim profilem kierunku oraz założeniami programu kształcenia.

3. zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia została opracowana z uwzględnieniem aktualnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz w odpowiedzi na wyzwania stawiane absolwentom przez dynamicznie zmieniający się rynek pracy. Program studiów opiera się na założeniu łączenia wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi, które są niezbędne do skutecznego funkcjonowania w różnych sektorach życia społecznego, takich jak: administracja publiczna, organizacje pozarządowe, sektor edukacyjny, instytucje badawcze, media czy przedsiębiorstwa komercyjne.

Istotnym mechanizmem umożliwiającym weryfikację i dostosowanie treści programowych do aktualnych potrzeb rynku pracy jest działalność Konwentu Pracodawców funkcjonującego przy Radzie Programowej kierunku socjologia. Konwent, powoływany przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych na czteroletnią kadencję (Zarządzenie Rektora KUL z dnia 27 marca 2020 r., Akta KUL, poz. 7³), pełni rolę ciała doradczego w zakresie rozwoju oferty dydaktycznej. Do jego zadań należy m.in.: opiniowanie zmian w programie studiów, opiniowanie efektów uczenia się, wskazywanie kierunków rozwoju programu i ścieżek kształcenia odpowiadających wymaganiom rynku pracy oraz wspieranie organizacji zajęć i praktyk, które sprzyjają kształtowaniu kompetencji zawodowych studentów. Przedstawiciele środowiska pracodawców mają możliwość zgłaszania propozycji zmian w treściach programowych kierunku i każdorazowo opiniują zmiany w programach studiów (szczegóły tej współpracy opisane zostały w kryterium 6). Opinie interesariuszy uwzględniane są zarówno przy wprowadzaniu nowych treści programowych i przedmiotów specjalizacyjnych, jak i przy modyfikacji programów.

Kierunek organizuje również szereg inicjatyw, takich jak coroczne Dni Społeczne (dotychczas 51 edycji), spotkania z absolwentami kierunku, wizyty studyjne połączone z warsztatami (np. w Urzędzie Statystycznym w Lublinie, Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Świdniku) czy spotkania z badaczami pokazujące socjologów na rynku pracy. Dzięki temu możliwa jest bieżąca analiza potrzeb rynku pracy i aktualizacja programów uwzględniająca wyniki tej analizy.

Proces opracowywania i doskonalenia programu kształcenia na kierunku socjologia uwzględnia ponadto opinie studentów i kadry dydaktycznej. Informacje zwrotne pozyskiwane są na bieżąco, m.in. w ramach rozmów prowadzonych przez opiekunów lat oraz koordynatora kierunku ze studentami oraz z pracownikami INS. Istotnym źródłem danych są również wyniki ankiet ewaluacyjnych przeprowadzanych po każdym semestrze, które umożliwiają identyfikację potrzeb i oczekiwań studentów oraz ocenę realizacji efektów uczenia się. Zebrane sugestie stanowią podstawę do wprowadzania zmian mających na celu podnoszenie jakości kształcenia. Wszystkie zmiany w programie studiów opiniowane są przez Radę Programową kierunku, Konwent Pracodawców, Uczelniany Samorząd Studentów, Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Uniwersytecką Komisję ds. Kształcenia.

Systematyczna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, m.in. w ramach projektów badawczo-społecznych, konferencji i inicjatyw edukacyjnych, pozwala na bieżące aktualizowanie programu studiów oraz dostosowywanie oferty dydaktycznej do zmieniających się realiów społecznych i wymagań rynku pracy.

4. sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,

Absolwent studiów I stopnia na kierunku socjologia posiada ogólną wiedzę socjologiczną, umożliwiającą samodzielne wykonywanie zawodu socjologa na różnorodnych stanowiskach pracy. Przygotowany jest do podejmowania prac badawczych i analitycznych o charakterze naukowym oraz na potrzeby instytucji związanych z funkcjonowaniem społeczeństwa (przedsiębiorstw, samorządów, administracji rządowej i pozarządowej). Wiedza socjologiczna zdobywana w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych uzupełniona jest umiejętnościami praktycznymi nabytymi w trakcie praktyk zawodowych. Absolwent socjologii posiada wiedzę o funkcjonowaniu jednostek, grup społecznych oraz organizacji społecznych, politycznych i gospodarczych. Umie badać i opisywać procesy i zjawiska społeczne zgodnie z etyką badacza. Posiada umiejętności z zakresu przedsiębiorczości, komunikacji interpersonalnej i pracy zespołowej. Umie korzystać z nowoczesnych programów komputerowych do prowadzenia analiz statystycznych. Cechuje się znajomością języka obcego na poziomie komunikatywnym. Absolwent socjologii posiada kompetencje pozwalające na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym oraz podejmowanie pracy w różnych instytucjach, m.in. w instytucjach badawczych i marketingowych, administracji rządowej i samorządowej, placówkach

³ Wykaz aktów prawnych KUL oraz pliki źródłowe znajdują się w folderze Część I - załączniki do raportu samooceny.

kulturalnych, instytucjach pomocy społecznej, instytucjach naukowych, agencjach reklamowych i PR, środkach masowego przekazu, organizacjach pozarządowych, poszczególnych działach dużych firm: np. w działach promocji, komunikacji, badań i analiz, współpracy międzynarodowej, kadr, zasobów ludzkich.

Studia I stopnia na kierunku socjologia umożliwiają dalsze kształcenie na poziomie II stopnia lub usamodzielnienie się w praktyce zawodowej.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku socjologia posiada pogłębioną i ukierunkowaną wiedzę socjologiczną, umożliwiającą samodzielne analizowanie złożonych zjawisk społecznych z perspektywy teoretycznej i empirycznej. Przygotowany jest do podejmowania prac badawczych i analitycznych o charakterze naukowym oraz na potrzeby instytucji związanych z funkcjonowaniem społeczeństwa. Jest przygotowany do samodzielnej realizacji badań społecznych: projektowania badań jakościowych i ilościowych, korzystania z podstawowych technik badań terenowych i interpretacji uzyskanych wyników; do projektowania, monitorowania i ewaluowania programów służących rozwiązywaniu bieżących problemów społecznych; do podjęcia pracy we wszystkich typach instytucji życia zbiorowego, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym (agencje badawcze specjalizujące się w badaniach rynku i opinii publicznej, instytucje pomocy społecznej, urzędy statystyczne, ośrodki socjoterapeutyczne i resocjalizacyjne, świetlice środowiskowe, administracja rządowa i samorządowa, służby mundurowe) oraz pozarządowym (organizacje trzeciego sektora). Absolwent może podjąć pracę jako konsultanci/project manager ds. badań marketingowych, analityk rynku, analityk ryzyka, statystyk, badacz opinii publicznej, badacz w projektach naukowych, specjalista ds. badań reklamy i efektywności kampanii reklamowych, specjalista ds. dialogu społecznego/konsultacji społecznych, kurator sądowy, funkcjonariusz służb mundurowych, wychowawca w instytucjach prewencyjnych, wychowawczych i korekcyjnych.

Tytuł zawodowy magistra uprawnia do ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej oraz do kontynuowania kształcenia na studiach podyplomowych.

Kształcenie na kierunku socjologia pozwala osiągnąć sformułowane dla I i II stopnia studiów socjologicznych efekty uczenia się, umożliwiające samodzielne wykonywanie zawodu socjologa na wielu stanowiskach pracy (zob.: socjologia I stopnia: <https://kandydat.kul.pl/socjologia-i/>, II stopnia: <https://kandydat.kul.pl/socjologia-ii/>).

5. cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,

Tym, co wyróżnia kształcenie na kierunku socjologia jest:

- kształtowanie postaw opartych na personalizmie i szacunku dla godności osoby ludzkiej, zgodnych z tradycją i misją KUL, oraz wspieranie studentów w odkrywaniu własnego potencjału i świadomym wyborze ścieżki zawodowej przez uczestnictwo studentów w obowiązkowych zajęciach misyjnych na studiach I i II stopnia (z zakresu m.in. filozofii, katolickiej nauki społecznej, logiki, etyki),
- zintegrowanie wiedzy teoretycznej z przygotowaniem praktycznym – w programie nacisk położony jest na umiejętność stosowania nabytej wiedzy socjologicznej w analizie rzeczywistych zjawisk społecznych oraz realizacji projektów badawczych. Programy obu poziomów studiów zakładają równoległe kształcenie:
 - teoretyczne: m.in. przez przedmioty, takie jak: *Historia myśli społecznej i socjologicznej, Podstawy socjologii, Klasyczne teorie socjologiczne, Współczesne teorie socjologiczne, Makrostruktury społeczne, Mikrostruktury społeczne, Demografia społeczna, Socjologia kultury, Socjologia wiedzy, Socjologia religii, Socjologia miasta, Socjologia rodziny, Socjologia emocji, Antropologia społeczna (I st.), Socjologia moralności, Socjologia prawa, Współczesne nurty ideowe i ideologie, Procesy przemian społeczeństwa globalnego (II st.),*
 - praktyczne: m.in. przez przedmioty, takie jak: *Metody badań ilościowych, Metody badań jakościowych, Metody badań online, Design Thinking, Diagnoza społeczna, Analiza sieci społecznych,*

Zastosowanie pakietu SPSS w analizie danych empirycznych, Statystyka, Opracowanie danych jakościowych, Wizualizacja danych i przygotowanie raportu, Strategie rozwiązywania problemów społecznych, Social media marketing, Trening umiejętności wychowawczych, Metody i narzędzia analizy Internetu, Innowacje społeczne, Projekty społeczne i fundraising, Warsztat umiejętności trenerskich w biznesie (I st.), Geneza i dyfuzja innowacji, Współczesne procesy demograficzne, Uzależnienia behawioralne, Nowoczesne metody i techniki badań cyberprzestrzeni, Analiza danych ilościowych, Analiza danych jakościowych, Procedury badań ewaluacyjnych, Techniki wizualizacji danych, Badania typu Mystery Shopping, Zarządzanie ryzykiem w jednostkach penitencjarnych, Pomoc postpenitencjarna, Społeczne aspekty zachowań suicydalnych (II st.),

3. rozwijanie kompetencji badawczych i analitycznych poprzez silny komponent metodologiczny obecny w programie studiów, obejmujący zarówno badania ilościowe, jak i jakościowe, w tym zaawansowane metody analizy danych. W ramach zajęć wykorzystywane są specjalistyczne narzędzia i oprogramowanie (np. SPSS, OpenCode 4.03, Revas), co pozwala studentom nabywać praktyczne umiejętności w zakresie planowania badań, zbierania, opracowywania i interpretacji danych. Kompetencje te są rozwijane zarówno podczas realizacji projektów etapowych i seminariów dyplomowych, jak i przygotowują studentów do samodzielnego wykorzystywania metod badawczych w późniejszej praktyce zawodowej. Studenci mają możliwość uzyskania certyfikatu SPSS Technology Expert wystawianego przez Predictive Solutions w ramach współpracy z Ogólnopolskim Panelem Badawczym Ariadna.
4. rozwijanie kompetencji komunikacji interpersonalnej, kompetencji w zakresie mediacji i rozwiązywania sporów poprzez uczestnictwo w specjalistycznych zajęciach (*Komunikacja interpersonalna z elementami mediacji I st., Postępowanie mediacyjne, Warsztaty mediacyjne, Mediacje rodzinne, Alternatywne rozwiązywanie sporów II st.*), które przygotowują studentów do identyfikowania i analizy sytuacji konfliktowych oraz stosowania technik mediacyjnych i negocjacyjnych. Studenci uczą się prowadzenia dialogu, budowania porozumienia oraz rozwiązywania sporów w sposób konstruktywny i zgodny z zasadami etyki. Kompetencje te są szczególnie przydatne w pracy socjologa w środowiskach wielokulturowych, instytucjach społecznych, administracji publicznej i organizacjach pozarządowych. Studenci II st. socjologii mają możliwość uzyskania Certyfikatu z zakresu mediacji wydawanego przez Polskie Centrum Mediacji w Warszawie.
5. uwzględnienie w programie aktualnych wyzwań związanych z transformacją cyfrową i rozwojem nowych technologii oraz kształtowanie u studentów kompetencji w zakresie analizy zjawisk społecznych w środowisku cyfrowym, wykorzystania narzędzi cyfrowych w badaniach socjologicznych oraz krytycznej refleksji nad wpływem technologii na relacje społeczne. Program studiów uwzględnia te kwestie m. in. w przedmiotach: *Socjologia cyfrowa i AI, Marketing cyfrowy, Rodzina w cyfrowym świecie, Metody badań online, Praca zespołowa w środowisku cyfrowym, Cyberkultura, AI w mediach społecznościowych (I st.), Cyfryzacja społeczeństwa i gospodarki, Problemy młodego pokolenia, Tożsamość w wielokulturowym społeczeństwie, Techniki wizualizacji danych (II st.)*,
6. indywidualizacja ścieżek kształcenia – możliwość wyboru specjalności (na obu stopniach wybór spośród dwóch specjalności), wyboru przedmiotów fakultatywnych (oferta wykładów i konwersatoriów na I i II st., również w języku angielskim), wyboru tematów prac badawczych dostosowanych do zainteresowań, predyspozycji i planów zawodowych studenta,
7. kształtowanie kompetencji przedsiębiorczych w ramach obowiązkowych zajęć *Przedsiębiorczość* (warsztaty 15h i 1 punkt ECTS), których celem jest rozwijanie u studentów postaw aktywności, kreatywności i odpowiedzialności w kontekście projektowania własnej ścieżki zawodowej,
8. kształtowanie postawy dążenia do samorozwoju w kontekście LLL, umiejętności projektowania indywidualnych ścieżek edukacyjnych, wyznaczania celów rozwojowych oraz doskonalenia kompetencji w zakresie zarządzania czasem, radzenia sobie ze stresem i planowania pracy własnej w ramach obowiązkowych zajęć *Podstawy tutoring* (15h i 1 punkt ECTS);
9. silne zakorzenienie w etyce i misji społecznej socjologa, badacza – zgodnie z misją KUL jako uczelni katolickiej, kształcenie na kierunku socjologia akcentuje aksjologiczną i etyczną odpowiedzialność

badacza społecznego, szczególnie w kontekście prowadzenia badań, interpretacji zjawisk społecznych oraz zaangażowania w życie publiczne i działania na rzecz dobra wspólnego. Oprócz przedmiotów kierunkowych (*Etyczne problemy zawodu socjologa*, *Etyka życia publicznego* – I st., *Zawód badacza rynku i opinii publicznej* – II st.), studenci uczestniczą w szkoleniu *Etos i kultura studencka* oraz w przedmiotach misyjnych, co sprzyja pogłębianiu refleksji nad rolą jednostki w społeczeństwie oraz rozwijaniu poczucia odpowiedzialności za podejmowane działania zawodowe.

Wykorzystane wzorce krajowe:

- Program oparty jest na wymaganiach Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) poziomu 6 (studia I stopnia) i poziomu 7 (studia II stopnia),
- uwzględnia rozporządzenia MNiSW i standardy jakości PKA,
- kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z uniwersalnymi charakterystykami poziomów 6–8 PRK,
- powiązanie z krajowym rynkiem pracy – m.in. dzięki przedmiotom rozwijającym kompetencje praktyczne oraz współpracy z Konwentem Pracodawców.

Kwalifikacje kierunkowe są opublikowane w [Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji \(ZRK\)](#):

studia I stopnia: https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=27588

studia II stopnia: https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=27634

Wykorzystane wzorce międzynarodowe:

- struktura programu realizuje model boloński (3+2), ułatwiający mobilność międzynarodową,
- koncepcja programu odwołuje się do wzorców anglosaskich, podkreślając 1. możliwość wyboru studiowanych treści (na obu stopniach studiów program oferuje specjalności oraz przedmioty wybieralne/fakultatywne, w tym w języku angielskim, co pozwala studentom na elastyczne ukierunkowanie kształcenia), 2. znaczenie praktycznych form zajęć (warsztaty, ćwiczenia, konwersatoria sprzyjające rozwijaniu umiejętności samodzielnego myślenia, analizy i krytycznej refleksji) oraz 3. nabycie kompetencji praktycznych i zawodowych (certyfikowane zajęcia z analizy danych – certyfikat SPSS Technology Expert wydawany przez Predictive Solutions oraz z zakresu mediacji wydawany przez Polskie Centrum Mediacji w Warszawie),
- koncepcja kształcenia uwzględnia wzorce zaczerpnięte z innych ośrodków w kraju i za granicą, z którymi pracownicy Instytutu zapoznają się podczas uczestnictwa w konferencjach naukowych, kwerendach, wyjazdach w ramach Erasmus+, wspólnych projektach badawczych (np. współpraca z Institute for Ethics in AI, University of Oxford).

6. *kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany,*

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia na kierunku socjologia opisują zakładany poziom kwalifikacji studentów, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uwzględniając specyfikę dyscypliny nauk socjologicznych (100% ECTS). Łączą się integralnie z koncepcją kształcenia na każdym z poziomów, są spójne z założeniami Polskiej Ramy Kwalifikacji, czym gwarantują porównywalność na poziomie europejskim. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia oraz weryfikowalne dzięki konstrukcji programów, w których jest miejsce na przedmioty misyjne, kształcenie o charakterze filozoficznym i etycznym (w tym znajomość standardów etycznych w zawodzie socjologa), gruntowne studia dziedzinowe, zdobywanie i poszerzenie wiedzy z zakresu szczegółowych subdyscyplin socjologicznych, nabywanie umiejętności badawczych, komunikacyjnych, językowych (w tym w zakresie języków obcych), kompetencji informatycznych oraz kompetencji do samozatrudnienia niezbędnych do funkcjonowania absolwentów kierunku na współczesnym rynku pracy lub kontynuacji kształcenia w szkole doktorskiej. Efekty uczenia się zostały wyspecyfikowane

zgodnie z poziomem kształcenia: dla studiów I stopnia – z poziomem 6 PRK i dla studiów II stopnia - z poziomem 7 PRK, profilem ogólnoakademickim oraz koncepcją i celami kształcenia.

Kierunkowe efekty uczenia się na poziomie studiów I stopnia są ściśle powiązane ze specyfiką nauk społecznych oraz aksjologicznym fundamentem uczelni. Odzwierciedlają koncepcję kształcenia opartą na dwutorowym, integralnym podejściu: łączeniu zaawansowanej wiedzy teoretycznej (K_W01, K_W02, K_W03, K_W04) z praktycznymi umiejętnościami na zaawansowanym poziomie (K_U01, K_U02, K_U04), niezbędnymi do badania i analizy złożonych zjawisk społecznych. Efekty są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki socjologiczne i z zakresem prowadzonej na Uczelni działalności naukowej (np. K_U01, K_W01, K_W05). Uwzględniają także kompetencje komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 zgodnie ze standardami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U06, K_UJB2) oraz umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych na zaawansowanym poziomie (K_U07).

Istotnym elementem programu kształcenia jest wyposażenie studentów w wiedzę metodologiczną badań społecznych na zaawansowanym poziomie (K_W03), umożliwiającą samodzielne projektowanie i realizację badań empirycznych z wykorzystaniem różnych technik badawczych (K_U04). Kształcenie na kierunku socjologia rozwija także kompetencje w zakresie korzystania z literatury naukowej, formułowania własnych ocen (K_U03) oraz umiejętności w zakresie krytycznego myślenia, współpracy w grupie (K_U08). Postawy społeczne rozwijane na kierunku socjologia obejmują gotowość do podejmowania samodzielnych i etycznych działań zawodowych (K_K02, K_K05), także do aktywnego udziału w życiu publicznym (K_K03), niezbędne do dalszego rozwoju naukowego lub zawodowego.

Z kolei efekty uczenia się na studiach II stopnia koncentrują się na pogłębieniu wiedzy oraz poszerzeniu kompetencji nabywanych na poziomie studiów I stopnia. Efekty K_W01 i K_W02 zapewniają znajomość terminologii, teorii i współczesnych kierunków rozwoju socjologii, niezbędnych do prowadzenia pogłębionej refleksji naukowej. Wiedza dotycząca procesów społecznych (K_W03) i przemian cywilizacyjnych (K_W04) pozwala na pogłębioną analizę aktualnych wyzwań społecznych w szerokim kontekście. Założone efekty umożliwiają studentom integrowanie wiedzy teoretycznej z analizą zjawisk społecznych, rozwijając i pogłębiając umiejętność formułowania samodzielnych opinii i krytycznych sądów (K_U01, K_U04). Szczególny nacisk położono na rozwój zaawansowanych umiejętności w zakresie prowadzenia badań socjologicznych (K_U02) i profesjonalnego podejścia do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych (K_K02). Program studiów II stopnia umożliwia ponadto rozwój kompetencji interpersonalnych i przywódczych (K_U06) oraz zdolności planowania własnego rozwoju zawodowego (K_U07, K_K03, K_K04), co jest szczególnie istotne w kontekście przygotowania do kariery naukowej lub pracy eksperckiej. Efekty uczenia się uwzględniają także kompetencje komunikowania się w języku obcym na poziomie B2+ zgodnie ze standardami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U05, K_UJB2+).

Realizacja efektów uczenia się na zarówno na poziomie I, jak i II stopnia, jest spójna z przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny nauki socjologiczne oraz odpowiada współczesnym standardom akademickim. Zintegrowane podejście do wiedzy teoretycznej i praktyki odzwierciedla zarówno akademicki charakter programu, jak i jego silne osadzenie w aktualnych potrzebach nauki i społeczeństwa. System weryfikacji efektów uczenia się obejmuje szczegółowe kryteria oceniania wpisane w karty przedmiotów, a wszystkie efekty są przypisane do konkretnych zajęć lub grup zajęć. Osiąganie efektów odbywa się w trakcie studiów, zarówno w czasie godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego, jak i podczas indywidualnej pracy studenta.

- 7. efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*

Nie dotyczy.

8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Studenci kierunku socjologia mają możliwość uzyskania certyfikatów potwierdzających ich kompetencje praktyczne, co stanowi istotne uzupełnienie efektów uczenia się realizowanych w ramach programu studiów. W ramach współpracy z Ogólnopolskim Panelem Badawczym Ariadna studenci I stopnia mogą uzyskać Certyfikat SPSS Technology Expert wystawiany przez firmę Predictive Solutions, potwierdzający umiejętności analizy danych z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania. Natomiast studenci studiów II stopnia mogą uzyskać Certyfikat z zakresu mediacji wydawany przez Polskie Centrum Mediacji w Warszawie, co wzmacnia ich przygotowanie do pracy w obszarach wymagających kompetencji mediacyjnych i negocjacyjnych. Możliwość zdobycia certyfikatów podnosi atrakcyjność absolwentów na rynku pracy, wpisuje się w strategię uczelni i odzwierciedla systematyczne rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

9. doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany,

Treści kształcenia na kierunku socjologia I i II stopnia koncentrują się na rozwijaniu u studentów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z różnymi aspektami i obszarami socjologii. Obejmują one również solidną podstawę metodologiczną, która wyposaża studentów w kompetencje dotyczące prowadzenia badań naukowych oraz aktywnego udziału w projektach badawczych. Treści kształcenia uwzględniają poziom związany z realizacją kolejnych etapów kształcenia. Treści programowe na kierunku socjologia są także zgodne z efektami uczenia się i umożliwiają osiągnięcie wszystkich przewidzianych efektów, co jest nadzorowane poprzez przypisanie efektów uczenia się do konkretnych treści zajęć. Szczegółowe przyporządkowanie efektów kierunkowych do konkretnych zajęć można znaleźć:

https://bip.kul.lublin.pl/files/1458/programy_studiow/studia_1-go_stopnia/socjologia/2025_26/03_socjologia_i_stopien_program.pdf

oraz

Treści programowe są również zgodne z aktualnym stanem wiedzy (w tym najnowszymi wyniki badań w dyscyplinie, zarówno w Polsce, jak i na świecie) [Standard jakości kształcenia 2.1]. W ramach poszczególnych treści programowych prowadzący odwołują się często do własnych badań i osiągnięć naukowych, także aby pokazywać w praktyce powiązanie pomiędzy teorią a prowadzeniem badań oraz zachęcić studentów do aktywności naukowej.

Przykładowe tematy badawcze pracowników Instytutu, które również znajdują odzwierciedlenie w treściach programowych i prowadzonych przez nich zajęciach (zarówno w kontekście zajęć teoretycznych, metodologicznych, jak i praktycznych) to (wybrane):

Tabela 1. Powiązanie badań prowadzonych przez pracowników INS z zajęciami dydaktycznymi

Obszar tematyczny	Prowadzone badania naukowe przez pracowników	Zajęcia dydaktyczne (2024/2025)
Socjologia rodziny, metodologia badań społecznych	Tematyka socjologii rodziny, z wykorzystaniem metod ilościowych. Ostatni projekt to m.in.: „Młode Polki, młodzi Polacy i ich plany rodzinne”	Przygotowanie i realizacja projektu badawczego
Filozofia społeczna	Dorobek naukowy dotyczący kwestii filozoficzno-społecznych (narodu, państwa, racji stanu, dobra wspólnego, społeczeństwa obywatelskiego): Przykładowe publikacje: “Realist-Axiological Perspectives and Images of Social Life” (2020) lub “Racja stanu w społeczeństwie cyfrowym” (2023).	Seminarium magisterskie z filozofii społecznej
Socjologia przestępczości	Badania dot. przestępczości np.: „Contemporary issues in cybersecurity. The analysis of the selected activities of the Polish police” (2022); „Crime of foreigners in Poland in the years 2004-2024 – legal and criminological aspect” (2025).	Przestępczość w XXI wieku
Socjologia migracji, Demografia społeczna	Działalność badawcza z zakresu socjologii migracji, demografii społecznej i przemian kulturowych. Np. publikacje „How Sociodemographic Factors Relate to Trust in Artificial Intelligence among Students in Poland and the United Kingdom” (2024); “Structural Conflict in the Polish Migrant Community in the UK” (2024).	Demografia społeczna; Współczesne procesy demograficzne konwersatorium
Socjologia przestępczości	Badania dot. więziennictwa oraz wsparcia reintegracji i resocjalizacji więźniów, np. publikacje: „Mądre zarządzanie wolontariatem na rzecz więźniów jako wyraz poszanowania godności człowieka” (2022) lub „Work engagement, work meaning and job satisfaction among working prisoners” (2021).	Pomoc postpenitencjarna; Readaptacja i integracja społeczna
Socjologia rodziny i przemian intymności, socjologia kultury	Badania dot. współczesnych przemian rodziny, w tym relacji nienormatywnych np. „Beyond the Norm of Monogamy – Consensual Non-monogamy as an Example of a ‘Post-modern’ Relationship?” (2023) oraz publikacje dot. partycypacji kulturowej np. “Religious Self-Identification and Culture—About the Role of Religiosity in Cultural Participation” (2023).	Socjologia kultury Portret współczesnego Polaka – analiza danych sondażowych
Socjologia	W centrum zainteresowań badawczych mieszczą się	Socjologia moralności

moralności	zagadnienia związane typologią zachowań konsumenckich i etosów małżeńsko-rodziny. Przykładowe publikacje: „Compulsive Buying in Poland. An Empirical Study of People Married or in a Stable Relationship” (2020); „Etos małżeńsko-rodziny w warunkach polskiego społeczeństwa konsumpcyjnego. Studium socjologiczne” (2020).	
Socjologia rodziny	Obszar zainteresowań naukowych i podejmowanych badań obejmuje: przemiany współczesnej rodziny, przekaz międzypokoleniowy, procesy demograficzne i dzietność Polaków, problematykę migracji zarobkowych, a także zjawiska patologii i dezorganizacji społecznej. Przykładowe publikacje: „Znaczenie małżeństwa i rodziny współcześnie” (2020).	Rodzina w kontekście lokalnym i globalnym; Dysfunkcje i patologie rodziny; Family in transition - sociological perspectives
Socjologia Internetu	Badania dot. Internetu m.in. publikacje: „Chatterboty jako narzędzie marketingu internetowego” (2025), „ChatGPT w edukacji – szanse i zagrożenia” (2024).	Wykluczenie cyfrowe; Zagrożenia i ochrona użytkowników Internetu
Praca socjalna	Badania nad pracą socjalną, deinstytucjonalizacją usług społecznych i wsparciem osób w kryzysie: „Model roli społeczno-zawodowej pracownika socjalnego w kontekście teorii ról. Dyskusja z badań” (2021); „Specyfika pracy socjalnej w dobie pandemii. Badania jakościowe wśród pracowników pomocy społecznej” (2022).	Komunikacja interpersonalna z elementami mediacji Projekty społeczne i fundraising Polityka społeczna

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów oraz do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się [Standard jakości kształcenia 2.2].

Program kształcenia na kierunku socjologia I stopnia uwzględnia wymóg osiągnięcia przez studenta 180 pkt. ECTS w czasie 6 semestrów. Do ogólnej liczby ECTS wliczone zostały punkty za praktykę zawodową realizowaną po IV semestrze studiów wymiarze 90 godz. (4 ECTS).

Program studiów obejmuje różnorodne i szerokie spectrum tematów i zagadnień, co odpowiada specyfice dyscypliny. Na pierwszym roku studenci realizują m.in. zajęcia dot. podstaw socjologii (m.in. *Podstawy socjologii, Historia myśli społecznej i socjologicznej, Klasyczne teorie socjologiczne, Demografia społeczna, Współczesne społeczeństwo polskie z perspektywy socjologii*), oraz wprowadzenie do zagadnień metodologicznych i pracy naukowej (m.in. w formie przedmiotu: *Metodyka studiowania i pracy naukowej*). Już w II semestrze mają okazję zapoznać się także z niektórymi subdyscyplinami socjologii w tym m.in. *Socjologia cyfrowa i AI* czy *Socjologia kultury*. Na II roku zagadnienia te są poszerzane o *Makrostruktury społeczne, Współczesne teorie socjologiczne* oraz duży blok przedmiotów związanych z prowadzeniem badań naukowych: *Metody badań ilościowych, Metody badań jakościowych, Metody badań online czy Statystyka*. Studenci zaczynają także naukę korzystania z pakietu SPSS (programu komputerowego do analiz statystycznych), która jest kontynuowana na III roku. W tym czasie ich wiedza, umiejętności i kompetencje poszerzają się także o zagadnienia dot. opracowania danych jakościowych czy wizualizację danych i przygotowanie raportu oraz o dodatkowe subdyscypliny socjologii m.in. *Socjologię miasta, Socjologię religii czy Socjologię wiedzy* oraz najnowsze zjawiska społeczne jak np. *AI w modelowaniu społecznym*. także takie tematy jak komunikacja interpersonalna, mediacje czy etyka zawodowa.

Studenci studiów I stopnia już od II roku zaczynają także indywidualizować ścieżkę kształcenia przez realizację wybranej przez siebie specjalności. Obecnie w ramach studiów I stopnia oferowane są dwie specjalności: *Służby publiczne i polityka rodzinna* oraz *Socjologia gospodarki i Internetu*.

Specjalność *Służby publiczne i polityka rodzinna* skupia się na zagadnieniach takich jak: służby publiczne, socjologia bezpieczeństwa publicznego, socjologia organizacji, prawa człowieka i socjologia problemów społecznych z uzupełniającymi to zagadnieniami dotyczącymi rodziny i polityki rodzinnej (w tym m.in. patologie życia rodzinnego, elementy mediacji rodzinnych czy instrumenty polityki rodzinnej). Dzięki szerokiemu spectrum przedmiotów specjalność pozwala nabyć kompetencje diagnostyczne rozpoznawania problemów społecznych oraz rozumienia trudności i potrzeb różnych grup społecznych.

Specjalność *Socjologia gospodarki i Internetu* skoncentrowana jest na zdobyciu kompetencji dotyczących wykorzystania Internetu i nowych technologii, także do działań marketingowych, analiz internetowych i badań socjologicznych. Studenci uczą się takich zagadnień jak np. analiza sieci społecznych, AI, social media marketing czy metody badań marketingowych.

Warto zauważyć, że na studiach I stopnia studenci realizują także zajęcia z języków obcych tj. lektoraty [Standard jakości kształcenia 2.2]. W ramach zajęć lektoratowych studenci realizują przedmiot w wymiarze 30 godzin w semestrze, zaś zajęcia trwają cztery semestry (łącznie 120 godzin). Lektoraty obejmują naukę nowożytnych języków obcych, takich jak: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, włoski oraz rosyjski. Decyzję o wyborze języka kandydat podejmuje w procesie rekrutacji. Poziom zajęć określany jest na podstawie wyniku testu poziomującego lub deklaracji kandydata. Studenci studiów I stopnia kończą lektorat egzaminem na poziomie B2 (co jest zgodne także z efektem uczenia się K_UJB2). Efekty zajęć z lektoratów regulowane są osobnymi uchwałami Senatu KUL. Zajęcia zaś są prowadzone przez Studium Języków Obcych KUL. Zarządzenie nr ROP-0101-65/25 z dnia 24 marca 2025 r. Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II określa zasady nauczania języków obcych na uniwersytecie.

Zagadnienia realizowane w ramach programu studiów I stopnia mają bezpośrednie powiązanie z kierunkowymi efektami uczenia się. Studenci nabywają wiedzę na poziomie zaawansowanym m.in. dotyczącą tradycji myśli społecznej (K_W01), wiedzy na temat człowieka i jego form aktywności oraz zasad i reguł życia społecznego, (K_W02), procesów społecznych (K_W04) a także wiedzy dotyczącej metod i technik jakościowych i ilościowych w badaniach socjologicznych w stopniu zaawansowanym (K_W03). Ponadto zdobywają umiejętności dotyczące m.in. interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych (K_U01), wykorzystania w praktyce wiedzy socjologicznej (K_U02), wykorzystania metod badawczych (K_U04), komunikowania się z otoczeniem za pomocą specjalistycznej terminologii (K_U03). Są także gotowi do dalszego dokształcania się (K_K01), uczestniczenia w dialogu publicznym (K_K03) w sposób oparty na tolerancji i wartościach demokracji (K_K04), a także zachowywania się w sposób profesjonalny (K_K05). (*Z uwagi na ograniczone miejsce odniesiono się tu tylko do wybranych efektów uczenia się*).

Program kształcenia na kierunku socjologia II stopnia uwzględnia wymóg osiągnięcia przez studenta 120 pkt. ECTS w czasie 4 semestrów. Na studiach II stopnia studenci od pierwszego roku realizują zajęcia obowiązkowe, fakultatywne oraz te w ramach wybranej przez siebie specjalizacji.

Zajęcia obowiązkowe skoncentrowane są na pogłębieniu i poszerzeniu wiedzy socjologicznej na temat zjawisk i procesów dotyczących współczesności m.in. współczesne procesy demograficzne, procesy przemian społeczeństwa globalnego, tożsamość w wielokulturowym społeczeństwie, współczesne nurty ideowe i ideologie. Rozszerzane jest także spectrum subdyscyplin socjologicznych m.in. o *Socjologię moralności*, *Socjologię prawa* oraz pogłębiane są zagadnienia dotyczące metodologii i metod badawczych m.in. poprzez przedmioty dot. analizy danych, metodologii badań społecznych czy badań ewaluacyjnych. Pojawiają się także przedmioty rozwijające tzw. kompetencje miękkie np. Alternatywne rozwiązywanie sporów.

Z uwagi na specyfikę dyscypliny studenci mają także szanse na indywidualne sprofilowanie swoich zainteresowań socjologicznych poprzez dużą ilość przedmiotów do wyboru, już od I semestru. Przedmioty te są bardzo zróżnicowane tematycznie i o różnym stopniu szczegółowości, w tym np. Nowoczesne metody i techniki badań cyberprzestrzeni, Zdrowie w perspektywie socjologicznej, Problemy młodego pokolenia, Migracje we współczesnym świecie.

Studenci mają także (od II semestru) do wyboru dwie specjalności: Badania rynku i opinii publicznej (skupiona na pogłębieniu wiedzy o konkretnych metodach i technikach badawczych) oraz

Socjologię przestępczości (skoncentrowaną na zagadnieniach konfliktów społecznych, patologiach społecznych i zachowaniach dewiacyjnych).

Na studiach II stopnia studenci również realizują zajęcia lektoratowe – nauka języka obcego [Standard jakości kształcenia 2.2], w wymiarze 30 godzin (realizowane przez Studium Języków Obcych KUL). Zajęcia te kończą się zaliczeniem przedmiotu. Dodatkowo, w każdym semestrze jest także minimum jedno konwersatorium w języku angielskim jako przedmiot do wyboru np. Social problems of modern society czy Family in transition - sociological perspectives. Jest to podstawą do zrealizowania przez studentów efektu kierunkowego K_UJB2+.

Podobnie jak na studiach I stopnia, również tutaj zagadnienia mają bezpośrednie powiązanie z kierunkowymi efektami uczenia się. Studenci nabywają wiedzę m.in. na temat procesów i zjawisk społecznych (K_W03), przemian współczesnej cywilizacji (K_W04), pogłębiają znajomość terminologii, teorii i metodologii (K_W01). Dodatkowo nabywają i pogłębiają umiejętności formułowania własnych opinii i sądów na temat przyczyn i przebiegu wybranych zjawisk (K_U01), wskazywania kierunków dalszych eksploracji w obrębie wybranych subdyscyplin (K_U02), konturowania wypowiedzi na wybrane tematy społeczne (K_U03) itp. Są także gotowi do angażować się we współpracę i przewodzenie grupom i organizacjom społecznym na rzecz otoczenia społecznego i interesu publicznego (K_K01), krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu socjologii i budowania swojego warsztatu pracy (K_K03) oraz podejmowania wyzwań zawodowych i zachowania się w sposób profesjonalny (K_K04).

Treści kształcenia na kierunku socjologia I i II stopnia uzupełniane są przez tzw. zajęcia misyjne, które realizuje KUL. Zajęcia te mają charakter obligatoryjny i są regulowane odrębnymi Uchwałami Senatu KUL. Na studiach I stopnia są to: Logika, przedmiot misyjny z zakresu historii filozofii, konwersatorium Małżeństwo i rodzina w antropologii chrześcijańskiej. Ponadto w ramach kształcenia na studiach I stopnia studenci realizują obowiązkowe ogólnouniwersyteckie zajęcia z przedmiotów: Podstawy tutoringu i Przedsiębiorczość. Z kolei na studiach II stopnia do obowiązkowych zajęć misyjnych należą wykłady z zakresu katolickiej nauki społecznej oraz wiedzy o Biblii. Studenci realizują także zajęcia z wychowania fizycznego (na I roku studiów I stopnia).

10. doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

Zajęcia programowe realizowane są w różnorodnych formach, dostosowanych do ich celów oraz zakładanych efektów uczenia się. W swojej podstawowej formie zajęcia są podzielone na: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty oraz seminaria. Katalog metod dydaktycznych stosowanych podczas różnych form przekazywania wiedzy jest urozmaicony:

1. Wykłady najczęściej prowadzone są w formie konwencjonalnej, konwersatoryjnej lub problemowej. Czasami wykłady zawierają także formę dyskusji, studium przypadku lub elementy pracy z tekstem.
2. Ćwiczenia, które z reguły uzupełniają treści wykładu, operują bardziej urozmaiconymi metodami; są to m.in. praca z tekstem, dyskusja, praca w grupach, studium przypadku, prezentacje, burza mózgów, metoda projektowa. Ich celem jest pogłębienie przez studentów wiedzy (np. w formie zapoznania się samodzielnie z tekstami źródłowymi/case study i dyskusji na ich podstawie) oraz nabywanie i doskonalenie umiejętności i kompetencji społecznych.
3. Z kolei konwersatoria sprawdzają się przy omawianiu zagadnień bardziej problemowych, sprzyjając nabywaniu przez studentów jednocześnie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Metody stosowane najczęściej trakcie konwersatoriów to m.in.: wykład

konwersatoryjny, dyskusja, prezentacje, studium przypadku, burza mózgów, praca w grupach, praca pod kierunkiem czy także praca z tekstem i na jego podstawie np. dyskusja.

4. Warsztaty mają nastawienie najbardziej praktyczne i opierają się na rozwijaniu konkretnych umiejętności. Stosowane metody to m.in.: ćwiczenia praktyczne, prezentacje, praca w grupach, studia przypadku, learning by doing, drama, task-based learning, metoda projektowa.
5. Seminaria natomiast nastawione są na wsparcie studentów w przygotowaniu pracy dyplomowej. Metody, które wykorzystywane są w trakcie tych zajęć to m.in. dyskusja, burza mózgów, oraz oczywiście: indywidualna praca ze studentem, mentoring, praca badawcza pod kierunkiem prowadzącego.

Metody, jak wskazano wyżej, są różnorodne, a także stymulują studentów do samodzielności oraz pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się [Standard jakości kształcenia 2.3]. Poniżej przedstawione jest *przykładowe* powiązanie metod dydaktycznych stosowanych w trakcie zajęć z efektami uczenia się dla studiów I stopnia:

- Podczas form takich jak dyskusja (i jej pochodne formy jak burza mózgów, debata, dyskusja powiązana z omawianiem konkretnego przypadku itp.) studenci uczą się nie tylko dobierania odpowiednich argumentów za lub przeciw (praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy), ale też rozwijają umiejętność krytycznego myślenia, wypowiedzania się i formułowania swojego zdania na tematy społeczne i uczestniczenia w debacie publicznej (K_K03) oraz samodzielnego interpretowania zjawisk społeczno-kulturowych (K_U01).
- Formy takie jak prezentacje (grupowe), praca w grupach, czy wszelkiego rodzaju metody projektowe uczą ich współpracować w grupie i w zespołach zadaniowych w celu rozwiązania konkretnych problemów (K_U08) oraz wspierają nabywanie umiejętności przygotowania prac pisemnych i multimedialnych (K_U03).
- Wszystkie te metody są także wspierające przy nauce kultury dyskusji, pluralizmu ideowego (K_K04) oraz zachowywania się w sposób profesjonalny (K_K05).

Metody kształcenia są także dobierane w sposób umożliwiający zastosowanie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej, takich jak learning by doing czy metoda projektowa. Ich wdrożenie pozwala studentom na aktywne uczestnictwo w procesie nauczania, rozwijanie samodzielności, umiejętności praktycznych oraz kompetencji interpersonalnych. W ramach zajęć stosowane są różnorodne środki i narzędzia dydaktyczne. [Kryterium jakości kształcenia 2.3.].

Do zajęć, które pozwalają przygotować do pracy naukowej należy wskazać wszelkie treści i zajęcia związane z metodyką pracy naukowej, metodologią badań oraz rozwijaniem warsztatu badawczego. Na studiach I stopnia są to m.in. przedmioty takie jak np.: Metodyka studiowania i pracy naukowej (I rok), Metody badań ilościowych (II rok), Metody badań jakościowych (II rok), Metody badań online (II rok), Opracowanie danych jakościowych (III rok), Wizualizacja danych i przygotowanie raportu (III rok) oraz zajęcia z programu SPSS. W przeważającej mierze realizowane w formie warsztatów i ćwiczeń. Na studiach II stopnia są to m.in. (przedmioty obligatoryjne): Procedury badań ewaluacyjnych, Analiza danych ilościowych oraz Metodologia badań społecznych. Z możliwością pogłębiania w ramach wybranych specjalności. W obrębie tych przedmiotów stosowane są m.in. następujące metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny, dyskusja, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne, metoda projektowa, case study, praca indywidualna lub grupowa. Ich zadaniem jest nie tylko zainteresowanie studenta samym procesem badawczym związanym z praktycznym wykorzystaniem zdobytej wiedzy, lecz także wyrobienie określonych umiejętności oraz kompetencji społecznych. Rzeczywistym wstępem do prowadzenia badań są także seminaria licencjackie. Głównym celem seminarium dyplomowego jest praca pod kierunkiem promotora. Metoda dydaktyczna polega na prowadzeniu studentów pracujących w grupie seminaryjnej w kierunku samodzielnego przygotowania pracy dyplomowej. Studenci pod kierunkiem prowadzącego seminarium przechodzą wszystkie etapy pracy badawczej: wybór tematu, sformułowanie celów, hipotez i problemów badawczych, dobór metod i przeprowadzenie badań, redakcję tekstu naukowego. Z kolei na studiach II stopnia studenci doskonalą swój warsztat naukowy i badawczy w trakcie seminariów magisterskich.

Tym samym, zastosowane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie socjologii. [Standard jakości kształcenia 2.3.].

Wybrane metody zapewniają także nabycie umiejętności stosowania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. [Standard jakości kształcenia 2.3.]. Na wielu zajęciach, a także do przygotowania pracy dyplomowej studenci aktywnie wykorzystują techniki informacyjno-komunikacyjne, w tym doskonałą obsługę komputera, znajomość pakietu Office i umiejętność redagowania tekstów naukowych i profesjonalnych, zdobywają wiedzę dotyczącą narzędzi prowadzenia badań online, wyszukiwania informacji w specjalistycznych bazach naukowych (np. EBSCO) oraz uczą się analizy danych w specjalistycznym programie SPSS. Od roku akademickiego 2024/2025 do opracowania prac dyplomowych, etapowych i zaliczeniowych studenci mogą korzystać z systemów sztucznej inteligencji (SI), ale tylko po uzgodnieniu z kierującym pracą/prowadzącym zajęcia i w zakresie, który określi prowadzący. Tematyka wykorzystania SI do jako narzędzie pomocnicze w pracy naukowej jest włączona także w niektóre zajęcia np. Metodykę studiowania i pracy naukowej.

Zastosowane metody kształcenia umożliwiają studentom także uzyskanie kompetencji językowych w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz na poziomie B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia [Standard jakości kształcenia 2.3.]. Studenci rozwijają swoje kompetencje językowe poprzez udział w lektoratach (o których była mowa wyżej) oraz zajęciach do wyboru w języku angielskim (na II stopniu studiów). Warto jednak zauważyć, że w ramach innych przedmiotów mają również okazję do korzystania i rozwijania swoich kompetencji językowych, w tym m.in. poprzez korzystanie z anglojęzycznej literatury czy międzynarodowych baz danych.

11. zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,

Metody kształcenia uwzględniają możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, stosowanych w sposób właściwy i zgodny ze standardami, w sytuacjach, gdy jest to uzasadnione i potrzebne. Dostępne narzędzia zapewniają przy tym osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Obecnie kształcenie na odległość jest wyłącznie formą pomocniczą w stosunku do kształcenia w trybie stacjonarnym [Standard kształcenia 2.3], a jego zastosowanie wynika ze szczególnych okoliczności, jakie są uwzględnione w odpowiednich zarządzeniach władz Uniwersytetu. W roku akademickim 2024/25 kształcenie na odległość zostało wprowadzone w dniach, które poprzedzały dłuższe przerwy świąteczne np. 23 grudnia, tak aby ułatwić studentom podróż do domu. Możliwe jest także wykorzystywanie trybu zdalnego w prowadzeniu seminariów dyplomowych oraz konsultacji przez nauczycieli akademickich.

Każda sala zajęciowa wyposażona jest w sprzęt umożliwiający dostęp do Internetu. Kształcenie w trybie zdalnym prowadzone jest w oparciu o platformę Microsoft Teams. Oprócz tego Uniwersytet posiada swój wewnętrzny system (e-KUL), przeznaczony m.in. do obsługi procesu kształcenia studentów KUL. Jednym z jego składników jest moduł wspierający kształcenie w trybie zdalnym. Dostęp do platformy i możliwość korzystania z zasobów e-KUL oraz Moodle (m-KUL) realizowane są poprzez założenie przez potencjalnego użytkownika własnego konta. Informacje dotyczące wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, w tym instrukcje i zalecenia związane z przewidzianymi w tym typie kształcenia narzędziami, tj. platformą Microsoft Office 365 oraz platformą Moodle, dostępne są w serwisie e-KUL (z poziomu konta studenta bądź pracownika).

W przypadku prowadzenia zajęć na odległość, prowadzący tworzą zespoły dla każdego przedmiotu i grupy (w tym wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty i seminaria), a wygenerowane kody dostępu do zajęć udostępniono studentom za pośrednictwem platformy e-KUL. Zajęcia prowadzone są w sposób synchroniczny za pomocą trybu videokonferencji, zgodnie z harmonogramem, w czasie rzeczywistym.

Zasady organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje Zarządzenie nr ROP-0101-202/25 z dnia 1 września 2025 r. Rektora

12. dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,

Sam proces uczenia się, jak również metody kształcenia umożliwiają ich dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb studentów – zarówno grupowych, jak i indywidualnych – w tym także potrzeb osób z niepełnosprawnościami.[Standardy jakości kształcenia 2.3.].

Po pierwsze, studentom kierunku socjologia umożliwia się wybór ścieżki naukowej, zgodnej z ich zainteresowaniami. Studenci mogą realizować wybrane specjalności oraz pakiet wykładów do wyboru, o których była mowa wyżej. Dodatkowo sam regulamin studiów przewiduje formy indywidualizacji procesu uczenia się. Studia mogą odbywać się w ramach indywidualnego toku studiów (ITS), indywidualnej organizacji studiów (IOS). Reguluje to m.in. regulamin studiów KUL (Uchwała Senatu z dnia 25 kwietnia 2024 r.).

Indywidualny Tok Studiów (ITS) to forma organizacji studiów, umożliwiająca studentom personalizację programu nauczania (w oparciu o całą ofertę dydaktyczną Uniwersytetu) i bardziej elastyczne kształtowanie swojej ścieżki akademickiej. Podjęcie ITS następuje za zgodą dziekana: Opiekę nad ITS sprawuje nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego wyznaczony na wniosek studenta przez dziekana. Program ITS, zawierający efekty uczenia się obowiązujące dla danego kierunku, określa opiekun w porozumieniu ze studentem. W przypadku niewywiązywania się przez studenta z realizacji ITS dziekan cofa zgodę na realizację studiów w tej formie. Zgodę na ITS można uzyskać po ukończeniu co najmniej pierwszego roku studiów I stopnia lub jednolitych magisterskich i uzyskaniu średniej ocen z ostatniego roku nie niższej niż 4,5. ITS jest przeznaczony dla studentów o szczególnych uzdolnieniach naukowych, wykazujących się wysoką średnią ocen i klarownie sprecyzowanymi planami naukowymi.

Drugą formą organizacyjną jest Indywidualna Organizacja Studiów (IOS), uruchamiana na wniosek studenta, zawierający ustalenia z prowadzącymi dotyczące warunków, terminów i sposobów uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów, złożony do dziekana w ciągu 30 dni od rozpoczęcia zajęć w semestrze albo od powstania nadzwyczajnej sytuacji. W ramach IOS student może być zwolniony z obowiązku uczestniczenia w części zajęć dydaktycznych oraz uzyskiwać zaliczenia i zdawać egzaminy w trakcie semestru w terminie indywidualnie ustalonym z osobami prowadzącymi zajęcia i egzaminatorami. Dziekan wyraża zgodę na IOS w odniesieniu do studentów i studentek: z niepełnosprawnością bądź ich opiekunów; uczestniczących w pracach badawczych; zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, świadczących pracę w sposób uniemożliwiający kształcenie zgodnie z przyjętym programem studiów – odpowiednio do czasu trwania umowy; uczestniczących w pracach organów kolegialnych Uniwersytetu i komisji uniwersyteckich oraz organów samorządu studenckiego; studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów. Praktyka pokazuje, że studenci korzystają z tego trybu w dużym stopniu.

Po drugie, warto wspomnieć także o programie Program "Sportowy KUL", który jest inicjatywą Uniwersytetu skierowaną do młodych sportowców, umożliwiającą im połączenie nauki z profesjonalnym sportem. Dokonuje się na drodze indywidualnego toku studiów i za wsparciem tutora, który pomaga w poruszaniu się aporiach strukturalnych uniwersytetu związanych z organizacją kształcenia. Ambasadorami programu są koszykarze klubu Lublinianka KUL Basketball. Program ma wspierać studentów w planowaniu i organizacji kariery sportowej i realizacji procesu dydaktycznego, w celu zachowania równowagi w obydwu obszarach. Program dedykowany jest studentom KUL – sportowcom przynależącym do polskich lub zagranicznych klubów sportowych, posiadającym aktualną klasę mistrzowską międzynarodową, klasę mistrzowską lub pierwszą klasę sportową w dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich.

Po trzecie, uniwersytet prowadzi także systemowe działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych studentów z niepełnosprawnościami, przy jednoczesnym zachowaniu zasady nieobniżania wymagań merytorycznych. Rozwiązania wspierające obejmują dostosowanie formy weryfikacji efektów uczenia się do rodzaju niepełnosprawności, a także możliwość modyfikacji zasad uczestnictwa w zajęciach, w tym zwiększenie limitu nieobecności czy zmianę form sprawdzania wiedzy. Na wniosek studenta dziekan może wyrazić zgodę na np. korzystanie z pomocy osób trzecich (np. tłumacza języka migowego, stenotypisty, lektora, asystenta osoby z niepełnosprawnością) oraz na stosowanie dodatkowych urządzeń technicznych ułatwiających udział w zajęciach i egzaminach (np. możliwość nagrywania wykładów). Istnieje również możliwość wprowadzenia alternatywnych form egzaminów i zaliczeń, takich jak wydłużenie czasu, zmiana formy (pisemna/ustna), wykorzystanie urządzeń wspierających czy indywidualne określenie miejsca egzaminu.

W strukturze uczelni funkcjonuje także Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL (CAN), które pełni rolę głównej jednostki koordynującej wsparcie. Centrum zapewnia m.in. adaptację materiałów dydaktycznych, dostęp do specjalistycznego oprogramowania, pomoc w organizacji toku studiów, dostosowanie egzaminów i zaliczeń, a także wsparcie psychologiczne i doradztwo zawodowe. Dla studentów z dysfunkcją wzroku dostępne są m.in. pracownie komputerowe z linijkami brajlowskimi, adaptacje podręczników (brajl, wersje cyfrowe), grafika i modele dotykowe, a także kurs orientacji przestrzennej. Studenci niesłyszący i słabosłyszący mogą korzystać z odpowiednio wyposażonych sal, pomocy w dostępie do wykładów, wsparcia w kontaktach administracyjnych oraz dedykowanych zajęć językowych. Informację o sposobach wsparcia można znaleźć m.in. na stronie internetowej: <https://www.kul.pl/pelnomocnik-rektora-ds-studentow-niepelnosprawnych,1476.html>

W latach 2020-2023 KUL realizował także dodatkowe działania projakościowe, takie jak projekt „KUL – uczelnia bez barier”, którego celem było osiągnięcie pełnej dostępności oferty edukacyjnej dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności poprzez zmiany organizacyjne, podnoszenie kompetencji pracowników oraz wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i dydaktycznych. Obecnie formą kontynuacji tej inicjatywy jest kolejny projekt „KULtura rozwoju i dostępności”. Celem głównym projektu jest kompleksowe zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, możliwości korzystania z oferty Uniwersytetu Lubelskiego w zakresie 8 obszarów dostępności określonych w ścieżce Rozwój+ poprzez działania skierowane do Uczelni: studentów, pracowników, przedstawicieli zinstytucjonalizowanych struktur studenckich oraz doktorantów. Projekt będzie realizowany będzie do 31.12.2028 r., a jego wartość to ponad 5 mln zł. (więcej informacji: https://www.kul.pl/uniwersytet-dostepny-dla-wszystkich,art_109131.html).

13. *harmonogramu realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,*

Harmonogram zajęć realizowanych na kierunku socjologia I i II stopnia uwzględnia zajęcia obowiązkowe, do wyboru, ogólnouniwersyteckie zajęcia do wyboru oraz zajęcia realizowane w ramach wybranych specjalności. Każdej ze specjalności została przypisana taka sama liczba godzin i punktów ECTS w ramach prowadzonych form zajęć. Łącznie na studiach I stopnia realizowanych jest 2250 godzin (bez praktyk), a na studiach II stopnia 1500 godzin. Liczba godzin zajęć, dobór form zajęć oraz proporcje godzin realizowanych w różnych formach określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. [Standard jakości kształcenia 2.2.]

Dodatkowo sama organizacja procesu nauczania i uczenia się została zaplanowana w taki sposób, aby rozkład zajęć umożliwiał efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego zarówno na udział w

zajęciach dydaktycznych, jak i na samodzielne uczenie się [Standard jakości kształcenia 2.5.] (szczególnie w momencie, gdy studenci pracują nad własną pracą dyplomową).

Porządek organizacyjny nauczania i uczenia się na studiach I stopnia przedstawia się następująco:

Tabela 2. Liczba godzin przypisana konkretnym typom zajęć na studiach I stopnia

Semestr	I	II	III	IV	V (bez praktyk)	VI	łącznie
Liczba godzin	370	420	420	405	380	255	2250
Liczba godzin wykładów ob.	160	120	120	60	55	30	545
Liczba godzin ćwiczeń ob.	120	135	90	45	-	15	405
Liczba godzin konwersatoriów ob.	30	90	30	15	25	90	280
Liczba godzin warsztatów ob.	30	45	-	90	90	-	255
Liczba godzin lektoratów ob. (do wyboru)	30	30	30	30	-	-	120
Liczba godzin seminariów ob. (do wyboru)	-	-	-	-	30	30	60
Liczba godzin dodatkowych zajęć do wyboru (poza lektoratem i seminarium)	-	-	30 (z 60)	30 (z 60)	-	-	60
Liczba zajęć w ramach specjalności	-	-	120	135	180	90	525

Porządek organizacyjny nauczania i uczenia się na studiach II stopnia przedstawia się to następująco:

Tabela 3. Liczba godzin przypisana konkretnym typom zajęć na studiach II stopnia

Semestr	I	II	III	IV	łącznie
Liczba godzin	450	465	420	165	1500
Liczba godzin wykładów ob.	105	45	30	-	180
Liczba godzin ćwiczeń ob.	45	-	15	-	60
Liczba godzin konwersatoriów ob.	120	-	15	-	135
Liczba godzin warsztatów ob.	-	60	90	15	165
Liczba godzin lektoratów ob. (do wyboru)	30	-	-	-	30
Liczba godzin seminariów ob. (do wyboru)	30	30	30	30	120
Liczba godzin dodatkowych zajęć do wyboru (poza lektoratem i seminarium)	120	120	60	60	360
Liczba zajęć w ramach specjalności		210	180	60	450

Lista zajęć do wyboru na studiach I i II stopnia przedstawia się następująco (pomijając lektoraty, seminaria i przedmioty misyjne):

- Wstęp do socjologii prawa (I stopień)
- Socjologia problemów społecznych (I stopień)
- New trends in sociology (I stopień)
- Sociology in Europe (I stopień)
- Zróżnicowanie społeczne
- Uzależnienia behawioralne

- Nowoczesne metody i techniki badań cyberprzestrzeni
- Innovations in modern society
- Życie rodzinne w ponowoczesnym społeczeństwie
- Partycypacja społeczna i obywatelska
- Zdrowie w perspektywie socjologicznej
- Social problems of modern society
- Praca w społeczeństwie cyfrowym
- Sport i turystyka w profilaktyce społecznej
- Forms of social self-organisation
- Problemy społeczne w przestrzeni miejskiej
- Problemy młodego pokolenia
- Migracje we współczesnym świecie
- Family in transition - sociological perspectives

Przedmioty podkreślone są prowadzone w języku angielskim, a więc przyczyniają się także do rozwijania kompetencji językowych studentów.

Biorąc pod uwagę wszystkie zajęcia do wyboru (fakultatywne, specjalności, lektoraty, zajęcia misyjne, seminaria) program studiów umożliwi studentom wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie. [Standard jakości kształcenia 2.2]. Studenci studiów I stopnia realizują 36% punktów (65 ECTS z 180 ECTS) w ramach przedmiotów do wyboru, natomiast studenci studiów II stopnia 43% punktów (52 ECTS z 120 ECTS).

14. doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),

Liczba grup zajęciowych dostosowana jest do liczby uczestników zajęć dydaktycznych na poszczególnych latach studiów. Kwestie te obecnie reguluje Zarządzenie nr ROP-0100-282/23 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia wytycznych programowych ze zm. (Akta KUL, poz. 4). Zarządzenie stanowi, że minimalna liczba uczestników wymagana dla prowadzenia zajęć wynosi:

- 1) 150 osób – w przypadku wykładów misyjnych i ogólnouniwersyteckich;
- 2) 20 osób – w przypadku ćwiczeń, konwersatoriów, zajęć z wychowania fizycznego, lektoratów, zajęć w ramach specjalności lub specjalizacji oraz zajęć z *Przedsiębiorczości i Podstaw tutoring*;
- 3) 10 osób – w przypadku wykładów fakultatywnych, wykładów monograficznych i proseminariów;
- 4) 10 osób – w przypadku seminariów licencjackich;
- 5) 6 osób – w przypadku seminariów magisterskich i inżynierskich.

Ponadto, zgodnie z zarządzeniem w sprawie określenia wytycznych programowych, liczbę grup zajęciowych określa dziekan wydziału na wniosek koordynatora kierunku na podstawie zapisów studentów dokonanych na określony rok i kierunek studiów, a w przypadku przedmiotów do wyboru – na poszczególne przedmioty.

Od strony praktycznej rok akademicki podzielony jest na dwa semestry: zimowy i letni. Każdy semestr obejmuje 15 tygodni zajęć dydaktycznych oraz okres sesji egzaminacyjnej. Zajęcia realizowane są w salach dydaktycznych i pracowniach na Uniwersytecie według tygodniowego harmonogramu. Niektóre zajęcia odbywają się cyklicznie (najczęściej co tydzień lub co dwa tygodnie), w cyklu semestralnym. Część przedmiotów może być uzupełniana o formy blended learning lub

online, ale w ściśle określonych przypadkach (np. gościnne wykłady specjalistów, zagrożenia zdrowotne- pandemia, sytuacje losowe). Plan studiów zawierający rozkład zajęć w danym cyklu znajduje się na stronie internetowej uniwersytetu w Biuletynie Informacji Publicznej. Dla studiów I stopnia (<https://bip.kul.lublin.pl/socjologia,110517.html>) oraz studiów II stopnia (<https://bip.kul.lublin.pl/socjologia,110587.html>). Ponadto informacje o grupach wraz z aktualnym rozkładem zajęć można znaleźć na platformie e-kul, wybierając stosownie poziom studiów oraz rok i semestr (<https://e.kul.pl/qlprogram.html?wid=11&op=1>). Rozkład zajęć na e-kul prezentuje aktualny rozkład zajęć w semestrze wraz z godzinami, numerami sal i z uwzględnieniem obsady zajęć. Wszelkie zmiany w rozkładzie zajęć są umieszczane w systemie e-kul, i widoczne są zarówno dla studentów, jak i nauczycieli akademickich. Dodatkowo podawane są do wiadomości w Aktualnościach.

W ramach harmonogramu studiów przewidziano także odpowiednią liczbę terminów zaliczeń i egzaminów, co umożliwia systematyczną weryfikację wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Różnorodność metod sprawdzania osiągnięć (testy, prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje, egzaminy ustne i pisemne) pozwala na ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto studenci otrzymują informację zwrotną poprzez możliwość omówienia wyników, dostęp do kryteriów oceniania oraz możliwość skorzystania z konsultacji, co wspiera ich w dalszym procesie kształcenia. [Kryterium jakości kształcenia 2.5]

Tabela 4. Rozkład procentowy typów zajęć w podziale na I i II stopień.

	I stopień	II stopień
Liczba godzin wykładów ob.	24,2%	12%
Liczba godzin ćwiczeń ob.	18%	4%
Liczba godzin konwersatoriów ob.	12,45%	9%
Liczba godzin warsztatów ob.	11,33%	11%
Liczba godzin lektoratów ob. (do wyboru)	5,33%	2%
Liczba godzin seminariów ob. (do wyboru)	2,67%	8%
Liczba godzin dodatkowych zajęć do wyboru (poza lektoratem i seminarium)	2,67%	24%
Liczba zajęć w ramach specjalności	23,33%	30%

15. programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe,

Praktyki zawodowe stanowią integralną, obowiązkową i bezpłatną część programu studiów I stopnia. Celem praktyk jest rozwijanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, nabywanie kompetencji zawodowych oraz poznanie zasad organizacji i funkcjonowania potencjalnych pracodawców [Kryterium jakości kształcenia 2.4]. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są spójne z efektami przypisanymi do innych zajęć w programie studiów, co zapewnia ich pełną integrację z procesem kształcenia. W ramach praktyk powinny zostać zrealizowane następujące efekty: K_U01, K_U05, K_K01, K_K05.

Obecnie kwestię praktyk reguluje Zarządzenie nr ROP-0101-150/23 z dnia 26 czerwca 2023 r. Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II określa zasady organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych oraz nadobowiązkowych na studiach wyższych w uczelni (https://www.kul.pl/files/689/19-03-2024_tekst_jednotly_zarzadzenie_w_sprawie_zasad_organizacji_i_odbywania_praktyk_kul.pdf)

oraz „Regulamin obowiązkowych praktyk studenckich realizowanych przez studentów na kierunku socjologia”.

Studenci odbywają praktyki w wymiarze 90 godzin w IV semestrze studiów I stopnia (praktyka wakacyjna). Dobór miejsc odbywania praktyk uwzględnia zgodność profilu instytucji z kierunkiem studiów, zakładanymi efektami kształcenia, lokalizacją, dostępnością, potencjałem rozwojowym oraz możliwościami kontynuacji współpracy po zakończeniu praktyki [Kryterium jakości kształcenia 2.4]. Studenci wybierają instytucję praktyk w oparciu o własne zainteresowania i plany zawodowe, przy czym każdy wybór jest konsultowany i zatwierdzany przez Opiekuna praktyk, zgodnie z przyjętymi zasadami kwalifikowania miejsc praktyk w oparciu o Regulamin dla kierunku socjologia.

Studenci mają możliwość odbywania praktyk w różnego rodzaju instytucjach i organizacjach, obejmujących zarówno sektor publiczny, jak i prywatny oraz trzeci sektor. Do częściej wybieranych miejsc należą instytucje i agencje badawcze, ośrodki badań opinii publicznej, firmy branży IT zajmujące się e-marketingiem, e-reklamą, a także instytucje medialne o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Studenci realizują praktyki również w instytucjach kultury, takich jak muzea, galerie, agencje filmowe czy domy kultury, w firmach szkoleniowych, consultingowych i reklamowych, a także w działach public relations średnich i dużych przedsiębiorstwach. Istotnym obszarem odbywania praktyk są także instytucje administracji państwowej i samorządowej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz podmioty ekonomii społecznej i organizacje pożytku publicznego. Część studentów decyduje się na odbywanie praktyk w krajowych instytucjach o charakterze pomocowym i opiekuńczym, działających w obszarze szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz w innych podmiotach świadczących usługi społeczne.

Miejsca praktyk są pozyskiwane na różne sposoby: poprzez samodzielne wyszukiwanie instytucji przez studentów, rekomendacje wykładowców i kontakty osobiste, a także udział w targach pracy i praktyk. Przykładowe miejsca odbywania praktyk: Fundacja Aktywności Obywatelskiej, Urząd Miasta w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Herbatol S.A., Fundacja Nowy Staw, Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN” w Lublinie, Urząd Statystyczny w Lublinie, Centrum Kultury w Lublinie, Katolickie Stowarzyszenie "Civitas Christiana" Oddział Okręgowy w Lublinie, Lubelskie Hospicjum dla dzieci im. Małego Księcia, Caritas Archidiecezji Lubelskiej. Dzięki temu studenci mają możliwość realizacji praktyk w środowiskach zróżnicowanych pod względem funkcji i specyfiki pracy [Kryterium jakości kształcenia 2.4]. Zgodnie z regulaminem praktyk, praktyki można realizować maksymalnie w dwóch instytucjach, przy czym w wybranej instytucji należy zrealizować co najmniej 30 godzin praktyk. Istnieje także możliwość zaliczenia pracy zawodowej, stażu, wolontariatu lub działalności gospodarczej jako praktyki studenckiej. Warto dodać, że studenci mogą również realizować praktyki w ramach programu Erasmus+.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań sformułowanych w Regulaminie, jak również przedłożenie przez studenta dokumentacji stanowiącej podstawę zaliczenia praktyk: 1. dziennika praktyk; 2. zaświadczenia Instytucji Przyjmującej o odbyciu praktyki; 3. opinii Mentora Praktykanta zawartej w dzienniku praktyk. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów. [Kryterium jakości kształcenia 2.4]. Program i realizacja praktyk podlegają także systematycznej ocenie z udziałem studentów (którą prowadzi Opiekun praktyk w formie ankiety ewaluacyjnej). Wyniki tej ewaluacji są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu praktyk i ich realizacji [Kryterium jakości kształcenia 2.4].

16. doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

Nie dotyczy.

17. spełnienia reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,

w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Warunki, tryb, zasady i harmonogram rekrutacji na studia na kierunek socjologia wraz z przewidywaną liczbą miejsc określają corocznie wydawane akty prawa wewnętrznego – uchwały Senatu KUL oraz zarządzenia Rektora KUL. W odniesieniu do roku akademickiego 2025/2026 są to:

1) uchwała Senatu KUL z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia na KUL w roku akademickim 2025/2026 (z późn. zm., https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/bip/akty_prawne/2024/227_zasady_postepowania_rekrutacyjnego_2025_26.pdf);

2) uchwała Senatu KUL z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie określenia planowanej liczby miejsc dla kandydatów na studia stacjonarne w roku akademickim 2025/2026 (Akta KUL, poz. 2);

3) uchwała Senatu KUL z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich w roku akademickim 2025/2026 (https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/bip/akty_prawne/2021/335_laureaci_olimpiad_konkursow_2025-26.pdf);

4) zarządzenie Rektora KUL z dnia 12 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego harmonogramu organizacji naboru oraz procedury rejestracji kandydatów na studia w języku polskim w roku akademickim 2025/2026 (Akta KUL, poz. 3).

Rejestracja na studia prowadzona jest elektronicznie przez system e-rekrut (<https://rekrut.kul.lublin.pl/login.html>).

Na kierunku socjologia przyjęto przejrzyste i selektywne kryteria kwalifikacji i sformalizowano procedury rekrutacyjne. Zapewniają one dobór kandydatów posiadających niezbędne kompetencje wstępne do podjęcia kształcenia i do osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. Kryteria rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

W przypadku kwalifikacji na studia I stopnia uwzględniane są wyniki egzaminu maturalnego (nowej lub starej matury). W przypadku matury zdawanej w Polsce po 2005 r., brany jest pod uwagę punktowany wynik z jednego z następujących przedmiotów: język polski, matematyka, język obcy nowożytny, historia, fizyka, informatyka, WOS, geografia, filozofia – do wyboru. W przypadku tzw. starej matury, brane są pod uwagę punktowane oceny z egzaminów pisemnych ze świadectwa dojrzałości: język polski (50% wyniku końcowego) oraz dowolny zdawany przez kandydata przedmiot (50% wyniku końcowego). W przypadku kandydatów z maturą zagraniczną IB/EB, maturą/świadectwem uzyskanymi w państwach członkowskich UE, OECD, EFTA oraz na Ukrainie lub w Chinach, wymagane jest posiadanie wyników z jednego z następujących przedmiotów: język polski, język ojczysty, matematyka, język obcy nowożytny, historia, fizyka, informatyka, WOS, geografia, filozofia – do wyboru. Od 1 lipca 2025 r. kandydaci posługujący się dokumentami z pozostałych krajów (w tym m.in. z Białorusi, Kazachstanu, Uzbekistanu itp.) przechodzą egzamin wstępny. W tym przypadku sprawdzana jest wiedza, kompetencje i umiejętności kandydatów przez analizę specjalistycznego tekstu oraz zreferowanie wskazanych na portalu rekrutacyjnym kwestii i interpretację tekstu kierunkowego. Komisja bierze też pod uwagę aktywność kandydata związaną z tematyką studiów (np. wolontariat, doświadczenie zawodowe). Kandydaci z maturą zagraniczną aplikujący na studia w języku polskim zobowiązani są przedstawić dokument potwierdzający znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B2. Sposób przeliczania punktów z matury wygląda następująco: poziom rozszerzony – wynik egzaminu mnożymy x 1; poziom podstawowy – wynik egzaminu mnożymy x 0,5. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych i tematycznych oraz konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w postępowaniu rekrutacyjnym otrzymują maksymalną liczbę punktów. Laureaci i finaliści mogą korzystać z uprawnień tylko jeden raz, tj. w roku uzyskania świadectwa dojrzałości. Na portalu rekrutacyjnym znajduje się wykaz olimpiad branych pod uwagę przy aplikowaniu na kierunek socjologia.

W przypadku kwalifikacji na studia II stopnia, o przyjęcie mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia w zakresie socjologii oraz studiów I stopnia bądź magisterskich realizowanych na innym kierunku. Kwalifikacja odbywa się na podstawie konkursu ocen na dyplomie.

2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Działając na podstawie art. 69 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r., uczelnia opracowała procedury dotyczące przyjęcia na studia (Uchwała 809/II/7 Senatu KUL z dnia 26 września 2019), w następujących kwestiach:

1. przyjęcie na studia przez rekrutację (uchwała Senatu w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia na właściwy rok akademicki);
2. przyjęcie na studia przez potwierdzenie efektów uczenia się (Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się);
3. przyjęcie na studia przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej (Regulamin studiów).

Szczegółowe zasady dotyczące trybu uznawania efektów uczenia się są sformułowane w Regulaminie organizacji potwierdzania efektów uczenia się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Zgodnie z obowiązującym regulaminem studiów na KUL (§ 20), student z innej szkoły wyższej może przenieść się na KUL, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w szkole wyższej, którą opuszcza. Dziekan podejmuje decyzję o przyjęciu i określa warunki, termin i sposób uzupełnienia różnic programowych, z uwzględnieniem efektów uczenia się uzyskanych w innej szkole wyższej, wyrażonych w punktach ECTS przypisanych do przedmiotów w

programie studiów KUL. Wniosek o przeniesienie student składa nie później niż w terminie 3 tygodni od rozpoczęcia zajęć w danym semestrze studiów.

3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych w procesie kształcenia się poza edukacją akademicką określa Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II przyjęty uchwałą Senatu KUL z dnia 26 września 2019 r. w sprawie dostosowania organizacji potwierdzania efektów uczenia się do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (https://www.kul.pl/files/51/regulamin_organizacji_potwierdzania_efektow_uczenia_sie.pdf).

Procedura, o której mowa wyżej, została sformalizowana poprzez powołanie w Dziale Kształcenia – Sekcji ds. Obsługi Kandydatów i Studentów – Punktu Konsultacyjnego do spraw potwierdzania efektów uczenia się, którego zadaniem jest m.in.: udzielanie informacji na temat programów kształcenia i procedur potwierdzania efektów uczenia się. Prodziekan ds. kształcenia powołuje doradcę ds. potwierdzania efektów uczenia się, do którego zadań należy m.in.: weryfikacja decyzji wnioskodawcy odnośnie do wybranego programu, identyfikacja zajęć, dla których możliwe byłoby potwierdzenie efektów uczenia się i przedstawianie możliwości uzupełnienia ich. Prodziekan właściwy ds. kształcenia powołuje komisję weryfikującą efekty uczenia się, której zadaniem jest dokonanie oceny, czy i w jakim stopniu przedstawiona przez wnioskodawcę dokumentacja odpowiada określonym zajęciom wraz z przypisanymi do nich efektami uczenia się oraz liczbą punktów ECTS, zgodnie z programem kształcenia na danym poziomie, profilem i formą studiów. W skład komisji wchodzi minimum trzech nauczycieli akademickich będących specjalistami w obszarze tematycznym, którego dotyczy wniosek. Przewodniczącym Komisji jest wyznaczony przez Prodziekana ds. kształcenia pracownik posiadający minimum stopień naukowy doktora habilitowanego.

4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Zasady i procedury dyplomowania dla całego Uniwersytetu zostały określone w Regulaminie studiów KUL (https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/bip/akty_prawne/regulaminy/167_zal_regulamin_studiow_od_1-10-2024.pdf oraz od 1 października 2025 r. https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/bip/akty_prawne/regulaminy/regulamin_studiow/219_zal_regulamin_studiow_2025.pdf), w zarządzeniu Rektora KUL w sprawie zasad dyplomowania (https://www.kul.pl/files/107/dyplomowanie/2020_zasady_nowe_zarzadzenie/ze_zmianami_z_2023/107_2023-0101-41_107_zasady_dyplomowania_tekst_jednolity_od_15-02-2023.pdf), w zarządzeniu Rektora w sprawie zasad polityki antyplagiatowej oraz badania oryginalności prac dyplomowych (Monitor KUL 7/2019 ze zm. https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2022/7_2019-0101-3_jm_zasady_polityki_antyplagiatowej.pdf); wynikają również z obowiązków nauczycieli akademickich określonych w Regulaminie pracy KUL (https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2021/zarzadzenia/512_2021-0101-171_512_jm_t-j-regulamin_pracy_od_11-11-2021.pdf). Szczegółowe regulacje zawierają Zasady dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych KUL (https://www.kul.pl/zasady-dyplomowania.art_82997.html). Ponadto, dla kierunków studiów prowadzonych przez Instytut Nauk Socjologicznych, w tym dla socjologii, zostały opracowane i przyjęte szczegółowe zasady przygotowywania prac dyplomowych wraz z wymaganiami formalnymi i merytorycznymi

https://www.kul.pl/files/852/media/dokumenty/zasady_pisania_prac_dyplomowych_w_instytucie_nauk_socjologicznych.pdf).

Opiekunowie prac licencjackich posiadają co najmniej stopień doktora, a prac magisterskich – stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Tematy prac są omawiane w ramach Katedr, do których przynależą promotorzy. Tytuł pracy ustala kierujący pracą w porozumieniu ze studentem. Student składa wnioski o zatwierdzenie tytułu pracy dyplomowej do Rady Instytutu Nauk Socjologicznych. Tytuł jest opiniowany przez Radę Programową INS zanim trafi do Rady INS. Jeśli praca zakłada prowadzenie badań z udziałem ludzi, projekt badań opiniowany jest także przez Dyscyplinową Komisję Etyczną. Decyzję o skierowaniu wniosku do rozpatrzenia przez Komisję podejmuje kierujący pracą.

Terminy zatwierdzenia tytułu:

- dla prac magisterskich – nie później niż rok przed zakończeniem zajęć dydaktycznych;
- dla prac licencjackich – nie później niż pół roku przed zakończeniem zajęć dydaktycznych.

Prace dyplomowe składane są w formie elektronicznej, wraz z raportem z systemu antyplagiatowego (JSA) i oświadczeniem o samodzielności przygotowania pracy. Studenci składają także oświadczenie dotyczące zastosowania rozwiązań sztucznej inteligencji (Zarządzenie Dziekana w sprawie zasad wykorzystania rozwiązań sztucznej inteligencji w przygotowywaniu prac dyplomowych nr 1/2025 z dnia 5 marca 2025,

https://www.kul.pl/files/107/zarzadzenia_dziekanaow/ai/zarzadzenie_dziekana_wns_-_si_zal-05-03-2025-3.pdf).

Oceny pracy dyplomowej dokonują opiekun pracy oraz recenzent wyznaczony przez Dziekana. Recenzent posiada co najmniej stopień doktora. Ocena uwzględnia zarówno aspekty merytoryczne, jak i formalne, zgodnie z kryteriami uczelnianymi. W przypadku jednej oceny negatywnej, decyzję o dopuszczeniu do egzaminu podejmuje Dziekan po zasięgnięciu opinii dodatkowego recenzenta z tytułem profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego. W wypadku stwierdzenia znamion naruszenia prawa własności intelektualnej lub dobrych obyczajów akademickich, zwłaszcza gdy istnieje podejrzenie, że naruszenie ma charakter powtarzalny lub zawiniony, kierujący pracą dyplomową lub recenzent informuje o tym Prorektora ds. studenckich.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia wszystkich zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych (realizowanych na studiach pierwszego stopnia) określonych w programie studiów, zgodnie z efektami uczenia się dla danego poziomu kształcenia. Złożenie pracy dyplomowej jest potwierdzone zaliczeniem seminarium dyplomowego w ostatnim semestrze studiów.

Zgodnie z Regulaminem studiów KUL, egzamin dyplomowy odbywa się w ciągu miesiąca od dnia złożenia pracy, z wyłączeniem okresu wakacyjnego (15 lipca – 31 sierpnia), najpóźniej:

- do 31 marca w przypadku ukończenia studiów w semestrze zimowym;
- do 30 września w przypadku ukończenia studiów w semestrze letnim.

Spełnienie wszystkich powyższych warunków stanowi podstawę dopuszczenia studenta do końcowego egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy ma charakter ustny, zawiera elementy prezentacji i odpowiedzi na pytania – zgodnie z profilem ogólnoakademickim, i przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną. Tezy egzaminacyjne publikowane są na stronie Wydziału (<https://www.kul.pl/dla-studentow,13933.html>) na początku roku akademickiego.

Ostateczny wynik studiów wyliczany jest na podstawie średniej ocen z przebiegu studiów (waga 0,6), oceny pracy dyplomowej (0,2) oraz oceny z egzaminu dyplomowego (0,2). Wynik ten zaokrąglany jest do pełnych ocen zgodnie z obowiązującymi zasadami KUL. Studenci spełniający łącznie kryteria terminowości pracy, uczciwości akademickiej oraz posiadający wysokie oceny z

przebiegu studiów i pracy dyplomowej mogą uzyskać dyplom z wyróżnieniem na wniosek członka komisji egzaminacyjnej, promotora lub recenzenta.

Na kierunku socjologia funkcjonuje procedura weryfikacji procesu dyplomowania. Komisja ds. ewaluacji procesu dyplomowania, corocznie dokonuje oceny losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich (co najmniej 20% wszystkich prac, a przy liczbie >100 – min. 30 prac), zapewniając merytoryczny i formalny nadzór nad standardami dyplomowania w Instytucie. Komisja ocenia prace pod kątem: zgodności treści pracy z kierunkiem studiów i tematyką seminarium, zgodności treści pracy z dorobkiem i zainteresowaniami naukowymi promotora, zgodności ze standardami pisania prac dyplomowych przyjętymi w Instytucie, zgodności tytułu z treścią pracy, wskazania celu i problemów badawczych, poziomu językowego i redakcyjnego pracy, doboru literatury i poprawności cytowania, a także poziomu oryginalności problemu badawczego. Wyniki prac komisji są przedstawiane w formie raportu i są podstawą do weryfikacji powierzania zajęć seminaryjnych i doboru recenzentów prac dyplomowych.

5. Sposób oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Na kierunku socjologia liczbę studentów określa program studiów. W roku akademickim 2025/2026 liczba ta jest ustalona na 30 studentów na studiach I stopnia i 20 studentów na studiach II stopnia. Przyjęte założenia pozwalają na zachowanie indywidualnego podejścia do studenta. Taki limit zapewnia funkcjonowanie oferowanych specjalizacji, udostępnienie zajęć fakultatywnych, a także dostępność do pomieszczeń, w których prowadzone są zajęcia warsztatowe.

Na studiach I stopnia, zwłaszcza w początkowym okresie kształcenia (po rozpoczęciu pierwszego semestru), obserwowany jest odpływ części studentów, którzy albo nie podejmują studiów pomimo wcześniejszego przyjęcia na kierunek, albo rezygnują z nauki jeszcze przed zakończeniem I semestru. Zjawisko rezygnacji ze studiów jest systematycznie analizowane. Na podstawie prowadzonych obserwacji i zebranych danych, ustalono główne przyczyny rezygnacji: zmiana preferencji dotyczących wyboru kierunku studiów i brak zainteresowania zakresem tematycznym oferowanych zajęć. Weryfikacja liczby osób pozostających na studiach następuje systemowo w semestrze zimowym:

1. po niezłożeniu ślubowania (dotyczy studentów I roku);
2. po braku kodowania przez studenta zajęć do wyboru (studenci pozostałych roczników); oraz w dwóch sytuacjach w semestrach wyższych: po niezaliczeniu semestru zimowego; po braku tzw. kodowania przez studenta zajęć do wyboru.

Pion dydaktyczny dysponuje wsparciem systemowym (baza S4A) w analizie danych dotyczących odpływu studentów, co skutkuje korektą liczby grup zajęciowych.

Organizowanie procesu kształcenia oraz koordynowanie i monitorowanie funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wspierane są przez Dział Kształcenia. Za sposoby monitorowania i oceny postępów studentów odpowiada na poziomie Wydziału – Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Komisja ta dokonuje też analizy indywidualnych przypadków rezygnacji ze studiów. Są one przedmiotem dyskusji Rady Programowej INS. Dane na ten temat są wykorzystywane do podejmowania działań z zakresu promocji kierunku, udoskonalania oferty edukacyjnej, metod kształcenia, określania potrzeb rozwojowych kadry i rozwoju form aktywizacji studentów.

Monitorowanie i ocena postępów studentów polega na modyfikacji programów studiów pod względem atrakcyjności, określeniu liczby kandydatów, którzy zostaną przyjęci na studia, sposobu prowadzenia naboru, przyczyn odsiewu studentów, wprowadzania korekt w liczebności grup zajęciowych.

Liczbę miejsc dla kandydatów na studia ustala się na podstawie następujących wskaźników:

1. liczby naborów z poprzednich lat;
2. zasobów naukowo-dydaktycznych na kierunku;
3. możliwości lokalowych i dostępu do infrastruktury technicznej (osiąganie wysokich standardów kształcenia);
4. możliwości zagwarantowania obowiązkowych praktyk studenckich w instytucjach temu dedykowanych.

Najczęstsze przyczyny skreślenia z listy studentów to: niepodjęcie studiów, niezaliczenie semestru, niewniesienie opłaty za powtórne niezaliczenie powtarzanego przedmiotu, rezygnacja ze studiów z powodu przeniesienia na inną uczelnię lub kierunek.

6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia reguluje Zarządzenie ROP-0101-98/20 z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Akta KUL, poz. 7) oraz jego nowelizacja z 8 września 2025 r.

(https://www.kul.pl/files/51/420_2025-0101-

[210_420_wewnetrzny_system_zapewnienia_jakosci_ksztalcenia_skan_1.pdf](https://www.kul.pl/files/51/420_2025-0101-210_420_wewnetrzny_system_zapewnienia_jakosci_ksztalcenia_skan_1.pdf)) W ramach

Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wprowadzony został system weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów (zasady oceniania zawarte w kartach przedmiotu, hospitacje zajęć), praktyk studenckich (zgodnie z regulaminem praktyk) oraz procesu dyplomowania (ewaluacja prac dyplomowych). Za ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która – w uzasadnionych przypadkach – zleca działania naprawcze. Kryteria oceniania studentów podane są w kartach przedmiotów (https://www.kul.pl/karty-przedmiotow-socjologia-st-i-stopnia,art_88031.html)

7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie zaliczeń i egzaminów opisanych w kartach przedmiotów, zgodnych z programem studiów. Stosowana jest sześciostopniowa skala ocen (2- 3- 3,5 -4- 4,5- 5), a nauczyciele akademicy zobowiązani są do terminowego ich wprowadzania do systemu e-KUL. Karty przedmiotu precyzują metody oceny, kryteria zaliczenia oraz powiązane efekty uczenia się. Prowadzący mają obowiązek wpisywania ocen końcowych w terminie do trzech dni po przeprowadzonym egzaminie. Dokumentacja zaliczeń (prace, dzienniki praktyk) jest archiwizowana i analizowana przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Monitorowanie realizacji efektów odbywa się również poprzez hospitację zajęć i analizę wyników ankiet ewaluacyjnych dostępnych studentom po zakończeniu zajęć dydaktycznych w danym semestrze, przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej.

Weryfikacja efektów uczenia się dostosowywana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – możliwe jest modyfikowanie form i warunków zaliczeń. W przypadku kształcenia zdalnego, uczelnia stosuje bezpieczne systemy logowania (głównie MS Teams), zapewniając przy tym możliwość identyfikacji studenta i ochronę danych osobowych.

Praktyki zawodowe są integralnym elementem programu i odbywają się zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych regulacjach. Efekty uczenia się osiągane podczas praktyk dokumentowane są w dziennikach praktyk, zawierających potwierdzenie zadań, opinię mentora i efekty pracy. Oceny dokonuje opiekun praktyk na podstawie dokumentacji i rozmowy ze studentem. Studenci wypełniają również ankietę ewaluacyjną, której wyniki służą podnoszeniu jakości praktyk zawodowych.

Sposób postępowania w przypadku sytuacji konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się określa Regulamin studiów KUL.

Rodzaje, formy, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektowych oraz dyplomowych są dostosowane do poziomu i profilu kształcenia, zakładanych efektów uczenia się oraz do dyscypliny nauki socjologiczne. Każdy z przedmiotów ma z góry określone warunki jego zaliczenia, podane są one w karcie przedmiotu. W toku kształcenia studenci realizują różnorodne prace etapowe, projekty zaliczeniowe oraz formy egzaminacyjne, które są dostosowane do specyfiki efektów uczenia się, profilu ogólnoakademickiego kierunku oraz poziomu kształcenia. Zaliczają się do nich:

1. projekty praktyczne (warsztatowe) – realizowane w ramach zajęć z zakresu metodyki studiowania i pracy naukowej, statystyki, metod badań online (studenci w ramach specjalności *Socjologia gospodarki i Internetu* biorą udział w warsztatach umiejętności trenerskich w biznesie, zaś specjalności *Służby publiczne i polityka rodzinna* – w warsztatach z mediacji rodzinnych);
2. prace pisemne i analityczne – na przedmiotach teoretycznych i ogólnouniwersyteckich studenci przygotowują pisemne analizy, recenzje, krytyki, eseje;
3. prace zespołowe w postaci np. prezentacji i projektów;
4. prace o charakterze metodologicznym i badawczym na proseminarium i seminariach oraz na zajęciach metodologicznych w postaci konspektów badań, narzędzi badawczych itp.

Na kierunku stosowane są różnorodne formy egzaminacyjne: egzaminy ustne i pisemne, testy śród-semestralne, zaliczenia zajęć warsztatowych. Ocena egzaminów ustnych i pisemnych, testów śródsemestralnych, prac etapowych i projektów odbywa się na podstawie zgodności z efektami uczenia się, kryteriów merytorycznych i formalnych, samodzielności i oryginalności.

Na kierunku socjologia, prace dyplomowe pełnią istotną rolę w rozwijaniu i weryfikacji kompetencji studentów w zakresie prowadzenia badań naukowych. Ich rodzaj, tematyka i metodyka są zróżnicowane, ale ukierunkowane na rozwój umiejętności badawczych, krytycznego myślenia, analizy oraz praktycznego wykorzystania wiedzy i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Najczęstszym rodzajem prac dyplomowych są prace oparte na własnych badaniach ilościowych i jakościowych.

Proces przygotowania pracy dyplomowej umożliwia studentom rozwinięcie, a promotorom i recenzentom weryfikację następujących kompetencji naukowych:

1. umiejętności identyfikowania, definiowania i opisu istotnych zjawisk społecznych, przekładania ich na pytania badawcze bądź hipotezy; 2. doboru adekwatnych metod badań; 3. gromadzenia i analizy danych; 4. krytycznej analizy źródeł i literatury (selekcja, ocena wiarygodności, umiejętność wnioskowania); 5. zgodnego ze standardami etycznymi prowadzenia badań i rzetelności naukowej (przestrzeganie zasad cytowania, jawności danych, zgód etycznych); 6. prezentacji wyników (jasne i logiczne przedstawienie rezultatów badań, budowa argumentacji, formułowanie wniosków).

Studenci/absolwenci są autorami/współautorami publikacji naukowych, prelegentami na konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych oraz autorami artykułów naukowych i monografii bazujących na ich pracach dyplomowych.

Efekty uczenia się dokumentowane są najczęściej w formie prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych (eseje, testy, rozprawy), kolokwiów, referatów, prezentacji multimedialnych, posterów, dzienników praktyk i sprawozdań z praktyk, a na zakończenie procesu kształcenia w pracach dyplomowych i protokołach egzaminów dyplomowych. Nauczyciele akademicy przechowują dokumentację w wersji papierowej lub elektronicznej (w Katedrach) przez rok od zakończenia realizacji przedmiotu (Zarządzenie nr ROP-0101-65/23 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 21 marca 2023 r., Akta KUL, poz. 6).

Warto ponadto wspomnieć o ewaluacji jakości kształcenia dokonywanej przez absolwentów w kontekście ich kariery zawodowej, które prowadzi Biuro Karier KUL. Badania zawodowych losów absolwentów są przeprowadzane rok po zakończeniu studiów. Ostatni raport dotyczy absolwentów kierunku socjologia z roku akademickiego 2022/2023 (studia licencjackie, nie ma badań absolwentów studiów magisterskich kierunku socjologia w latach 2019-2024). Absolwenci kierunku w kwestionariuszu oceniali zarówno kompetencje społeczne, umiejętności praktyczne, jak i wiedzę teoretyczną. Ocena dokonywana była na skali 1-7, gdzie 1 oznacza najniższą, a 7 najwyższą ocenę. Wyniki monitoringu wskazują na wysoki poziom zgodności efektów uczenia się z wymaganiami rynku pracy oraz na rosnącą świadomość znaczenia kontynuacji kształcenia w celu zwiększenia konkurencyjności zawodowej (wykres 1 Załącznik 3). Absolwenci, przy okazji udzielania informacji o swoim statusie zatrudnienia, oceniają także – w nowej perspektywie, jaką jest ich obecność na rynku pracy – zdobytą na studiach wiedzę oraz nabyte umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne (wykres 2 Załącznik 3).

8. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,

Nie dotyczy.

9. spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Studenci socjologii I i II stopnia przygotowują prace dyplomowe zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, w obszarze badań pracowników INS oraz według zasad ustalonych dla dyscypliny nauk socjologicznych. Prace podlegają ewaluacji w rok po obronie, a wyniki ewaluacji prac dyplomowych są przyczynkiem do zmian w zakresie proponowanej tematyki prac, powierzania zajęć seminaryjnych, powoływania promotorów i recenzentów odpowiedzialnych za ocenę dokonań studentów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),

W roku akademickim 2025/2026 zespół dydaktyczno-badawczy liczy 25 osób zatrudnionych w różnych wymiarach etatu. W jego skład wchodzi 5 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego, 16 doktorów, 4 magistrów. Kadra realizuje projekty badawcze w ramach aktualnych programów prowadzonych w poszczególnych katedrach. Osoby zatrudnione w jednostce łączą doświadczenie akademickie z praktyką zawodową w obszarze socjologii, co pozwala na prowadzenie zajęć o wysokiej wartości merytorycznej i aplikacyjnej.

Struktura personalna charakteryzuje się stabilnością – zdecydowana większość wykładowców związana jest z jednostką od początku jej istnienia. Ważnym elementem pracy zespołu jest kolektywne podejście do procesu dydaktycznego oraz troska o spójność programów studiów.

Wszyscy zatrudnieni posiadają udokumentowany dorobek naukowy i/lub doświadczenie praktyczne w dziedzinie nauk socjologicznych. Ich aktywność obejmuje publikacje naukowe, uczestnictwo w konferencjach krajowych i międzynarodowych, udział w projektach badawczych i stażach. Struktura zatrudnienia na kierunku przedstawia się następująco:

- profesorowie uczelni – 5,
- adiunkci – 11
- asystenci – 9.

Do prowadzenia zajęć włączają się także specjaliści z innych jednostek KUL, a także lektorzy języków obcych oraz pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Wykładowcy prowadzący zajęcia na studiach I i II stopnia posiadają pełne kwalifikacje do realizacji powierzonych im przedmiotów. Ich dorobek dydaktyczny i popularyzatorski z ostatnich pięciu lat obejmuje m.in.:

- przygotowywanie i publikację podręczników, skryptów i kursów wykorzystywanych w toku zajęć, np. *Oswald von Nell-Breuning, Sprawiedliwość i wolność. Zarys katolickiej nauki społecznej* (Lublin: Wydawnictwo KUL 2024), *Chrześcijańska doktryna społeczna* (Lublin: Wydawnictwo KUL 2020), artykuł do skryptu dydaktycznego w ramach projektu „Najlepsze praktyki w strategicznej transformacji KUL” (*Socjologia nauki i wiedzy, Podstawy naukoznawstwa*, t. 2, 2011); współautorstwo podręcznika „Laboratorium Design Thinking. Kurs dla nauczycieli akademickich nauk społecznych” przygotowanego w ramach grantu *Popojutrze 2.0 – Kształcenie*,
- angażowanie studentów i absolwentów w organizację konferencji naukowych i seminariów, np. Dni Praw Człowieka, seminariów we współpracy z Oddziałem Lubelskim PTS,
- organizację cyklicznej studenckiej konferencji „Dni Społeczne” – kontynuowanej od lat 50. XX wieku (w 2025 roku odbyła się jej 51. edycja),
- inicjatywy integrujące społeczność akademicką, takie jak opłatek instytutowy z udziałem studentów, pracowników i emerytowanych wykładowców,
- Ogólnopolskie Seminarium Metodologiczne, w którym uczestniczyli także studenci wraz z prowadzącymi zajęcia,

- wdrażanie nowych metod kształcenia, takich jak praca projektowa oparta na badaniach empirycznych, analiza przypadków z praktyki uniwersytetów trzeciego wieku, elementy coachingu i tutoring,
- rozwój kompetencji dydaktycznych poprzez udział w projektach, np. „Zintegrowany Program Rozwoju KUL” czy „Doskonały dydaktyk”,
- rozwój kompetencji dydaktycznych w zakresie podnoszenia kompetencji w języku angielskim dzięki grantom dydaktycznym (np. zakup licencji DeepL Pro Advanced + White Pro oraz Turboscribe),
- aktywną działalność popularyzatorską np. warsztaty, prelekcje na temat nowych technologii, cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji, innowacji społecznych, także dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe kadra otrzymała wyróżnienia, np. Laur Uniwersytecki – Nagrodę im. ks. Idziego Radziszewskiego dla nauczycieli akademickich KUL II stopnia (za rok 2024, przyznana w 2025), m.in. za przekład i redakcję naukową publikacji Oswald von Nell-Breuning, Sprawiedliwość i wolność. Zarys katolickiej nauki społecznej", Wydawnictwo KUL, Lublin 2024 (ss. 312).

2. *obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),*

Podstawowym kryterium przydzielania zajęć dydaktycznych na kierunku socjologia jest zgodność tematyki zajęć z profilem badawczym i naukowym wykładowców. Przedmioty rozwijające kompetencje badawcze studentów, m.in. *Statystyka, Analiza danych ilościowych, Analiza danych jakościowych, Zastosowanie pakietu SPSS w analizie danych empirycznych, Wizualizacja danych i przygotowanie raportu* prowadzone są przez pracowników badawczo-dydaktycznych ze stopniem doktora lub doktora habilitowanego, aktywnie zaangażowanych w działalność naukową w dyscyplinie nauk socjologicznych. Wykładowcy ci posiadają doświadczenie w realizacji projektów badawczych, publikowaniu artykułów w prestiżowych czasopismach krajowych i zagranicznych, a także w opiece nad pracami dyplomowymi. Uczestniczą ponadto w szkoleniach i warsztatach służących podnoszeniu kompetencji i aktualizacji wiedzy (np. Estymacja i wnioskowanie statystyczne w PS IMAGO PRO/IBM SPSS Statistics, Kraków 2025r.). Dzięki temu studenci zyskują dostęp do aktualnej wiedzy oraz kompetencji niezbędnych do rozwijania własnych umiejętności badawczych. Dodatkowo władze Instytutu dbają o to, by liczba godzin dydaktycznych przypadających na poszczególnych nauczycieli była proporcjonalna do wymiaru ich zatrudnienia. Rozwiązanie to pozwala zachować wysoką jakość kształcenia, unikając nadmiernego obciążenia kadry, a jednocześnie sprzyja rzetelnej realizacji obowiązków dydaktycznych i badawczych.

3. *łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej,*

Dobór nauczycieli akademickich oraz powierzanie im zajęć dydaktycznych opiera się na zasadzie ścisłego powiązania badań naukowych z tematyką realizowanych przedmiotów. Dzięki temu studenci korzystają z aktualnej wiedzy oraz rozwijają własne kompetencje badawcze. Zajęcia prowadzone są przez specjalistów, których aktywność naukowa znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w treściach dydaktycznych, m.in.:

- eksperci i specjaliści z obszaru analiz danych jakościowych i ilościowych realizują zajęcia *Statystyka, Analiza danych ilościowych, Analiza danych jakościowych, Zastosowanie pakietu SPSS w analizie danych empirycznych*,
- osoby zajmujące się badaniami nad procesami globalnymi, przemianami demograficznymi i tożsamością w społeczeństwach wielokulturowych prowadzą zajęcia z zakresu socjologii moralności, procesów przemian społeczeństwa globalnego, współczesnych procesów demograficznych oraz tożsamości w kontekście wielokulturowości,
- specjaliści w dziedzinie socjologii prawa, mediacji i alternatywnych metod rozwiązywania sporów realizują zajęcia z socjologii prawa, postępowania mediacyjnego oraz warsztaty poświęcone mediacji i profilaktyce społecznej,
- badacze zajmujący się cyfryzacją, mediami cyfrowymi oraz społecznymi konsekwencjami rozwoju nowych technologii prowadzą zajęcia z zakresu cyfryzacji społeczeństwa i gospodarki, metod badania cyberprzestrzeni, a także marketingu i jego narzędzi,
- zajęcia poświęcone metodologii badań społecznych, analizie danych ilościowych i jakościowych, a także metodom badań rynku i opinii publicznej prowadzą osoby specjalizujące się w badaniach metodologicznych, statystycznych i ewaluacyjnych,
- specjaliści w obszarze socjologii przestępczości, zachowań dewiacyjnych, profilaktyki i resocjalizacji realizują zajęcia z socjologii kryminalnej, socjologii konfliktów społecznych, socjologii zachowań dewiacyjnych, zarządzania ryzykiem w jednostkach penitencjarnych, pomocy postpenitencjarnej oraz readaptacji i integracji społecznej,
- badacze zajmujący się rodziną, emocjami w relacjach społecznych i problemami zdrowia społecznego prowadzą zajęcia z dysfunkcji i patologii rodziny, życia rodzinnego w ponowoczesnym społeczeństwie, emocji w relacjach społecznych oraz zdrowia w perspektywie socjologicznej.

Takie podejście zapewnia spójność programową, zgodność z aktualnym stanem wiedzy w naukach socjologicznych oraz wspiera rozwój kompetencji zawodowych studentów.

Kadra kierunku to aktywni badacze i eksperci, zaangażowani w działalność wielu towarzystw i organizacji naukowych (m.in. Polskie Towarzystwo Socjologiczne; Arbeitsgemeinschaft der Sozialethikerinnen und Sozialethiker des deutschsprachigen Raumes (Berlin); Vereinigung für kath. Sozialethik in Mitteleuropa (Wiedeń); Religious Research Association; Polskie Towarzystwo Oceny Technologii, Polskie Towarzystwo Gerontologiczne), a także członkowie rad naukowych czasopism („Roczniki Kulturoznawcze”, „Zeszyty Naukowe KUL”, „Roczniki Nauk Społecznych”, „Summarium Societatis Scientiarum Catholicae Universitatis Lublinensis Ioannis Pauli II”, „Edukacja”).

Studenci kierunku uczestniczą w życiu naukowym poprzez:

- Współautorstwo/ autorstwo publikacji, m.in.: „Od tolerancji do integracji” – edukacyjna gra interaktywna, opublikowanej w monografii wydanej w ramach projektu „Szkoła dla wszystkich. Od tolerancji do integracji”, „Kaplica grobowa Donimirskich w Czerninie”, *Studia Elbląskie XXIV* (2023);
- wystąpienia konferencyjne (np. prezentacja przez studentów wyników badań dotyczących czynników wsparcia byłych więźniów, 2025, referat na konferencji studencko-doktoranckiej, 2022);
- udział w projektach badawczych, np. „Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji” (2024); „Wielowymiarowe wsparcie instytucjonalne w procesie readaptacji nieletnich i dorosłych przestępców” (2025);
- organizację wydarzeń naukowych, w tym konferencji („Sztuka elementem życia społecznego”, 201 „Europa jest tutaj!”, 2024; „W sidłach systemu. O społecznych granicach wolności”, 2025);
- prowadzenie warsztatów naukowych, „Zarządzanie czasem online – jak nie dać się pochłoniąć algorytmom i hejtowi” (w ramach 51 Dni Społecznych);

- prowadzenie warsztatów naukowych dla uczniów szkół średnich, mających na celu popularyzowanie wiedzy naukowej ("Stereotypy i uprzedzenia", "Ogarnij czas! Jak zarządzać nauką, życiem i chilloutem bez stresu", "Normy społeczne", "Konflikt pokoleń", 2024-25);
- działalność naukowo-badawczą, którą prowadzi Koło Studentów Socjologii KUL, organizując spotkania, wykłady, debaty, warsztaty oraz projekty badawcze, które pozwalają studentom rozwijać zainteresowania socjologiczne, pogłębiać wiedzę i zdobywać praktyczne doświadczenie w pracy zespołowej i naukowej;
- działalność popularyzatorską wiedzy socjologicznej w social mediach przez członków Koła Studentów Socjologii KUL (w ramach grantu uzyskanego przez koordynatora kierunku z budżetu grantowego Rektora KUL, 2024).

Tak szeroka współpraca kadry i studentów sprawia, że kształcenie na kierunku socjologia łączy teorię z praktyką oraz aktywnie angażuje studentów w działalność badawczą i ekspercką.

4. założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

Polityka kadrowa na kierunku koncentruje się na zatrudnianiu osób posiadających wysokie kwalifikacje naukowe i/lub doświadczenie zawodowe w obszarze nauk socjologicznych. Kadre stanowią zarówno aktywni badacze, jak i praktycy. Rekrutacja odbywa się w drodze otwartych konkursów, zgodnie z przepisami prawa i procedurami uczelni. Kryteriami są przede wszystkim dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne oraz zgodność zainteresowań badawczych z profilem kierunku.

Jakość pracy kadry monitorowana jest poprzez: hospitacje zajęć dydaktycznych (coroczny harmonogram, Regulamin hospitacji KUL), okresowe oceny pracowników (co dwa lata, Zarządzenie Rektora KUL nr ROP-0101-281/23, Akta KUL, poz. 5), ewaluacje studenckie zajęć dydaktycznych (ankiety elektroniczne, Zarządzenie Prorektora ds. Kształcenia z 28.11.2024 r., https://www.kul.pl/files/51/413_2024-0101-265_413_jm_ewaluacja_zajec_skan_nowe_zarzadz-od_28-11-24.pdf).

Efekty polityki kadrowej potwierdzają: pozytywne wyniki ocen okresowych, wysokie noty w ewaluacjach wewnętrznych oraz liczne nagrody rektorskie, co świadczy o wysokim poziomie merytorycznym i dydaktycznym zespołu.

5. systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów,

Wykładowcy kierunku stale rozwijają swoje umiejętności dydaktyczne. Pandemia COVID-19 przyspieszyła proces opanowania narzędzi nauczania zdalnego (Moodle, MS Teams, wideokomunikatory), które od roku 2020/2021 stały się dydaktycznym standardem. Pracownicy uczestniczyli również w kursach KUL z zakresu innowacyjnych metod dydaktycznych i języków obcych oraz w programie Erasmus+.

W ocenianym okresie przedstawiciele kadry wzięli udział w ponad 70 szkoleniach i warsztatach (Załącznik 4), a 2 pracowników ukończyło 90-godzinny kurs języka angielskiego (poziom C1/B2+) przygotowujący do prowadzenia zajęć w języku angielskim (projekt "Zintegrowany program rozwoju KUL"). Funkcjonuje również Fundusz grantowy Rektora KUL na finansowanie działań wspierających dydaktykę (<https://www.kul.pl/granty-dydaktyczne,111685.html>), z którego została zakupiona

licencja programów DeepL Pro Advanced + White Pro na potrzeby wsparcia pracowników w prowadzeniu zajęć w języku angielskim oraz Turboscribe do transkrypcji i analizy wywiadów jakościowych.

Rozwojowi kadry dydaktycznej sprzyja Aktywna Polityka Płacowa, nagrody Rektora, a także medale i odznaczenia resortowe. W ocenianym okresie medale za długoletnią służbę otrzymało 5 pracowników, a nagrody Rektora – 8 osób. Pracownicy byli nagradzani przez Rektora za wybitne artykuły indeksowane w bazach SCOPUS lub WEB of SCIENCE.

Wsparcie dydaktyczne zapewnia Centrum Dydaktyki Akademickiej (CDA), które diagnozuje potrzeby szkoleniowe, prowadzi szkolenia i konsultacje, wydaje podręczniki metodyczne oraz organizuje konferencje. Jednym z kluczowych elementów tego systemu jest mentoring akademicki. Mentoring akademicki stanowi innowacyjną formę wsparcia rozwoju kadry akademickiej. Doświadczeni nauczyciele akademicy (mentorzy), posiadający znaczące osiągnięcia naukowe i dydaktyczne, dzielą się swoją wiedzą, refleksją i praktyką zawodową z mniej doświadczonymi koleżankami i kolegami (mentee). Na uczelni realizowane są dwa projekty – *Doskonały Dydaktyk KUL* oraz *Kompleksowy KUL* – w ramach których oferowane są szkolenia wspierające rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Od 2020 r. pracownicy KUL mogą korzystać z dofinansowania podnoszenia kwalifikacji (kursy, szkolenia, studia podyplomowe, staże, warsztaty, seminaria (szczegóły: UCRK; https://www.kul.pl/universyteckie-centrum-rozwijania-kompetencji.art_928.html).

Od 2020 r. awanse uzyskało 8 pracowników INS: awans na stanowisko profesora KUL – 3 osoby; awans na stanowisko adiunkta – 5 osób.

Na uczelni obowiązują procedury zapewniające równe traktowanie i bezpieczeństwo pracy, m.in. Plan równości płci (Zarządzenie nr ROP-0101-157/22, https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/akty_prawne_2022/364_2022-0101-157_364_jm_zalacznik_plan_rownosci_plci.pdf), procedura antymobbingowa (Zarządzenie nr ROP-0101-87/17, Akta KUL, poz. 9) oraz regulacje dotyczące zgłoszeń sygnalistów (https://bip.kul.lublin.pl/files/1658/bip/akty_prawne/2024/349_2024-0101-209_349_zal_procedura_dokonywania_zgloszen_sygnalisci.pdf).

6. *spełnienia reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Stabilne podstawy zatrudnienia, awansowania i nagradzania kadry kierunku oraz przejrzyste dotyczące mobbingu i równego traktowania w miejscu pracy pozwoliły pracownikom rozwijać kompetencje dydaktyczne w zakresie nowych metod i technik dydaktycznych (m.in. tutoring, mentoring, design thinking, elementy AI, praca grupowa on-line), pracy w grupach zróżnicowanych kulturowo, budowania współpracy z osobami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, rozwijania

kompetencji językowych. Było to możliwe przy wsparciu ze specjalnego funduszu Rektora KUL przeznaczonego na rozwój kwalifikacji zawodowych pracowników oraz projektem ze środków zewnętrznych, które realizował Uniwersytet („Zintegrowany Program Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II”, „Zintegrowany Program Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II”, „Regionalny Program Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II”, „KUL - uczelnia bez barier”) oraz tym, które obecnie realizuje (FERS – Doskonały dydaktyk KUL, Kompleksowy KUL, KULTura rozwoju i dostępności). Dodatkowym wsparciem jest działalność Centrum Dydaktyki Akademickiej, zwłaszcza w obszarze doradztwa i wymiany dobrych praktyk dydaktycznych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

18. stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany,

Zajęcia dydaktyczne i badania naukowe na kierunku socjologia (studia I i II stopnia) odbywają się na terenie Kampusu Głównego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Wykorzystywane są budynki: Centrum Transferu Wiedzy, Collegium Norwidianum, Kolegium Jana Pawła II oraz Gmach Główny (obecnie w remoncie). Obiekty te są ze sobą połączone, co sprzyja sprawnej organizacji zajęć i tworzy spójne zaplecze dydaktyczno-organizacyjne. Sale wykładowe, ćwiczeniowe i laboratoria są wyposażone w projektory, komputery stacjonarne i tablice. Pomieszczenia wyposażone w projektory są odpowiednio zaciemnione (rolety). Większe sale wykładowe i konferencyjne są odpowiednio wyposażone w sprzęt nagłośnieniowy, natomiast mniejsze sale posiadają głośniki komputerowe. Wszystkie sale wykładowe są przystosowane do zajęć w trybie zdalnym, posiadają kamery USB i inne narzędzia wspierające proces dydaktyczny. Do dyspozycji kierunku socjologia są również pracownie komputerowe z dostępnym oprogramowaniem IBM SPSS Statistics, pokój pracy zespołowej, hol Kolegium Jana Pawła II wykorzystywany często do wystaw posterowych oraz integracji środowiska akademickiego.

Zajęcia z języków obcych realizowane są przy wsparciu kadry i infrastruktury Studium Języków Obcych KUL, natomiast zajęcia z wychowania fizycznego – w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu KUL (ul. Konstantynów 1G). Kompleks sportowy uczelni obejmuje m.in.: halę widowiskowo-sportową, salę do sportów walki, siłownię, salę fitness, boiska do siatkówki plażowej, kryte korty tenisowe, korty do squasha, boisko wielofunkcyjne oraz ściankę boulderową. Studenci kierunku socjologia mają również do dyspozycji salę teatralną, która posiada wyspecjalizowany sprzęt nagłośnieniowo- oświetleniowy oraz aranżację sceniczną.

W kampusie głównym znajdują się czytelnia, przestrzenie rekreacyjne, stołówka, dziedziniec, administracja centralna, kościół akademicki oraz poradnia zdrowia, co wpływa na komfort studiowania i tworzy przyjazne środowisko akademickie. Lokalizacja kampusu w centrum miasta zapewnia dogodny dojazd z różnych jego części.

Z uwagi na trwający remont Gmachu Głównego, przydział sal wykładowych dla kierunku socjologia został określony w ramach ogólnego podziału przestrzeni dydaktycznej, uwzględniającego potrzeby Instytutu Nauk Socjologicznych. Wykaz i charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych w r. ak. 2025/26 znajduje się w Załączniku 5.

1. *infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe),*

Praktyki odbywają się w wyselekcjonowanych instytucjach, obejmujących zarówno sektor publiczny, jak i prywatny oraz tzw. trzeci sektor. Należą do nich agencje badawcze i ośrodki badań opinii publicznej, instytucje administracji państwowej i samorządowej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz podmioty ekonomii społecznej i organizacje pożytku publicznego. Część studentów decyduje się na odbywanie praktyk w krajowych instytucjach o charakterze pomocowym i opiekuńczym, działających w obszarze szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz w innych podmiotach świadczących usługi społeczne.

Przykładowe miejsca odbywania praktyk: Fundacja Aktywności Obywatelskiej, Urząd Miasta Lublin, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Herbapol S.A., Fundacja Nowy Staw, Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN” w Lublinie, Urząd Statystyczny w Lublinie, Centrum Kultury w Lublinie, Lubelski Park Naukowo-Technologiczny, Katolickie Stowarzyszenie "Civitas Christiana" Oddział Okręgowy w Lublinie, Lubelskie Hospicjum dla dzieci im. Małego Księcia, Caritas Archidiecezji Lubelskiej.

Każda instytucja przyjmująca studentów zobowiązana jest do zapewnienia im warunków do wykonywania zadań praktycznych zgodnych z efektami uczenia się, a także do udostępnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej i organizacyjnej. Instytucje te spełniają wszelkie wymogi bezpieczeństwa, a ich infrastruktura dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2. *dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej,*

W budynkach, w których kształcą się studenci kierunku socjologia, a także w czytelniach bibliotek wydziałowych oraz w Bibliotece Uniwersyteckiej jest dostępny bezprzewodowy Internet (w tym także ogólnoeuropejska sieć uniwersytecka Eduroam). Studenci mogą ponadto korzystać z publicznych komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu. Stanowiska te są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W procesie dydaktycznym i w komunikacji wykorzystywane są nowoczesne technologie. Studenci i pracownicy mają dostęp do platform e-KUL, Microsoft Teams i Moodle, umożliwiających zdalny dostęp do materiałów dydaktycznych, uczestnictwo w zajęciach oraz korzystanie z baz danych i katalogów bibliotecznych. Głównym narzędziem komunikacji i obsługi procesów akademickich jest platforma e-KUL, dostępna również przez aplikację mKUL (Android). Konto tworzone jest automatycznie po przyjęciu na studia lub zatrudnieniu i pozostaje aktywne przez 3 miesiące po zakończeniu formalnej relacji z uczelnią. Platforma e-KUL umożliwia m.in.: komunikację wewnętrzną, dostęp do elektronicznego indeksu, składanie prac dyplomowych online, ocenę zajęć, korzystanie z zasobów bibliotecznych i poczty uniwersyteckiej, zgłaszanie spraw administracyjnych, obsługę spraw studenckich i pracowniczych (wirtualny dziekanat i dział kadr).

3. *udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością,*

Uniwersytet, za pośrednictwem wyspecjalizowanej jednostki – Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością (KUL CAN), podejmuje systemowe działania na rzecz zapewnienia pełnej dostępności przestrzeni edukacyjnej i infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami. We

wszystkich budynkach zapewnione są bezpieczne, wolne od barier ciągi komunikacyjne – zarówno w układzie poziomym, jak i pionowym – poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych. Do najważniejszych należą: windy z zapowiedziami głosowymi oraz oznaczeniami przycisków w alfabecie Braille’a, podjazdy, szyny najazdowe, platformy schodowe, schodołazy oraz podnośniki pionowe.

W celu ułatwienia orientacji w przestrzeni, na drzwiach wszystkich pomieszczeń (z wyłączeniem technicznych) zamontowano tabliczki z opisem w systemie Braille’a. Dodatkowo, dla osób słabowidzących, pierwszy i ostatni stopień schodów każdej klatki schodowej oznakowany jest kontrastowymi, żółto-czarnymi taśmami antypoślizgowymi. Na każdym piętrze budynków znajdują się mapy tyflograficzne z wypukłym oznaczeniem sal i tras komunikacyjnych, zawierające także opisy w alfabecie Braille’a. Ich działanie wspomagane jest przez możliwość odstuchania nagrania lektorskiego odczytującego opisy map, co stanowi alternatywną ścieżkę percepcji.

Wszystkie budynki wyposażone są w krzesła ewakuacyjne, umożliwiające bezpieczne opuszczenie obiektu przez osoby z ograniczoną mobilnością w sytuacjach zagrożenia. Dodatkowo w portierniach poszczególnych obiektów istnieje możliwość czasowego wypożyczenia wózka inwalidzkiego, co stanowi wsparcie w sytuacjach nagłych lub przejściowych ograniczeń ruchowych. Na parkingach KUL dostępne są wyznaczone miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością, oznaczone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Osoby z dysfunkcją słuchu mają dostęp do technologicznych form wsparcia słyszenia, takich jak pętla indukcyjna, systemy FM (transmisja dźwięku drogą radiową), a także inne urządzenia wspomagające odbiór mowy i dźwięków. Rozwiązania te stosowane są w wybranych salach dydaktycznych i przestrzeniach wspólnych.

Z myślą o studentach ze szczególnymi potrzebami – w tym osobach w spektrum autyzmu oraz uczestnikach wydarzeń akademickich – przygotowano pokój rekreacyjno-rehabilitacyjny, pełniący funkcję strefy ciszy i odpoczynku. Pomieszczenie to wykorzystywane jest również jako przestrzeń do indywidualnej nauki oraz prowadzenia rówieśniczego wsparcia psychologicznego. Działania KUL CAN stanowią integralny element polityki uczelni w zakresie równego dostępu do edukacji i są systematycznie rozwijane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego oraz aktualnymi potrzebami społeczności akademickiej.

4. dostępności infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,

Studenci kierunku socjologia I i II stopnia mają dostęp do narzędzi cyfrowych, takich jak Office 365, Microsoft Teams oraz platforma e-KUL, które umożliwiają bieżącą wymianę materiałów dydaktycznych oraz komunikację akademicką.

W ramach wsparcia procesu dydaktycznego studenci korzystają bezpłatnie z pakietu SPSS/Amos – zestawu narzędzi służących do zaawansowanej analizy statystycznej danych, wykorzystywanego m.in. podczas zajęć oraz przy realizacji projektów badawczych. Pakiet ten wspiera studentów w opracowywaniu wyników badań, szczególnie przy pracach dyplomowych oraz działaniach naukowych prowadzonych we współpracy z kadrą akademicką.

5. systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,

Dostęp do literatury naukowej zapewnia Biblioteka Uniwersytecka KUL poprzez platformę e-KUL, oferującą katalog wirtualnych baz publikacji i czasopism naukowych. Umożliwia to studentom samodzielną pracę z aktualnymi źródłami, również w trybie zdalnym. Sprzyjające warunki do nauki indywidualnej oferuje skonsolidowana Biblioteka Dziedziny Nauk Społecznych, gdzie wydzielono specjalne przestrzenie przeznaczone do cichej pracy i samodzielnej nauki.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni zapewnia studentom i pracownikom naukowym kierunku socjologia kompleksowy i zróżnicowany dostęp do zasobów informacji naukowej – zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej – o zasięgu krajowym i międzynarodowym. System ten obejmuje Bibliotekę Uniwersytecką oraz 21 bibliotek specjalistycznych, w tym bibliotekę Wydziału Nauk Społecznych, której zbiory są bezpośrednio dostosowane do potrzeb kierunku.

Biblioteka Uniwersytecka udostępnia ponad 2,6 miliona jednostek bibliotecznych, obejmujących publikacje polskie i zagraniczne, zgodne z dyscypliną właściwą dla kierunku. Księgozbiór jest stale aktualizowany zgodnie z potrzebami dydaktycznymi i naukowymi, a jego zasoby są dostępne poprzez zintegrowany system katalogowy PRIMO VE. Ułatwia on wyszukiwanie materiałów w ramach całej sieci bibliotecznej uczelni, a także w systemach ALMA i NUKAT – umożliwiającym dostęp do zbiorów krajowych i międzynarodowych.

W zakresie dostępu do zasobów elektronicznych Uczelnia oferuje szeroką gamę baz danych, takich jak: EBSCO (m.in. Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Legal Source, APA PsycArticles), ProQuest Central (47 baz tematycznych), Scopus, Web of Science, JSTOR, SpringerLink, Wiley Online Library, Taylor & Francis, De Gruyter, specjalistyczne bazy: Lex, Legalis, EMIS Intelligence, Thesaurus Linguae Graecae, IBUK Libra i Academica – umożliwiające dostęp do pełnotekstowych książek naukowych i publikacji zalecanych w sylabusach kierunku (wszystkie dostępne bazy: https://www.bu.kul.pl/bazy-danych-uklad-alfabetyczny,art_16018.html).

Dzięki systemowi HAN użytkownicy mają możliwość zdalnego dostępu do zasobów elektronicznych spoza uczelni. Ponadto, Biblioteka umożliwia korzystanie z zasobów Open Access oraz katalogów Biblioteki Narodowej, Jagiellońskiej i innych instytucji naukowych.

Zbiory biblioteczne w sposób bezpośredni wspierają proces nauczania, uczenia się oraz działalność naukową w obszarach właściwych dla kierunku socjologia. W sylabusach i kartach przedmiotów wskazywane są konkretne pozycje dostępne zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej. W przypadku braku określonej pozycji, studenci i pracownicy mają możliwość skorzystania z Wypożyczalni Międzybibliotecznej, sprowadzającej materiały z bibliotek krajowych i zagranicznych.

Uczelnia zapewnia również wsparcie w rozwijaniu kompetencji informacyjnych użytkowników. Biblioteka Uniwersytecka prowadzi szkolenia z zakresu: wyszukiwania informacji naukowej, obsługi baz danych, wykorzystania narzędzi bibliometrycznych i menedżerów bibliografii oraz korzystania ze stylów cytowania. Program „Bliżej naukowca, bliżej studenta” obejmuje indywidualne konsultacje online (MS Teams), wspierające studentów m.in. w przygotowaniu prac dyplomowych i projektów badawczych.

Dostęp do literatury naukowej rozszerza również członkostwo KUL w Związku Uczelni Lubelskich, umożliwiające korzystanie z zasobów bibliotek pozostałych uczelni publicznych w Lublinie na podstawie Wirtualnej Karty Bibliotecznej ZUL. Dodatkowo, w przestrzeni Instytutu Nauk Socjologicznych studenci kierunku mają dostęp do literatury specjalistycznej zgromadzonej w katedrach i pracowniach, wspierającej realizację bieżących zadań dydaktycznych i badawczych.

6. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,

Uniwersytet prowadzi systematyczną ocenę infrastruktury dydaktycznej i administracyjnej, uwzględniając aspekty techniczne, funkcjonalne oraz jakościowe. Proces ten ma charakter

wielopoziomowy i angażuje różne grupy interesariuszy, w tym pracowników administracyjnych i dydaktycznych, studentów oraz przedstawicieli Instytutu Nauk Socjologicznych.

W procesie oceny infrastruktury uczestniczą:

- pracownicy Działu Administracji Obiektami (w tym administratorzy budynków), Działu Inwestycji i Remontów oraz Działu Gospodarowania Mieniem, odpowiedzialni za nadzór nad mieniem uczelni;
- pracownicy Działu Interwencji Informatycznych, nadzorujący infrastrukturę informatyczną;
- studenci, uczestniczący w semestralnej ewaluacji zajęć dydaktycznych;
- wszyscy pracownicy uczelni jako użytkownicy przestrzeni, którzy dokonują oceny komfortu korzystania z pomieszczeń.

Dwie pierwsze grupy dokonują oceny infrastruktury zgodnie z zestandaryzowanymi procedurami, uwzględniając przepisy budowlane i przeciwpożarowe, zużycie środków trwałych, ich użycie oraz jakość wyposażenia i oprogramowania. Proces ten prowadzony jest zgodnie z obowiązującymi regulacjami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony danych oraz pozostałych wymagań formalno-prawnych.

Istotnym elementem monitorowania, oceny i doskonalenia zaplecza dydaktyczno-naukowego jest semestralna ewaluacja zajęć. Kwestionariusz oceny zawiera dedykowaną część (Część III), w której respondenci oceniają:

- dostosowanie pomieszczeń do liczebności grupy i charakteru zajęć;
- adekwatność wyposażenia do rodzaju zajęć;
- stan techniczny pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia.

Dodatkowo, w pytaniu otwartym studenci mogą zgłaszać uwagi i sugestie dotyczące warunków lokalowych. Pozyskane dane są przekazywane do Działu Administracji Obiektami, który podejmuje działania naprawcze lub modernizacyjne (ocena warunków lokalowych w roku akad. 2024-25 w Załączniku 6).

Wszyscy użytkownicy infrastruktury naukowo-dydaktycznej mają możliwość i obowiązek zgłaszania bieżących awarii, usterek, potrzeb remontowych lub doposażenia pomieszczeń. W zależności od charakteru zgłoszenia, podejmowane są działania natychmiastowe lub – w przypadku bardziej złożonych prac – uruchamiane są procedury zgodne z ustawą Prawo zamówień publicznych. Zgłoszenia mogą być przekazywane za pośrednictwem platformy e-KUL lub bezpośrednio administratorom obiektów. Za kompleksowe zarządzanie procesem, koordynację działań, monitorowanie zmian oraz przygotowywanie sprawozdań odpowiada Sekcja ds. Zarządzania Infrastrukturą Lokalową funkcjonująca w strukturze Działu Administracji Obiektami.

7. spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W ostatnich latach dostrzega się zwiększenie starań władz KUL w kwestii rozwiązań infrastrukturalnych służących zarówno realizacji programów studiów, jak i potrzebom towarzyszącym pracy i kształceniu. Największe wyzwanie realizowane obecnie przez Uniwersytet to remont

najstarszego budynku i dostosowanie go do potrzeb współczesnych. Pozostałe budynki uczelni są ustawicznie modernizowane. Od 2018 roku zintensyfikowano prace nad wyposażaniem sal dydaktycznych w sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć oraz organizację konferencji naukowych w synchronicznym dostępie uczestników stacjonarnych i zdalnych. Ponadto sale są systematycznie doposażane w urządzenia ułatwiające korzystanie z nich osobom ze specjalnymi potrzebami w zakresie ruchu, słuchu i wzroku. Ważne jest również wydzielenie w budynkach stref do pracy indywidualnej i pracy cichej, stref wypoczynku oraz pomieszczenia dla matki i dziecka.

Na poziomie kierunku ważne było:

- utworzenie CASIE jako jednostki z własnym zapleczem infrastrukturalnym i osobowym, który jest ośrodkiem analityczno-badawczym pracującym dla otoczenia społeczno-gospodarczego i budującym z nim relacje,
- wydzielenie wyspecjalizowanych pracowni informatycznych jako miejsc pracy ze studentami w warunkach warsztatowych (małolicebnych), w których komputery posiadają oprogramowanie związane wprost z pracą socjologa, a także – umożliwienie studentom i pracownikom dostępu do niezbędnego oprogramowania na prywatnych nośnikach,
- zorganizowanie na I piętrze Kolegium Jana Pawła II wspólnej Biblioteki Dziedziny Nauk Społecznych w formule łączącej tradycyjny dostęp do księgozbioru, współczesny dostęp do baz internetowych z przestrzeniami pozwalającymi na pracę własną i grupową.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe),*

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi istotny element strategii rozwoju kierunku socjologia i przyczynia się do ciągłego doskonalenia programu kształcenia. Jej głównym celem jest zapewnienie zgodności procesu dydaktycznego z aktualnymi wyzwaniem rynku pracy oraz z dynamicznymi przemianami życia społecznego. Szczególny nacisk kładzie się na powiązanie treści programowych z rozwojem instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, sektora kultury, edukacji, rynku badań społecznych i opinii publicznej, a także administracji publicznej. Dzięki temu absolwenci kierunku są przygotowani do analizowania i rozwiązywania problemów społecznych w różnorodnych kontekstach zawodowych.

Współpraca realizowana jest w kilku głównych formach:

1.1. Konwent Pracodawców

Na podstawie § 11 pkt 1 zarządzenia Rektora nr ROP-01-1-98/2020 z dnia 27 marca 2020 r., w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Akta KUL, poz. 7), na Wydziale Nauk Społecznych KUL został powołany Konwent Pracodawców przy Radzie Programowej kierunków studiów, m.in.: socjologia (studia I i II stopnia). Skład Konwentu obejmuje następujących przedstawicieli środowiska pracodawców: Ewa Kaliska-Grądział (Szkoła Trenerów Progress), Małgorzata Mądry (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świdnik), Małgorzata Misztal (Szkoła Coachów Meritum), Anna Niewiadomy (Deloitte / Digital Marketing), Anetta Unilowska-Dymel (ekspert z obszaru kryminologii), Gabriela Teresińska-Pruchniak (Aurora Consulting Gabriela Teresińska-

Pruchniak). Członkowie Konwentu Pracodawców aktywnie i systematycznie uczestniczą (bezpośrednio lub poprzez konsultacje on-line/mail) w procesie doskonalenia programu kształcenia na kierunku socjologia, zgłaszając uwagi odnoszące się do jego praktycznego wymiaru. Ich wiedza i doświadczenie zawodowe wspierają tworzenie oferty dydaktycznej dostosowanej do potrzeb rynku pracy oraz wyzwań dynamicznie zmieniającego się życia społecznego. Efektem tej współpracy było m.in. wprowadzenie zajęć z zakresu socjologii cyfrowej, AI w modelowaniu społecznych i zajęć rozwijających problematykę inteligentnych miast. Konwent formułuje również sugestie dotyczące organizacji zajęć, np. wydłużania bloków dydaktycznych umożliwiających przeprowadzanie pogłębionych warsztatów badawczych i symulacji projektów społecznych. Współpraca ta wspiera więc: dostosowywanie programu do realnych potrzeb rynku (eksperti reprezentują instytucje i branże, w których absolwenci socjologii faktycznie znajdują zatrudnienie, np. pomoc społeczna, interwencja kryzysowa, marketing cyfrowy, szkolenia, consulting), budowanie ścieżek praktyk i staży studentów. Specyfika współpracy z Konwentem została zmieniona zarządzeniem Rektora KUL z 8 września br. (https://www.kul.pl/files/51/420_2025-0101-210_420_wewnetrzny_system_zapewnienia_jakosci_kształcenia_skan_1.pdf), zgodnie z którym skład Konwentu składa się z pracodawców i ekspertów związanych bezpośrednio z prowadzonym kierunkiem studiów (wcześniej było to grono związane z grupą kierunków).

1.2. Współpraca z absolwentami kierunku socjologia

Współpraca z absolwentami stanowi ważny element systematycznego doskonalenia programu studiów na kierunku socjologia. Absolwenci aktywnie uczestniczą w rozwoju kierunku poprzez udział w spotkaniach ze studentami, prowadzenie warsztatów specjalistycznych związanych z badaniami społecznymi, analizą danych czy pracą w sektorze NGO i administracji publicznej w trakcie wydarzeń organizowanych w Instytucie Nauk Socjologicznych KUL (np. podczas Dni Społecznych). Absolwenci kierunku socjologia aktywnie wspierają obecnych studentów nie tylko poprzez udział w wydarzeniach dydaktycznych i promocyjnych, ale także poprzez dzielenie się informacjami o możliwościach rozwoju zawodowego i osobistego. Regularnie przekazują oni studentom informacje o ofertach staży, praktyk i wolontariatu w instytucjach publicznych, organizacjach pozarządowych, firmach badawczych czy sektorze biznesowym. Dzięki temu studenci mogą wcześniej wejść w kontakt z potencjalnymi pracodawcami i zdobywać doświadczenie praktyczne już w trakcie studiów. Efektem tejże współpracy był udział studentów socjologii KUL w projekcie „Akademia dla organizacji pozarządowych”, sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033 (program pod patronatem Pełnomocnika Rządu ds. polityki młodzieżowej) realizowanego przez Fundację Post Scriptum. Studenci uczestniczyli w szkoleniach kompetencyjnych z zakresu: a) Zarządzania zespołem; b) Działań fundraisingowych; c) Kształtowania wizerunku organizacji w przestrzeni publicznej. Tego typu wsparcie nie tylko wzbogaca ścieżkę edukacyjną studentów, ale także zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy, budując most między akademicką wiedzą socjologiczną a praktycznym doświadczeniem zawodowym.

Aktywność absolwentów widoczna jest również w mediach społecznościowych kierunku, gdzie prezentowane są ich ścieżki kariery i sukcesy zawodowe, stanowiące inspirację dla obecnych studentów. W roku 2024 rozpoczęto realizację projektu promocyjnego „Studiuj z nami!”, w ramach którego zaplanowana ok. 30 nagrań wywiadów z absolwentami, podczas których opowiadają o swoich ścieżkach karier i wartości studiów socjologicznych. Filmy są (i będą) prezentowane w mediach społecznościowych Instytutu (Facebook, Instagram i podczas organizowanych cyklicznych wydarzeń). Taka współpraca wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia, sprzyja lepszemu dopasowaniu efektów uczenia się do realnych potrzeb rynku pracy i życia społecznego, a jednocześnie podnosi rozpoznawalność i prestiż kierunku socjologia.

1.3. Współpraca z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie praktyk studenckich

Instytut Nauk Socjologicznych KUL współpracuje z licznymi instytucjami, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Współpraca ta ma istotny wpływ na kształt i rozwój programu studiów na kierunku socjologia, pozwalając na bieżące dostosowywanie treści dydaktycznych do realnych potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań instytucji zatrudniających absolwentów. Dzięki temu program nie ma charakteru wyłącznie teoretycznego, lecz uwzględnia komponent praktyczny, odpowiadający na wyzwania życia społecznego, administracyjnego i gospodarczego. Szczególnie cenne okazują się specjalności i przedmioty powiązane z profilem działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki. Odpowiednią jakość realizacji programu gwarantuje wysokie przygotowanie kadry dydaktycznej. W procesie poszukiwania pracy istotne znaczenie ma nie tylko solidne przygotowanie merytoryczne, lecz również praktyczne doświadczenie zdobyte w trakcie studiów. Dlatego program kształcenia przewiduje obowiązkową możliwość odbywania praktyk zawodowych, stanowiących integralny element procesu edukacyjnego.

INS ma podpisane umowy z następującymi instytucjami, w których studenci mają możliwość odbycia praktyk zawodowych: Centrum Analiz Społecznych i Ekonomicznych KUL; Urząd Statystyczny w Lublinie; Urząd Miasta Lublin; Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie; Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego [Warszawa]; Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw; Fundacja Edukacyjna „Transformacje” [Warszawa]; Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości [Lublin]; Lubelski Park Naukowo-Technologiczny [Lublin]; Eko-Mar [Lublin]; „Supon”- Lublin sp. zo.o; Urząd Gminy Jabłonna; Caritas Archidiecezji Lubelskiej; Lubelskie Hospicjum dla dzieci im. Małego Księcia; Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana: Oddział Okręgowy w Lublinie, Centrum Spotkania Kultur (Lublin). Instytut Nauk Socjologicznych KUL stale poszukuje nowych partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi możliwe jest podpisanie umowy o współpracę w zakresie organizacji praktyk studenckich. Jednocześnie studenci mają możliwość samodzielnego wskazywania organizacji, instytucji, przedsiębiorstw itd., w których chcieliby odbyć praktyki – po uzyskaniu zgody i zawarciu odpowiedniego porozumienia z Instytutem

1.4. Konferencje, wydarzenia branżowe i inicjatywy edukacyjne

Instytut Nauk Socjologicznych KUL prowadzi szeroką współpracę z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i ośrodkami kultury, łącząc kształcenie akademickie z praktyką społeczną, m. in. z Urzędem Statystycznym w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Ośrodkiem Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin, Zakładem Karnym w Opolu Lubelskim oraz Aresztem Śledczym w Lublinie (Tabela 5). Współpraca ta obejmuje, m.in. (szczegółowe informacje Załącznik 7):

- wizyty studyjne i warsztaty tematyczne dla studentów
- seminaria i konferencje naukowe
- projekty edukacyjne
- warsztaty z praktykami
- wykłady i warsztaty tematyczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Dzięki tej współpracy studenci socjologii uczestniczą w wizytach studyjnych, warsztatach tematycznych oraz w wydarzeniach branżowych, takich jak seminaria organizowane we współpracy z Polskim Towarzystwem Socjologicznym (Oddział Lubelski). Organizowane są także cykliczne ogólnopolskie konferencje naukowe, m.in. „Pomoc społeczna w obliczu deinstytucjonalizacji usług dla osób niesamodzielnymi” (2024), „Socjolog na ambonie” (2023) czy „Aktualne Konteksty Pracy Socjalnej” (2022). Instytut angażuje się również w projekty edukacyjne realizowane z Centrum Spotkania Kultur w Lublinie w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura”. Współorganizowane są także warsztaty i szkolenia prowadzone przez praktyków, m.in. Fundację Strefa Dorastania, Stowarzyszenie Proaktywne, EduTrend czy firmę Britenet.

INS w latach 2019-2022 realizował także projekt edukacyjny (rozpoczęty w 2016 roku): „Upowszechnienie wiedzy o wybranych zjawiskach społecznych i studiach wyższych na kierunkach związanych z naukami społecznymi wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych w województwach lubelskim, świętokrzyskim i podkarpackim”. Projekt był skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, zwłaszcza klas drugich i trzecich. Jego celem było przybliżenie młodzieży wybranych zjawisk społecznych obecnych w debacie publicznej oraz w ich codziennym doświadczeniu. Zajęcia pozwalały na lepsze zrozumienie mechanizmów, genezy i skutków tych zjawisk, a tym samym na rozwój kompetencji społecznych uczniów i poszerzenie wiedzy przydatnej również podczas egzaminu maturalnego. W każdym semestrze Instytut oferował jeden wykład (lub warsztat) z puli 20–25 tematów, prowadzony przez pracowników Instytutu w szkołach. Zajęcia trwały jedną lub dwie godziny lekcyjne i były zawsze wspierane prezentacją multimedialną. Dodatkowo maturzystom przedstawiana była specyfika studiów z zakresu nauk społecznych. Elementem projektu był także Newsletter wysyłany do uczniów i nauczycieli średnio dwa razy w semestrze, zawierający opracowania tematyczne, informacje o publikacjach, zapowiedzi wydarzeń naukowych i aktualności (Załącznik 8 Wykaz szkół biorących udział w projekcie edukacyjnym oraz Załącznik 9 Wykaz tematów wykładów do wyboru w ramach projektu edukacyjnego).

Tabela 5. Konferencje, wydarzenia branżowe, inicjatywy edukacyjne: partnerzy

Konferencje, wydarzenia branżowe, inicjatywy edukacyjne: partnerzy	Przykłady działań
Urząd Statystyczny w Lublinie	– wizyty studyjne, warsztaty z wykorzystania danych statystycznych
Fundacja Haart Kenya	– prowadzenie wykładu i warsztatów dla pracowników Fundacji oraz ocalańców handlu ludźmi
Zakład Karny w Opolu Lubelskim	– wizyty studyjne
Areszt Śledczy w Lublinie	– wizyty studyjne – prowadzenie zajęć dla osadzonych
Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie	– warsztaty i wizyty studyjne
Ośrodek Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin w Lublinie, Regionalny Oddział Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej w Radomiu	– współorganizacja konferencji dla studentów
Centrum Spotkania Kultur w Lublinie	– program Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura” (warsztaty, wydarzenia)
Stowarzyszenie Proaktywne	– warsztaty dla młodzieży w ramach Erasmus+
Politechnika Krakowska	– współorganizacja konferencji „STEAM and AI in Education” (2023)
Uniwersytet Przyrodniczy w Krakowie	– cykl webinarów „Webinary EBiŚ”
Instytut Badań Edukacyjnych	– projekt „Współczesne problemy wychowania”
Polskie Towarzystwo Socjologiczne Oddział Lubelski	– cykl seminariów naukowych 2019-2025 – organizacja corocznych Dni Praw Człowieka
Władze samorządowe Lublina	– Kongres Kultury Chrześcijańskiej
Strefa Dorastania, EduTrend, Britenet	– szkolenia, warsztaty
Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie	– współorganizacja cyklicznych konferencji – współorganizacja konferencji (np. Nasza cyfrowa

	przyszłość...; Technologia-społeczeństwo i rozwój zrównoważony...)
Fundacja Edukacyjna Transformacje	– współorganizacja cyklicznych konferencji (np. Nasza cyfrowa przyszłość...; Technologia-społeczeństwo i rozwój zrównoważony...)
Szkoły ponadpodstawowe w ramach „Projektu Edukacyjnego INS)	– organizacja wykładów tematycznych, warsztatów, prelekcji, spotkań z maturzystami

Udział studentów w tych wydarzeniach pozwala im na rozwój kompetencji społecznych i zawodowych, bezpośredni kontakt z ekspertami oraz poszerzenie horyzontów badawczych i praktycznych. Efekty dla programu kształcenia: aktualizacja programu kształcenia, rozwój kompetencji zawodowych i społecznych studentów oraz budowanie sieci kontaktów przydatnych w przyszłej karierze zawodowej.

1.4. Usługi badawcze/ekspertkie/projekty badawcze

Instytut Nauk Socjologicznych KUL realizuje liczne projekty badawcze i ekspertyzy na zlecenie instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i podmiotów komercyjnych (Tabela 6). Do najważniejszych partnerów należą: Polish Catholic Mission in England and Wales (PCMEW), Fundacja POMOST w Zabrze, Stowarzyszenie Saint Luke's Support Association (Estonia), Münchner Zentralstelle für Straffälligenhilfe (Niemcy), Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Predictive Solutions, GfK Polonia, Lighthouse Sp. z o.o., Instytut Badawczy IPC Wrocław, Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Urząd Miasta Lublin oraz Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji. INS KUL realizował m.in. badania dotyczące polskich katolików w Wielkiej Brytanii wobec Brexitu, jakości życia mieszkańców Lublina, oczekiwań wobec nowych technologii, a także badania społeczne w parafiach Archidiecezji Lubelskiej w ramach III Synodu. Współpraca obejmuje również projekty międzynarodowe, takie jak „Employment Bridge to the Future” czy program Erasmus+ „With a little help”. Ważnym elementem działalności eksperckiej są także raporty przygotowane na zlecenie Fundacji „Instytut Wiedzy o Małżeństwie i Rodzinie” oraz badania prowadzone dla WHO i Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Do najważniejszych usług badawczych należą m.in.: cykl badań „Polscy katolicy w Wielkiej Brytanii wobec Brexitu” realizowany dla PCMEW w Londynie (2021) oraz kolejne projekty z lat 2023–2024 dotyczące tożsamości, poczucia alienacji i procesów dekonwersji; projekt „Improving the situation on the labor market for foreign medical workers in Poland” realizowany w latach 2024–2025 dla WHO i Fundacji Rozwoju Europy Środkowo-Wschodniej; a także badania i raport „Wymyślmy wspólnie Lublin. Strategia Lublin 2030” przygotowany dla Urzędu Miasta Lublin w 2021 roku.

Instytut przygotował również liczne analizy statystyczne i raporty, m.in. dla Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (2024), firmy Lighthouse (2021–2023), GfK Polonia (do 2024), Instytutu Badawczego IPC Wrocław (2019) czy Lubelskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej (2020). Badacze INS KUL realizowali także projekty dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, Instytutu Badań Edukacyjnych, Fundacji Wolności, Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych oraz Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, obejmujące m.in. ewaluacje usług społecznych, badania nad rozwojem ekonomii społecznej, aktywizacją seniorów czy modelami świadczenia usług dla osób o szczególnych potrzebach.

Tabela 6. Wykaz wybranych usług badawczych i eksperckich

Usługi badawcze i eksperckie	Działania
Polish Catholic Mission in England and Wales (PCMEW)	– badania nad katolikami polskiego pochodzenia w Wielkiej Brytanii (2019–2023)

Fundacja Haart Kenya	– badania terenowe w Nairobi
Fundacja Polskiej Akademii Nauk	– projekt Strategor, narzędzie do programowania strategicznego (2019) – projekt „Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji” (2023)
Fundacja Inicjatyw Menedżerskich	– projekt „Lepiej, szybciej, skuteczniej” (2021) – projekty dla młodzieży
	– monitoring wdrażania Konwencji ONZ (2018–2019)
Fundacja Rozwoju Europy Środkowo-Wschodniej	– projekt WHO o pracownikach medycznych (2024–2025)
Medimost	– model badań jakości usług medycznych (2022–2023)
Stowarzyszenie Aktywnych Animatorów Kultury Urząd Miasta Lublin	– badanie satysfakcji OWES (2022)
Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	– przygotowanie narzędzi badawczych (2020)
Instytut Badawczy IPC Wrocław	– realizacja badań terenowych (2019)
Predictive Solutions (dawniej SPSS)	– program Ariadna
Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	– badania „Risk Perception Survey” (2024)
Lighthouse Sp. z o.o. (2021)	– badania oczekiwań wobec nowych technologii (2023), – badania postaw Polaków wobec promieniowania elektromagnetycznego
GfK Polonia	– badania rynku i analizy geomarketingowe (do 2024)
ROPS Toruń	– diagnoza deinstytucjonalizacji usług społecznych (2023)
EPRD Biuro Polityki Gospodarczej	– ewaluacja wsparcia włączenia społecznego (2025)
Fundacja Wolności	– realizacja badań
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	– projekt „Wsparcie instytucji zajmujących się pomocą i integracją społeczną” (2024–2027)
Fundacja „Instytut Wiedzy o Małżeństwie i Rodzinie”	– publikacje raportów
Fundacja Wolności Fundacja Cyryla i Metodego	– projekt „Samorząd w rękach Seniorów” (2024) – badania STATO o ojcostwie (2021–2024)
Straż Graniczna i Służba Celna	– projekt transgraniczny (2019–2021)
Centrum Wolontariatu w Lublinie	– projekt Eleutheria i VOLPRIS.EU
III Synod Archidiecezji Lubelskiej	– realizacja badań – publikacja książki
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Fundacja PAN	– projekt o edukacji senioralnej (2024)

Efekty dla otoczenia: rzetelne dane do polityk publicznych i strategii, wsparcie procesów decyzyjnych, transfer wiedzy i stałej aktualizacji programów kształcenia na kierunku socjologia.

2. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Sposób monitorowania jakości współpracy INS z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz oceny jej wpływu na program kształcenia obejmuje cykliczne spotkania z interesariuszami zewnętrznymi (np. coroczne konsultacje programów studiów), bieżący kontakt kierowników specjalności z przedstawicielami instytucji i organizacji społecznych oraz realizację wizyt studyjnych. Uwagi i sugestie zgłaszane przez partnerów zewnętrznych są omawiane podczas spotkań pracowników INS, koordynatorów kierunków, studentów. Analizie podlega rodzaj i zakres merytoryczny działalności instytucji zewnętrznych oraz ich zgodność z efektami kształcenia na kierunku.

W procesie monitorowania i doskonalenia współpracy uwzględnia się m.in.:

- ewaluację zajęć dydaktycznych z udziałem studentów i interesariuszy,
- opinie pracodawców, absolwentów i instytucji partnerskich,
- rekomendacje Konwentu Pracodawców,
- sprawozdania Koła Naukowego oraz koordynatora kierunku,
- rezultaty projektów, badań i praktyk studenckich, które stanowią podstawę do modyfikacji programu studiów.

Systematyczna i wielowymiarowa współpraca Instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym podnosi jakość kształcenia, wzmacnia praktyczny wymiar programu, wspiera zatrudnialność absolwentów oraz rozwój kompetencji potrzebnych w nowoczesnym środowisku społecznym i zawodowym.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

19. roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z istotnych elementów celów kształcenia kierunku socjologia i stanowi ważny element koncepcji rozwoju kierunku. Jego znaczenie przejawia się w poszerzaniu horyzontów intelektualnych studentów, umożliwianiu zdobywania doświadczeń w środowisku wielokulturowym, a także w podnoszeniu konkurencyjności i atrakcyjności kierunku na arenie krajowej i międzynarodowej.

Na poziomie studiów I stopnia umiędzynarodowienie wspierane jest poprzez:

- rozbudowę oferty dydaktycznej w językach obcych, w szczególności w języku angielskim, aby przyciągać studentów zagranicznych i budować międzynarodowe środowisko edukacji,
- obowiązkowe uczestnictwo studentów w lektoratach z języków obcych nowożytnych,
- aktywną współpracę z uczelniami partnerskimi w Europie i poza nią – zakładającą możliwość wymiany studentów, prowadzenie wspólnych projektów badawczo-dydaktycznych,
- możliwość udziału w programach mobilności studenckiej (Erasmus+, CEEPUS, MOST, bilateralne umowy uczelni),
- możliwość udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych, warsztatach, spotkaniach z naukowcami z różnych ośrodków akademickich,
- wsparcie konsultacyjne i coachingowe świadczone przez opiekunów poszczególnych roczników,
- zróżnicowanie kulturowe środowiska akademickiego dzięki studentom zagranicznym.

Na poziomie studiów II stopnia umiędzynarodowienie procesu kształcenia obejmuje:

- udział studentów w zajęciach w języku obcym, oferowanych w ramach przedmiotów do wyboru o charakterze ogólnouniwersyteckim,
- rozbudowę oferty dydaktycznej w języku angielskim, aby przyciągać studentów zagranicznych i budować międzynarodowe środowisko edukacji (należy podkreślić duże zainteresowanie zajęciami socjologicznymi wśród studentów Erasmus+, którzy corocznie licznie w nich uczestniczą),
- możliwość udziału w programach mobilności (Erasmus+, CEEPUS, MOST, bilateralne umowy uczelni),
- aktywne uczestnictwo kadry w międzynarodowych projektach badawczych i dydaktycznych, co pozwala na wprowadzanie do programu studiów aktualnych trendów i wyników międzynarodowych badań,
- organizację konferencji, szkół letnich, tygodni międzynarodowych, seminariów o charakterze międzynarodowym, umożliwiających studentom kontakt z wybitnymi badaczami i praktykami z różnych państw,
- rozwijanie współpracy z uczelniami europejskimi, sprzyjającej wymianie akademickiej, realizacji wspólnych inicjatyw badawczych,
- poszerzanie oferty dydaktycznej o treści wynikające z doświadczeń i kontaktów międzynarodowych kadry, co sprzyja przygotowaniu studentów do pracy w środowisku globalnym i międzykulturowym.

Dodatkowym aspektem umiędzynarodowienia są (szczegółowe informacje Załącznik 10):

- staże zagraniczne pracowników naukowo-dydaktycznych – podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami międzynarodowymi, umożliwiającej zdobywanie nowych doświadczeń dydaktycznych i badawczych, a także przenoszenie dobrych praktyk do procesu kształcenia ośrodkach (np. w ramach programów Erasmus+, NAWA, CEEPUS),
- udział pracowników naukowo-dydaktycznych w wizytach studyjnych i krótkoterminowych pobytach naukowych – sprzyjających wymianie doświadczeń, rozwijaniu kompetencji językowych i międzykulturowych oraz nawiązywaniu kontaktów, które w dłuższej perspektywie wzbogacają ofertę dydaktyczną i badawczą Instytutu,
- systemowe wsparcie KUL w procesie budowania międzynarodowego środowiska studenckiego poprzez rozwój infrastruktury pomocy dla studentów z zagranicy (oferta zajęć ogólnouniwersyteckich w języku angielskim, funkcjonowanie International Student Support Centre) i z Polski (wsparcie informacyjno- aplikacyjne Sekcji Mobilności Akademickiej),
- systemowe wsparcie KUL dla pracowników naukowo-dydaktycznych (Sekcja Mobilności Akademickiej: wsparcie informacyjne i aplikacyjne, wzmacnianie kadry dydaktycznej w zakresie kompetencji językowych i międzykulturowych, m.in. poprzez możliwość udziału w kursach doszkalających w ramach oferty KUL kierowanej do pracowników naukowych),

- koordynowanie sieci międzynarodowych wspierających proces umiędzynarodowienia kształcenia (CEEPUS),
- publikacje przygotowywane wspólnie z partnerami zagranicznymi, które wzmacniają wymiar międzynarodowy dorobku naukowego Instytutu i wzbogacają treści dydaktyczne,
- uczestnictwo pracowników INS w strukturach międzynarodowych stowarzyszeń akademickich sprzyjające wymiany doświadczeń, poznawania nowych metod badawczych i dydaktycznych oraz wdrażania najlepszych praktyk w procesie kształcenia.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia kierunku socjologia w INS są cyklicznie organizowane międzynarodowe konferencje naukowe, poświęcone problematyce rozwoju społeczeństw i gospodarek Europy Środkowej i Wschodniej. Spotkania te organizowane od ponad 20 lat gromadzą naukowców i praktyków z zagranicy, stając się trwałą platformą wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk. Konferencje organizowane w latach 2021 i 2024 zgromadziły od 100 (2021) do 120 (2024) uczestników, w tym kilkudziesięciu prelegentów z referatami, reprezentujących ośrodki z ponad 10 krajów Europy, obu Ameryk, Azji i Afryki. Wydarzenia te obejmowały współpracę instytucji akademickich, stowarzyszeń naukowych i organizacji pozarządowych, m.in. z Polski, Słowacji, Łotwy, Litwy, Ukrainy, Gruzji, Rumunii, Węgier, Włoch, Niemiec, Brazylii, Indonezji, Etiopii czy Stanów Zjednoczonych. W konferencji z 2024 (XXI Międzynarodowa Konferencja „Technology – Society and Sustainability in the Central and Eastern Europe”) wzięli udział naukowcy reprezentujący: São Paulo State College of Technology – FATEC Pindamonhangaba (Brazylia); Angel Kanchev University of Ruse (Bułgaria); The Paata Gugushvili Institute of Economics, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Gruzja); Mirosław-Matyja-Academia for Democracy (Indonezja); Daugavpils University – Institute of Humanities and Social Sciences (Łotwa); Vilnius Gediminas Technical University (Litwa); General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania (Litwa); Universität Essen (Niemcy); University of Illinois Springfield (Stany Zjednoczone); The Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Ukraina); I. Horbachevsky Ternopil National Medical University (Ukraina); National Aviation University (Ukraina); Sumy State University (Ukraina); University of Business and Law in Lviv (Ukraina); Guglielmo Marconi University, Rome (Włochy).

W konferencji zorganizowanej w 2021 r. (XX Międzynarodowa Konferencja „Digital Future of Economies and Societies in Central and Eastern Europe”) wzięli udział naukowcy reprezentujący: Armenian Marketing Association (Armenia); Belarusian State University (Białoruś); Universidade de Taubaté (Brazylia); Wolaita Sodo University – College of Agriculture (Etiopia); The Paata Gugushvili Institute of Economics, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Gruzja); Faculty of Economics and Business, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Gruzja); Georgian National Academy of Sciences (Gruzja); Institute of Economic and Social Studies of Globalization, European University (Gruzja); Daugavpils University – Institute of Humanities and Social Sciences (Łotwa); RISEBA University of Applied Sciences (Łotwa); Baltic International Academy, Riga (Łotwa); Vilnius Gediminas Technical University (Litwa); General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania (Litwa); Mykolas Romeris University (Litwa); Academy of Sciences of Moldova (Mołdawia); Institute of Legal, Political and Sociological Research – Department of Sociology and Social Psychology (Mołdawia); Association of Sociologists of Moldova (Mołdawia); The Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Ukraina); V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraina); Kharkiv National University of Radio Electronics (Ukraina); I. Horbachevsky Ternopil National Medical University (Ukraina); Ivan Puluj Ternopil National Technical University (Ukraina); Ternopil Institute of Social and Information Technologies (Ukraina); Kherson State University (Ukraina).

Organizacja tychże wydarzeń oddziałuje na proces umiędzynarodowienia programów studiów i procesu dydaktycznego na socjologii poprzez:

- bezpośrednie włączenie studentów w proces umiędzynarodowienia – poprzez udział w warsztatach i spotkaniach ze światowymi ekspertami organizowanych w ramach konferencji;

- aktualizacja programów kształcenia – prezentowane w ramach konferencji wyniki badań i rekomendacje są wykorzystywane w dydaktyce, szczególnie w zajęciach dotyczących współczesnych teorii socjologicznych, czy AI w modelowaniu społecznym;
- rozwój kompetencji międzykulturowych – studenci uczą się pracy w środowisku wielonarodowym i wielojęzycznym, uczestnicząc w dyskusjach z naukowcami z różnych tradycji badawczych;
- poszerzanie oferty dydaktycznej w językach obcych – dzięki współpracy z zagranicznymi partnerami, możliwe jest prowadzenie wykładów poświęconych aktualnym zagadnieniom w języku angielskim, co zwiększa atrakcyjność kierunku dla studentów zagranicznych;
- wzmacnianie widoczności KUL w sieciach międzynarodowych – regularne publikacje rekomendacji i wyników badań zwiększają rozpoznawalność jednostki oraz sprzyjają tworzeniu nowych partnerstw w obszarze nauki i dydaktyki.

Dzięki cyklicznym konferencjom umiędzynarodowienie ma charakter trwały i systemowy, a jego efekty przenoszą się bezpośrednio na jakość programu studiów oraz praktyczne przygotowanie studentów do pracy w zróżnicowanym kulturowo i globalnym środowisku społecznym oraz zawodowym.

Efektywność działań związanych z umiędzynarodowieniem kształcenia jest systematycznie monitorowana i wykorzystywana do oceny oraz doskonalenia programów studiów, w tym do wprowadzania nowych przedmiotów oraz modyfikacji treści programowych w INS. Działania te są zgodne ze strategią umiędzynarodowienia KUL, które realizowane jest poprzez aktywne uczestnictwo uczelni w międzynarodowych sieciach akademickich, takich jak Sieć Uniwersytetów Trójmorza, *Fédération des Universités Catholiques Européennes (FUCE)* czy *International Federation of Catholic Universities (IFCU)*. Umożliwia ono wymianę doświadczeń, upowszechnianie dobrych praktyk oraz współpracę przy projektach badawczych i dydaktycznych na poziomie międzynarodowym. Uczelnia systematycznie rozwija także infrastrukturę wsparcia dla studentów zagranicznych, w tym poprzez funkcjonowanie *International Student Support Centre*, które zapewnia pomoc w adaptacji akademickiej, organizacyjnej i kulturowej.

20. aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,

Istotnym aspektem programu studiów i jego realizacji, który wspiera umiędzynarodowienie, jest kształcenie w językach obcych. W programie kierunku socjologia wprowadzono zajęcia w językach obcych nowożytnych, obejmujące zarówno lektoraty, jak i specjalistyczne konwersatoria czy wykłady.

Na poziomie studiów I stopnia studenci realizują obowiązkowe lektoraty w języku obcym nowożytnym (4 semestry, 8 ECTS + 1 ECTS za egzamin). Na drugim roku studiów oferta jest rozszerzona o przedmioty do wyboru. Studenci mogą uczestniczyć w zajęciach specjalistycznych do wyboru prowadzonych w języku angielskim, takich jak *New Trends in Sociology* (konwersatorium, 30 godzin, 2 ECTS) czy *Sociology in Europe* (wykład, 30 godzin, 2 ECTS). Udział w tych kursach pozwala nie tylko zapoznać się z najnowszymi nurtami badawczymi i problematyką socjologiczną w wymiarze europejskim i globalnym, lecz także rozwija kompetencje komunikacyjne, umiejętność prowadzenia dyskusji naukowej w języku obcym oraz zdolność krytycznej analizy tekstów i zagadnień w kontekście międzynarodowym.

Na studiach II stopnia program kształcenia obejmuje lektorat języka obcego nowożytnego na poziomie B2+ (30 godzin, 2 ECTS). Dodatkowo studenci mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w języku angielskim, takich jak *Innovations in Modern Society* (konwersatorium, 30 godzin, 2 ECTS) czy *Social Problems of Modern Society* (konwersatorium, 30 godzin, 2 ECTS). Oferta programu rozszerzona jest także o ogólnouniwersytecką listę przedmiotów w językach obcych (30 godzin, 2 ECTS), spośród których studenci wybierają zajęcia zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Na kolejnych latach studiów uwzględniono dalsze zajęcia specjalistyczne, m.in. *Forms of Social Self-*

organisation (II rok, 30 godzin, 2 ECTS) czy *Family in Transition – Sociological Perspectives* (III rok, 30 godzin, 2 ECTS).

Tak zaprojektowany program kształcenia od pierwszego roku studiów kładzie nacisk na systematyczne rozwijanie kompetencji językowych i międzykulturowych. Dzięki temu absolwenci kierunku są przygotowani do funkcjonowania w zróżnicowanym środowisku akademickim i zawodowym, potrafią podejmować współpracę międzynarodową i odnajdywać się w realiach rynku pracy, który wymaga biegłości językowej, elastyczności komunikacyjnej oraz otwartości na odmienne perspektywy kulturowe. Co istotne, oferta zajęć ogólnouniwersyteckich prowadzonych w językach obcych nowożytnych jest stale aktualizowana, co daje studentom możliwość wyboru przedmiotów odpowiadających aktualnym trendom badawczym i wyzwaniom współczesnego świata. Zajęcia te pozwalają nie tylko doskonalić znajomość języka w praktycznym i akademickim kontekście, ale także poszerzać wiedzę z różnych dziedzin w ujęciu międzynarodowym. Dzięki temu proces kształcenia staje się bardziej otwarty, nowoczesny i zgodny z ideą umiędzynarodowienia, odpowiadając zarówno na potrzeby studentów, jak i na wymagania rynku pracy, w którym ceniona jest mobilność oraz gotowość do funkcjonowania w środowisku wielojęzycznym.

Istotnym elementem jest również włączanie do programów nauczania literatury obcojęzycznej, a także systematyczna aktualizacja treści kursów zgodnie z międzynarodowymi trendami badawczymi i dydaktycznymi. Równie ważne są aspekty związane z realizacją procesu kształcenia. Pracownicy naukowo dydaktyczni INS aktywnie angażują się w projekty międzynarodowe, a ich rezultaty znajdują odzwierciedlenie w treściach dydaktycznych.

21. stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,

Program studiów I i II stopnia został zaprojektowany tak, aby zapewniał studentom kompleksowe przygotowanie do posługiwania się językami obcymi, zarówno w pracy zawodowej, jak i w procesie dalszego kształcenia w środowisku międzynarodowym. Zgodnie z zarządzeniem nr ROP-0101-65/25 Rektora KUL z dnia 24 marca 2025 r. (Akta KUL, poz. 1), od studentów studiów I stopnia wymaga się osiągnięcia poziomu biegłości językowej B2, natomiast od studentów II stopnia – co najmniej poziomu B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR).

Na studiach I stopnia nauczanie języków obcych odbywa się dwuetapowo: w ramach ogólnouniwersyteckiego lektoratu (4 semestry, 8 ECTS + 1 ECTS za egzamin końcowy) oraz zajęć instytutowych. Kursy prowadzone są w formule profilowanej dziedzinowo, co pozwala dostosować treści do specyfiki kierunku. Studenci mogą wybierać spośród języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i włoskiego. Ocena stopnia przygotowania językowego studentów ma charakter ciągły – każdy semestr lektoratu kończy się zaliczeniem na ocenę. Ostateczna weryfikacja kompetencji odbywa się w ostatnim semestrze, podczas standaryzowanego egzaminu językowego. Egzamin ten sprawdza wszystkie obszary kompetencji: rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie, mówienie oraz tłumaczenie. Składa się z części pisemnej i ustnej, obejmującej m.in. autoprezentację, prezentację tematyczną oraz udział w debacie. Taka forma egzaminu umożliwia kompleksową ocenę przygotowania studentów do posługiwania się językiem obcym w różnorodnych sytuacjach akademickich i zawodowych.

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych podlega również weryfikacji w trakcie anglojęzycznych konwersatoriów i ogólnouniwersyteckich wykładów do wyboru. Przykładowo, wykład *Social Differentiation* rozwija kompetencje interpretacyjne i analityczne. Weryfikacja umiejętności studentów odbywa się podczas egzaminu końcowego. *New Trends in Sociology* – kurs wprowadza w najnowsze kierunki badań socjologicznych; weryfikacja stopnia przygotowania studentów obejmuje ocenę znajomości literatury, sposobu argumentowania w języku angielskim itp. Na zajęciach *Innovations in Modern Society* studenci przygotowują w ramach pracy zespołowej prezentację ustną na uzgodniony temat, która podlega ewaluacji prowadzącego. Podczas

konwersatorium *Family in transition - sociological perspectives* stopień przygotowania studentów jest na bieżąco oceniany w trakcie dyskusji, prezentacji na zadany temat oraz pracy zespołowej.

Na wszystkich zajęciach obcojęzycznych weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w sposób ciągły – obejmuje m.in. wypowiedzi ustne, analizy tekstów, udział w dyskusjach, prezentacje, pracę zespołową, dzięki czemu prowadzący mogą sprawdzić stopień przygotowania studentów do pracy w środowisku międzynarodowym i znajomość słownictwa branżowego.

22. skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,

Mobilność międzynarodowa pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu w ostatnich latach charakteryzuje się systematycznym rozwojem zarówno pod względem skali, jak i zasięgu geograficznego. W latach akademickich 2019/2020–2024/2025 zrealizowano łącznie 39 wyjazdów zagranicznych. Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów oraz kadry akademickiej na kierunku socjologia realizowana jest zarówno w ramach programu Erasmus+, CEEPUS oraz projektów naukowo-badawczych (NAWA, IDUB, granty instytutowe, PROM itp.). Skala tych działań systematycznie rośnie, obejmując coraz szersze spektrum instytucji partnerskich w Europie i innych części świata. Obecnie liczba aktywnych porozumień w ramach Erasmus+ wynosi 9, co zapewnia studentom i pracownikom możliwość wyboru różnorodnych kierunków mobilności, od największych ośrodków akademickich po uczelnie o profilu specjalistycznym (szczegółowe dane przedstawiono w Załączniku 11).

Okres pandemii COVID-19 znacząco wpłynął na realizację mobilności akademickiej. W czasie obowiązujących ograniczeń liczba wyjazdów studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych uległa wyraźnemu zmniejszeniu, a przez pewien czas mobilność była całkowicie wstrzymana. Po zniesieniu najostrzejszych restrykcji również obserwowano ostrożność i mniejsze zainteresowanie wyjazdami, co wynikało z niepewności związanej z sytuacją epidemiczną. W pierwszym roku analizowanego okresu (2019/2020) odnotowano sześć mobilności do uczelni partnerskich m.in. na Litwie (Vilnius Gediminas Technical University), Łotwie (Daugavpils University), we Włoszech (Universita Cattolica del Sacro Cuore), w Rumunii (University of Bucharest) oraz na Słowacji (Catholic University in Ružomberok). W roku 2020/2021, ze względu na pandemię COVID-19, liczba wyjazdów znacząco spadła i wyniosła jedynie dwa. Od roku akademickiego 2021/2022 widoczna jest jednak stopniowa odbudowa mobilności – w tym roku zrealizowano sześć wyjazdów, w 2022/2023 - siedem, a w roku 2023/2024 liczba ta wzrosła do dwunastu. Ostatni rok (2024/2025) obejmuje sześć wyjazdów, m.in. na Litwę, do Niemiec i na Słowację. Obecnie wymiana międzynarodowa odzyskuje dynamikę sprzed pandemii, co świadczy o skuteczności działań podejmowanych na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej i wzmacniania umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Pod względem zasięgu geograficznego istotną rolę odgrywają uczelnie niemieckie, greckie, włoskie, litewskie i słowackie, co świadczy o silnym powiązaniu Instytutu z obszarem europejskim. Jednocześnie odnotowano także mobilności do bardziej odległych ośrodków, takich jak Australian Catholic University, co poszerza horyzont współpracy poza Europę. Zrealizowane wyjazdy obejmowały różnorodne formy aktywności: prowadzenie zajęć dydaktycznych, udział w szkoleniach, działalność w konsorcjach akademickich. Mobilność ta przyczyniła się do wzmacniania kompetencji dydaktycznych i badawczych kadry, a także do rozwoju współpracy międzynarodowej, która znajduje odzwierciedlenie w jakości i umiędzynarodowieniu programu studiów.

W analizowanym okresie lat akademickich 2019/2020 – 2024/2025 odnotowano 17 przyjazdów pracowników w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS. Dane wskazują na systematyczną aktywność kadry w obszarze umiędzynarodowienia, przy czym największe nasilenie mobilności

wystąpiło w latach 2020/2021 (5 osób) oraz w kolejnych trzech latach akademickich, kiedy corocznie uczestniczyło po 4 pracowników. Mobilność obejmowała współpracę z uczelniami w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowej, a także w Ameryce Łacińskiej. Wśród instytucji partnerskich znalazły się m.in.:

- Katolícka Univerzita v Ružomberku (Słowacja) – współpraca w latach 2020/2021 oraz ponownie w 2024/2025,
- Daugavpils University (Łotwa) – aktywność w latach 2022/2023 i 2023/2024,
- Angel Kanchev' University of Ruse (Bułgaria) – rok akademicki 2023/2024,
- University of Roma Tre (Włochy) – rok akademicki 2024/2025,
- Universidad Nacional de Quilmes (Argentyna) – rok akademicki 2023/2024.

W latach 2020/2021 – 2024/2025 zrealizowano łącznie 9 mobilności pracowników poza programem Erasmus+, obejmujących staże dydaktyczne, krótkie formy kształcenia oraz staże naukowe. Największą aktywność odnotowano w roku 2020/2021, kiedy 4 pracowników odbyło staże dydaktyczne na partnerskich uczelniach w Europie Środkowej i Południowej: University of Ljubljana (Słowenia), Corvinus University of Budapest (Węgry) oraz University of Bucharest (Rumunia). W kolejnych latach realizowano pojedyncze mobilności, m.in. na Ivan Franko National University of Lviv (Ukraina), University of Udine (Włochy), a w roku 2024/2025 – dwa staże naukowe w czołowych ośrodkach akademickich: University College London (UCL) oraz London School of Economics and Political Science (LSE) (Wielka Brytania), a także na University of Catania (Włochy). Zasięg mobilności obejmuje pięć krajów europejskich (Słowenia, Węgry, Rumunia, Ukraina, Włochy) oraz Wielką Brytanię. Obecność pracowników w renomowanych ośrodkach, takich jak UCL czy LSE, znacząco podnosi prestiż uczelni macierzystej i sprzyja rozwijaniu sieci współpracy badawczej oraz dydaktycznej. Mobilności tego typu mają bezpośredni wpływ na umiędzynarodowienie programu kształcenia. Dzięki zdobytym doświadczeniom pracownicy włączają do zajęć treści oparte na najnowszym trendach w socjologii i naukach społecznych, wykorzystują kontakty naukowe do organizowania wspólnych projektów i konferencji oraz ułatwiają studentom dostęp do międzynarodowych perspektyw badawczych. Ponadto obecność kadry w różnych ośrodkach akademickich sprzyja rozwojowi oferty zajęć obcojęzycznych i zwiększa widoczność kierunku socjologia na międzynarodowej mapie współpracy akademickiej.

W analizowanym okresie wymiana studencka w ramach programu Erasmus+ miała ograniczony zakres. W latach 2019–2023 nie odnotowano przyjazdów studentów zagranicznych na kierunek socjologia, natomiast w roku akademickim 2024/2025 zrealizowano przyjazd dwóch studentów z Universidad Complutense de Madrid (Hiszpania). Niski poziom mobilności studenckiej wynikał przede wszystkim ze skutków pandemii COVID-19, która w latach 2020–2022 znacząco utrudniała wymianę międzynarodową – zarówno z powodu ograniczeń w podróżowaniu, jak i przejścia uczelni na tryb zdalny. Czynniki te doprowadziły do spadku liczby przyjeżdżających studentów oraz zahamowania dynamiki umiędzynarodowienia kierunku socjologia. Mimo tych trudności przyjazdy w roku 2024/2025 potwierdzają, że socjologia pozostaje kierunkiem atrakcyjnym dla studentów zagranicznych, a odbudowa mobilności po pandemii stwarza realną szansę na zwiększenie udziału studentów w kolejnych latach. Warto zaznaczyć, że oferta zajęć obcojęzycznych na kierunku socjologia jest wykorzystywana nie tylko przez studentów przyjeżdżających bezpośrednio na ten kierunek, lecz także przez uczestników wymiany zagranicznej studiujących na innych kierunkach KUL (zwłaszcza oferta zajęć na II st.). Zajęcia prowadzone w językach obcych mają dzięki temu charakter międzykierunkowy, sprzyjają integracji międzynarodowej społeczności akademickiej oraz zwiększają widoczność i atrakcyjność oferty dydaktycznej socjologii.

Mobilność studencka w INS, co należy podkreślić, realizowana była także poza programem Erasmus Plus. W roku akademickim 2023/2024 odnotowano wyjazd jednego studenta na praktyki zawodowe (trwające blisko 6 miesięcy) do Holidays Leisure and Tourism International w Alicante

(Hiszpania) w ramach programu Erasmus+. W roku 2021/2022 dwóch studentów skorzystało także z programu PROM – krótkookresowa wymiana akademicka NAWA, odbywając mobilności w Daugavpils University (Łotwa) oraz University of Milano-Bicocca (Włochy). Łącznie w analizowanym okresie zrealizowano więc 3 wyjazdy studentów w ramach różnych programów mobilności. Zasięg obejmował trzy kraje europejskie: Hiszpanię, Włochy i Łotwę, co wskazuje na dywersyfikację kierunków współpracy i rozwój sieci międzynarodowych kontaktów akademickich. Mobilności studenckie przyczyniły się do umiędzynarodowienia kształcenia na kilka sposobów:

- umożliwiając studentom zdobywanie doświadczeń edukacyjnych i zawodowych w odmiennych kontekstach kulturowych i instytucjonalnych,
- wspierając rozwój kompetencji językowych i międzykulturowych,
- zwiększając atrakcyjność oferty dydaktycznej uczelni dzięki powrotowi studentów z nowymi perspektywami i doświadczeniami,
- sprzyjając budowaniu sieci współpracy międzyuczelnianej, która w przyszłości może poszerzać ofertę wymiany i praktyk.

Mobilność studentów, mimo relatywnie niewielkiej skali, ma więc znaczący wpływ na umiędzynarodowienie programu studiów i przygotowanie absolwentów do funkcjonowania w globalnym środowisku społecznym i zawodowym.

23. udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,

Kierunek socjologia (studia I i II stopnia) systematycznie rozwija umiędzynarodowienie kształcenia poprzez zapraszanie wykładowców z zagranicy do prowadzenia wykładów, warsztatów, seminariów otwartych oraz odbywania staży dydaktycznych i naukowych. Obecność przedstawicieli renomowanych uczelni europejskich i pozaeuropejskich umożliwia studentom kontakt z różnorodnymi tradycjami badawczymi i dydaktycznymi oraz sprzyja rozwijaniu kompetencji międzykulturowych. W ostatnich latach zajęcia i staże na kierunku socjologia realizowali wykładowcy reprezentujący m.in.:

- The London School of Economics and Political Science – LSE (Wielka Brytania),
- University College London (Wielka Brytania),
- London Metropolitan University (Wielka Brytania),
- Australian Catholic University (Australia)
- Patrick Henry College (USA),
- University of Roma Tre (Włochy),
- University of Catania (Włochy),
- University of Udine (Włochy),
- Corvinus University of Budapest (Węgry),
- University of Ljubljana (Słowenia),
- Universidad Nacional de Quilmes (Argentyna),
- Daugavpils University (Łotwa),
- University of Bucharest (Rumunia),
- Ivan Franko National University of Lviv (Ukraina),
- Angel Kanchev' University of Ruse (Bułgaria).

Tematyka zajęć dotyczyła kluczowych zagadnień współczesnej socjologii, w tym procesów migracyjnych i ich społecznych konsekwencji, przemian politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, integracji europejskiej, roli organizacji imigranckich w społeczeństwach przyjmujących oraz wyzwań stojących przed uniwersytetami katolickimi we współczesnym świecie. Udział wykładowców z tych uczelni wzbogacił program studiów, podniósł atrakcyjność dydaktyczną kierunku

oraz przygotował studentów do funkcjonowania w międzynarodowym i międzykulturowym środowisku akademickim i zawodowym, zwiększając stopień umiędzynarodowienia kształcenia.

24.sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z kluczowych elementów działalności Instytutu Nauk Socjologicznych KUL. Ocena i monitorowanie działań w tym obszarze prowadzone są w sposób systematyczny i wieloaspektowy. Obejmują one m.in. analizę wskaźników mobilności studentów i kadry akademickiej w ramach programów Erasmus+, CEEPUS, NAWA czy umów bilateralnych, przygotowywane corocznie raporty przez Sekcję Obsługi Wymiany Międzynarodowej KUL, a także sprawozdania koordynatora ds. Erasmus+. Wyniki te znajdują odzwierciedlenie w ocenie okresowej pracowników oraz w procesach ewaluacji programów studiów i efektów uczenia się. Monitorowanie umiędzynarodowienia odbywa się regularnie – corocznie raportowane są dane dotyczące mobilności oraz przeglądana oferta dydaktyczna w językach obcych. Dodatkowo, po zakończeniu poszczególnych etapów projektów międzynarodowych prowadzona jest ich ocena, a działania realizowane w ramach International Student and Staff Support Centre podlegają bieżącemu nadzorowi. Zakres monitoringu obejmuje zarówno rozwój kompetencji językowych, międzykulturowych i akademickich studentów, jak i dynamikę oraz jakość współpracy z uczelniami zagranicznymi, aktywność kadry w międzynarodowych projektach i sieciach badawczych, a także skuteczność działań wspierających studentów zagranicznych (np. kursy języka i kultury polskiej, doradztwo czy szkolenia międzykulturowe).

Rezultaty umiędzynarodowienia wprost oddziałują na program studiów i sposób jego realizacji. Ich efektem jest m.in. aktualizowanie treści dydaktycznych w oparciu o wyniki badań i doświadczenia międzynarodowe, rozszerzanie oferty przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, a także modyfikowanie kart przedmiotów, tak aby odzwierciedlały najnowsze trendy i doświadczenia z wymiany akademickiej. Dzięki temu studenci kierunku socjologia rozwijają kompetencje niezbędne do funkcjonowania w wielokulturowym środowisku społecznym i zawodowym, a program studiów zyskuje aktualność, otwartość i wyraźny wymiar międzynarodowy.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,*

Uczelnia oraz Instytut Nauk Socjologicznych oferuje studentom różnorodne formy wsparcia, obejmujące proces kształcenia, rozwój społeczny oraz przygotowanie zawodowe. System pomocy

jest elastyczny i dostosowany do potrzeb poszczególnych grup studenckich. Informacje o dostępnych możliwościach pomocy – zarówno dydaktycznej, jak i materialnej – przekazywane są podczas spotkań organizowanych przez opiekunów roku oraz koordynatora kierunku. Całość systemu opiera się na trzech głównych obszarach: wsparciu naukowym, opiece dydaktycznej oraz pomocy materialnej.

Od 2015 roku w strukturze KUL działa Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością (KUL CAN), które odpowiada za kompleksowe wsparcie studentów wymagających indywidualnych dostosowań w procesie kształcenia. Centrum organizuje m.in. alternatywne formy zaliczeń i egzaminów, zapewnia dostęp do odpowiednich lektoratów językowych oraz specjalistycznych zajęć – w tym kursów języka angielskiego dla osób niesłyszących i słabosłyszących czy alternatywnych metod nauki języków obcych dla studentów niewidomych. Jednostka dysponuje pracownią komputerową wyposażoną w specjalistyczne oprogramowanie i urządzenia wspomagające, takie jak linijki brajlowskie. Oferuje również kursy orientacji przestrzennej oraz transport na zajęcia, realizowany przy pomocy samochodu przystosowanego do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Studenci mający trudności z poruszaniem się po kampusie mogą korzystać z pomocy asystentów. Infrastruktura uczelni dostosowywana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w budynkach znajdują się windy, a na Kampusie Głównym dodatkowo podjazdy, windy z oznaczeniami w systemie Braille’a oraz komunikatami głosowymi. W 2023 roku wprowadzono także nowoczesne rozwiązania nawigacyjne, takie jak plany pomieszczeń z opisami w alfabecie Braille’a i sygnałami głosowymi. Wszystkie te działania realizowane są w ramach projektu „KUL – uczelnia bez barier”, którego celem jest pełna dostępność oferty edukacyjnej dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Projekt zakłada zarówno udoskonalenia organizacyjne, jak i podnoszenie świadomości oraz kompetencji kadry dydaktycznej, administracyjnej i studentów, z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i autorskich rozwiązań.

Dla osób z dysfunkcjami słuchu działa Centrum Edukacji Niesłyszących i Słabosłyszących, które zapewnia dostęp do sal dydaktycznych wyposażonych w pętle indukcyjne, systemy FM oraz nowoczesny sprzęt multimedialny. Studenci mogą korzystać z pomocy tłumacza języka migowego, a także z laboratorium językowego wyposażonego w systemy kamer CCD, specjalistyczne klawiatury i pętle indukcyjne. Oferta obejmuje również dostosowane zajęcia z języka angielskiego oraz możliwość rejestracji obrazu z zajęć. Uczelnia wspiera także osoby z niepełnosprawnością ruchową – zapewnia transport specjalistycznymi pojazdami, dostęp do dostosowanej infrastruktury (windy, podjazdy, platformy schodowe, schodolazy) oraz możliwość czasowego wypożyczenia wózka inwalidzkiego. Dla studentów z ograniczeniami manualnymi przygotowano kioski komputerowe z obniżonymi blatami i materiały dydaktyczne w odpowiednio zmodyfikowanej formie. Studenci z innymi rodzajami niepełnosprawności, w tym ze spektrum autyzmu, otrzymują indywidualne wsparcie w organizacji procesu kształcenia, rozwijaniu kompetencji społecznych i integracji w środowisku akademickim. Uczelnia współpracuje z organizacjami wspierającymi osoby z autyzmem i zespołem Aspergera, aby zapewnić możliwie szeroką pomoc.

Kadra dydaktyczna i administracyjna regularnie podnosi swoje kompetencje poprzez udział w warsztatach i szkoleniach, np. „*Student z dysfunkcją wzroku na uczelni wyższej*” czy „*Współczesne postrzeganie praw osób niepełnosprawnych*”. Na stronie internetowej KUL dostępne są również materiały edukacyjne i praktyczne wskazówki dla wykładowców ([link](#)). Wsparcie obejmuje również obszar rozwoju zawodowego – studenci z niepełnosprawnością uczestniczą w Targach Pracy, organizowanych wspólnie przez Biuro Karier i Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością. Firmy, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe prezentują tam swoje oferty praktyk, staży i pracy.

KUL aktywnie angażuje się również w organizację Lubelskich Dni Integracji, wydarzenia skierowanego do środowiska akademickiego miasta, którego celem jest promowanie równości szans, zdrowia psychicznego, różnorodności i integracji. Program obejmuje warsztaty (np. język migowy, komunikacja niewykluczająca), spotkania tematyczne (kariera osób niewidomych, depresja) oraz zawody sportowe o charakterze integracyjnym.

Osobne wsparcie otrzymują studenci zagraniczni za pośrednictwem International Student Support Centre (ISSC). Centrum udziela pomocy od etapu aplikacji aż po całe studia, zapewniając przejrzyste

informacje w języku angielskim dotyczące wymaganych dokumentów, lokalizacji kampusu, dostępu do opieki medycznej i psychologicznej, organizacji studenckich oraz wydarzeń integracyjnych. W ramach programu Guardian Angel każdy student obcokrajowiec może liczyć na opiekuna wspierającego go w adaptacji. Ponadto kadra uczestniczy w szkoleniach, których celem jest rozwój kwalifikacji i kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, m.in. zakresu kompetencji międzykulturowych. Przykładem może być projekt „*Doskonały Dydaktyk*”.

Studenci przeżywający trudności lub potrzebujący wsparcia emocjonalnego mogą skorzystać z bezpłatnych konsultacji psychologicznych prowadzonych w języku polskim, angielskim i ukraińskim. W ramach Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II studenci, doktoranci i pracownicy KUL mogą skorzystać z bezpłatnych konsultacji psychologicznych. Dodatkowym punktem wsparcia jest Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, do którego można zgłaszać sytuacje naruszające godność osobistą i zasady kultury akademickiej. KUL definiuje ją w swoim Statucie jako „wspólne dążenie do wiedzy, z zachowaniem wolności i odpowiedzialności oraz przy poszanowaniu godności każdej osoby ludzkiej”. Pełnomocnik pełni regularne dyżury, udziela pomocy osobom pokrzywdzonym i podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji.

W przypadku wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o świadczenia przewidziane w Regulaminie Świadczeń KUL, w tym: stypendium socjalne, stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium ministra, zapomogi. Obsługą wniosków stypendialnych zajmuje się Dział Studenckich Spraw Socjalnych ([link](#)). Dodatkowe programy stypendialne realizują także organizacje współpracujące z uczelnią, m.in.: Watykańska Fundacja Jana Pawła II – wspiera studentów z krajów byłego ZSRR (Białoruś, Ukraina, Kazachstan), Towarzystwo Przyjaciół KUL – program „Startuj z TP KUL” dla studentów I roku, Fundusz Stypendialny Fundacji Potulickiej – wsparcie dla studentów z rodzin wielodzietnych, o niskich dochodach, pochodzących ze wsi, Fundusz Stypendialny Benefaktorów KUL – pomoc dla studentów w trudnej sytuacji materialnej lub losowej, z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz angażujących się w działalność społeczną, Fundusz Stypendialny im. Marii Dorosz-Brzezińskiej – wsparcie studentów z Litwy, Białorusi i Ukrainy, Fundusz Stypendialny im. prof. Tadeusza Csaky – dla studentów niezamożnych i uzdolnionych, Fundusz Stypendialny im. Władysława i Marii Jarosów – dla osób wyróżniających się w działalności artystycznej, sportowej i samorządowej.

Studenci mogą również korzystać z rozwiązań przewidzianych w Regulaminie Studiów, takich jak Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) i Indywidualny Tok Studiów (ITS). Oba tryby umożliwiają dostosowanie toku kształcenia do indywidualnych potrzeb, obowiązków i możliwości. Ponadto studenci w ramach Kolegium Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistyczno-Społecznych tworzą własne ścieżki kształcenia zbudowane na programach studiów z zakresu nauk humanistycznych i nauk społecznych pod opieką merytoryczną tutora.

2. zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,

Wsparcie studentów jest ważnym zadaniem realizowanym przez kadre naukowo-dydaktyczną. Na początku każdego semestru pracownicy podają godziny cotygodniowych konsultacji dla studentów w wymiarze 90 minut (informacja na e-kulu i drzwiach poszczególnych Katedr). Celem konsultacji jest udzielanie przez prowadzącego zajęcia wyjaśnień, informacji i wskazówek, dotyczących problemów zgłaszanych przez studentów i związanych z treścią przedmiotu, pomoc w doborze lektur dodatkowych oraz konsultowanie prac dyplomowych. Studenci mają także możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia przy użyciu poczty elektronicznej lub na platformie e-KUL oraz, w uzasadnionej potrzebie, telefonicznie.

Na uczelni funkcjonują różnorodne, systemowe formy wsparcia procesu uczenia się, obejmujące aspekty dydaktyczne, organizacyjne i rozwojowe. W latach 2018–2023 istotnym elementem tej polityki były projekty finansowane ze środków Unii Europejskiej, w tym m.in.: „Zintegrowany

Program Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników KUL” oraz „Zintegrowane programy rozwoju KUL”. Studenci mieli możliwość wzięcia udziału w dodatkowych elementach kształcenia (szkolenia, warsztaty, spotkania z pracodawcami, wizyty studyjne) podnosząc umiejętności, kompetencje i/lub kwalifikacje, pozwalające nabyć doświadczenie zawodowe potwierdzone wydaniem Certyfikatu/Zaświadczenia. Dodatkowe formy kształcenia dla studentów wpływają na podniesienie własnych kompetencji odpowiadających potrzebom rynku pracy. W latach 2018 – 2023 łącznie udział wzięło 43 studentów/tek biorąc udział w szkoleniach/ warsztatach/ zespołach projektowych/ wizytach studyjnych. Ponadto na KUL otwarto Centrum Dydaktyki Akademickiej, którego celem jest podnoszenie jakości kształcenia poprzez wdrażanie mentoringu, tutoringów i service learningu. Centrum wspiera nauczycieli akademickich i doktorantów, m.in. poprzez warsztaty i wizyty studyjne (np. akcja *poMOC Młodych*).

Na KUL funkcjonuje rozbudowany system wsparcia oparty na stałej strukturze organizacyjnej. Obejmuje on m.in.: opiekuna roku – każda grupa studencka ma przydzielonego opiekuna z kadry Instytutu Nauk Socjologicznych, który towarzyszy studentom przez cały okres studiów i współpracuje z władzami wydziału oraz starostą roku, konsultacje dydaktyczne – prowadzone regularnie przez nauczycieli akademickich, dające możliwość omawiania zagadnień związanych z zajęciami, przygotowywanymi projektami i pracami, kontakt z wykładowcami online – realizowany za pośrednictwem poczty elektronicznej i platformy MS Teams, platformę Moodle – wspierającą nauczanie w formule tradycyjnej i zdalnej. W sytuacjach wymagających dodatkowego wsparcia studenci mogą zwrócić się do: Prodzikana ds. studenckich, Dyrektora Instytutu, Koordynatora kierunku, Opiekuna roku, Kuratora Koła Naukowego, Rzecznika Praw Studentów, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, Prorektora ds. studentów i umiędzynarodowienia. Różnorodne formy pomocy – dydaktyczne, organizacyjne, technologiczne i mentoringowe – dostosowane są do specyfiki i potrzeb studentów zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Uwzględniają sytuację osób pracujących, studentów z niepełnosprawnością oraz tych, którzy przygotowują się do aktywności naukowej i zawodowej.

3. form wsparcia:

a. krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

Studenci mają możliwość korzystania z szerokiego wachlarza działań wspierających mobilność edukacyjną – zarówno międzynarodową, jak i krajową. Uczelnia oraz Instytut Nauk Socjologicznych zapewniają zorganizowane formy wsparcia organizacyjnego, informacyjnego i merytorycznego, które ułatwiają udział w wymianach akademickich, stażach, praktykach, szkołach letnich oraz studiach częściowych. Mobilność międzynarodowa realizowana jest w ramach programów: Erasmus+ – kluczowy mechanizm wymiany zagranicznej, umożliwiający odbycie części studiów lub praktyk zawodowych w partnerskich ośrodkach akademickich, w Instytucie działa koordynator programu, wspierający studentów na etapie przygotowania i realizacji wyjazdu; NAWA (Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej) – oferująca granty na krótkoterminowe i długoterminowe wyjazdy zagraniczne, w tym szkoły letnie, staże naukowe i projekty badawcze; DAAD (Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej) – umożliwiająca udział w kursach językowych, szkołach letnich i programach stypendialnych w Niemczech; CEEPUS (Środkoeuropejski Program Wymiany Akademickiej) – zapewniająca mobilność do uczelni partnerskich w Europie Środkowej i Wschodniej.

Mobilność krajowa realizowana jest w ramach programu MOST, który pozwala studentom odbyć jeden lub dwa semestry studiów na innej uczelni w Polsce, poszerzając perspektywę akademicką i zdobywając nowe doświadczenia dydaktyczne w różnych ośrodkach naukowych. Studenci uzyskują kompleksowe wsparcie obejmujące: dostęp do aktualnych informacji o programach i terminach naborów, konsultacje przy wyborze uczelni partnerskiej i przedmiotów, pomoc w przygotowaniu dokumentacji (w tym *Learning Agreement*), opiekę merytoryczną w trakcie wyjazdu i po powrocie, pełne uznawanie zaliczonych efektów uczenia się i ich włączenie do toku studiów.

b. prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej,

Studenci kierunku mają możliwość rozwijania swoich kompetencji badawczych, poprzez udział w projektach naukowych, inicjatywach popularyzatorskich oraz różnorodnych formach komunikacji naukowej. Szczególną „platformą” poprzez którą studenci włączają się w różnego rodzaju aktywności naukowe jest Koło Studentów Socjologii KUL. W Kole Studentów Socjologii KUL podejmowanych jest wiele aktywności w ciągu roku akademickiego. Głównym i najważniejszym wydarzeniem są Dni Społeczne - konferencja z ponad 50-letnią tradycją, podejmująca tematy skupione m. in. wokół życia społecznego, kulturalnego i aktualnych kwestii społecznych. Dni Społeczne obejmują bogatą ofertę wykładów, dyskusji panelowych, jak również warsztatów i szkoleń organizowanych we współpracy z różnymi organizacjami i przedsiębiorstwami (m.in. z ambasadorami Parlamentu Europejskiego, z Urzędem Statystycznym w Lublinie, Centrum Usług Społecznych w Świdniku, Fundacją “Strefa Dorastania” i innymi). Ostatnia edycja Dni Społecznych odbyła się w dniach 5-8 maja 2025 r. i nosiła tytuł „W siłach systemu - o społecznych granicach wolności”. W ramach konferencji odbyła się prezentacja przez studentów wyników badań dotyczących czynników wsparcia byłych więźniów (projekt „Wielowymiarowe wsparcie instytucjonalne w procesie readaptacji nieletnich i dorosłych przestępców”, finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Nauka dla Społeczeństwa II” na podstawie umowy nr NdS-II/SN/0607/2024/0). W ramach Dni studenci i absolwenci socjologii poprowadzili warsztaty “Zarządzanie czasem online – jak nie dać się pochłonąć algorytmom i hejtowi.” Studenci socjologii są ponadto autorami publikacji naukowej „Od tolerancji do integracji” – edukacyjna gra interaktywna, opublikowanej w monografii wydanej w ramach projektu „Szkoła dla wszystkich. Od tolerancji do integracji” (projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II” na podstawie umowy: POPUL/SN/0295/2023/01).

Studenci uczestniczą również w cyklicznych sympozjach naukowych organizowanych w INS, takich jak: Międzynarodowe Konferencje w Nałęczowie z obszaru socjologii gospodarki, Dniach Praw Człowieka, cyklicznych seminariach naukowych organizowanych we współpracy z Oddziałem Lubelskim PTS.

c. we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Jednym z narzędzi wspierających studentów w wejściu na rynek pracy jest Biuro Karier KUL. Instytucja ta towarzyszy im w planowaniu oraz realizacji indywidualnych ścieżek zawodowych. Działania Biura obejmują m.in. organizowanie spotkań z przedstawicielami firm i instytucji, warsztatów poświęconych planowaniu kariery, przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych, budowaniu marki osobistej oraz prowadzeniu coachingu zawodowego. Studenci mogą także liczyć na pomoc w znalezieniu praktyk nadobowiązkowych, a osoby zainteresowane rozwojem w określonej branży mają możliwość uczestniczenia w programie mentoringowym. Biuro odpowiada również za inicjatywy takie jak coroczna Letnia Akademia Kompetencji. W jego strukturze funkcjonuje „Strefa studenta” – przestrzeń, w której gromadzone są aktualne oferty pracy i staży, informacje dotyczące doradztwa zawodowego i biznesowego, szkoleń oraz konsultacji dokumentów aplikacyjnych.

W minionym roku akademickim na Wydziale Nauk Społecznych zainaugurowano także nową inicjatywę – „Dzień Absolwenta” organizowany na poziomie poszczególnych instytutów. Spotkanie to ma ułatwiać studentom wybór właściwej ścieżki kariery poprzez rozmowy z absolwentami danego kierunku. Inspiracją dla studentów są także przykłady sukcesów absolwentów socjologii KUL (na stronach INS KUL oraz mediach społecznościowych publikowane są wywiady z absolwentami).

d. aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

Pracownicy Instytutu wspierają studentów, udzielając im pomocy zarówno merytorycznej, jak i organizacyjnej w różnorodnych inicjatywach. Do takich działań należy m.in. organizacja przez Koło Studentów Socjologii KUL corocznych „Jasełek” oraz spotkania opłatkowego, w których uczestniczą studenci, kadra dydaktyczna oraz absolwenci. W ramach działań Koła studenci Socjologii podejmują działania wolontariackie organizując m.in. zbiórki dla osób potrzebujących (książeczki dla oddziału dziecięcego lubelskiego szpitala, paczki dla lubelskich DPS, krwiobus).

Ważnym elementem życia akademickiego jest również Absolutorium – coroczna uroczystość przygotowywana przez koordynatora kierunku i pracowników INS dla studentów ostatnich roczników, stanowiąca symboliczne podsumowanie ich nauki i wspólnych doświadczeń.

Aktywność sportowa rozwijana jest z kolei dzięki działalności Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W jego ramach studenci mogą brać udział w zajęciach sekcji sportowych, obejmujących m.in. siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną, badminton, tenis stołowy i ziemny, trójbój, wspinaczkę sportową czy szachy. Studium udostępnia także bogatą bazę sportową, w tym salę do sportów walki, siłownię, salę fitness, boiska do siatkówki plażowej, kryte korty tenisowe, korty do squasha, boisko wielofunkcyjne (sezonowe, zadaszone, nieogrzewane) oraz ściankę boulderową.

4. systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,

Na KUL działa rozbudowany system motywowania studentów do osiągnięcia wysokich wyników naukowych, którego podstawą są różnorodne programy stypendialne. Studenci mogą ubiegać się m.in. o stypendia MNiSW za wybitne osiągnięcia, stypendia Rektora dla najlepszych oraz stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL w ramach inicjatywy „Startuj z TP KUL”. Uzupełnieniem tej oferty są stypendia zewnętrzne, przyznawane przez instytucje samorządowe, takie jak Marszałek Województwa Lubelskiego czy Prezydent Miasta Lublin. Wśród nich znajdują się m.in. stypendium naukowe w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” skierowanego do szczególnie uzdolnionych studentów z Lublina, a także stypendium wspierające osoby zajmujące się twórczością artystyczną i popularyzacją kultury (np. w obszarze filmu czy fotografii).

Oprócz wsparcia finansowego stosowane są również formy symbolicznego docenienia osiągnięć. Corocznie, podczas Opłatka Uniwersyteckiego oraz spotkań instytutowych, Rektor KUL wręcza nagrody dla studentów wyróżniających się wynikami w nauce oraz aktywnością na rzecz uczelni. Ważnym elementem budowania prestiżu i dalszej kariery studentów są również imienne podziękowania, rekomendacje i listy referencyjne, sygnowane przez Instytut Nauk Socjologicznych, czy organizatorów wydarzeń, w które angażują się studenci. Dokumenty te są uroczystie przekazywane przez Prorektora ds. studenckich, Prodziekana ds. studenckich WNS lub Dyrektora Instytutu, stanowiąc istotne wsparcie w dalszym rozwoju zawodowym i naukowym.

5. sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,

Na uczelni funkcjonuje rozbudowany, wielopoziomowy system motywowania studentów, którego celem jest wspieranie wysokich osiągnięć naukowych, artystycznych, sportowych oraz aktywności organizacyjnej: Stypendium Rektora dla najlepszych studentów – przyznawane maksymalnie 10% studentów danego roku, którzy w poprzednim roku akademickim uzyskali średnią ocen co najmniej 4,501 lub wykazali się znaczącymi osiągnięciami naukowymi, artystycznymi bądź sportowymi na poziomie ogólnopolskim; Stypendia fundowane – m.in. stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL, w tym dla studentów pierwszego roku oraz w ramach programu „Działaj z TP KUL” dla osób aktywnie zaangażowanych w życie uczelni; Stypendium „Doskonały Kandydat” – nowe narzędzie motywacyjne uruchomione w roku akademickim 2024/2025 w ramach programu *Inicjatywa Doskonałości* –

Uczelnia Badawcza, skierowane do maturzystów z wynikiem powyżej 80 punktów przeliczeniowych; Nagrody opłatkowe Prorektora ds. studentów – wyróżnienia pozafinansowe przyznawane za szczególne zaangażowanie w działalność akademicką i organizacyjną.

Informacje o dostępnych stypendiach, programach wsparcia i konkursach przekazywane są studentom poprzez: platformę e-KUL (intranet uczelni), gdzie publikowane są aktualne komunikaty i oferty, strony internetowe jednostek, takich jak Dział Studenckich Spraw Socjalnych (DSSS), Biuro Karier, Biuro Współpracy z Zagranicą czy Instytut Nauk Socjologicznych, koordynatorów kierunku, opiekunów roku, dziekanaty i sekretariaty, Samorząd Studentów KUL, który wspiera rozpowszechnianie informacji wśród społeczności akademickiej.

Kwestie związane z pomocą materialną – w tym stypendia socjalne, zapomogi czy ubezpieczenia – prowadzi Dział Studenckich Spraw Socjalnych (DSSS), działający zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz Regulaminem świadczeń KUL. Jednostka ta współpracuje z sekretariatami oraz samorządami studenckimi i doktoranckimi, zapewniając kompleksową obsługę formalną. System motywacyjny KUL opiera się na czytelnych kryteriach i zróżnicowanych formach wsparcia, co umożliwia studentom rozwijanie potencjału naukowego, zawodowego i społecznego oraz aktywny udział w życiu akademickim.

6. sposobu rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,

Na kierunku funkcjonuje wielopoziomowy system rozstrzygnięcia skarg i wniosków, zapewniający skuteczność działania i łatwy dostęp do różnych ścieżek interwencji. Główną rolę w tym procesie pełni Prodziekan ds. studenckich, który stanowi łącznik między studentami, kadrą dydaktyczną i władzami wydziału. Prodziekan wspiera studentów również w sprawach osobistych i pomaga w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w toku studiów. W bieżącej komunikacji ze studentami ważną funkcję pełnią starostowie roczników, którzy pozostają w stałym kontakcie z prodziekanem i zgłaszają kwestie wymagające wyjaśnienia. Każdy rocznik ma także swojego opiekuna roku – nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za monitorowanie sytuacji dydaktycznej i wspieranie studentów. Zakres obowiązków opiekuna określa Regulamin studiów KUL. W sprawach wymagających szerszych rozstrzygnięć studenci mogą zwrócić się do: Uczelnianego Samorządu Studentów KUL – pełniącego funkcję reprezentacyjną i wspierającą, Rzecznika Praw Studenta – prowadzącego niezależną interwencję, Prorektora ds. studentów i umiędzynarodowienia – który podejmuje decyzje na szczeblu centralnym.

Dodatkowe wsparcie zapewniają także: Dyrektor Instytutu, koordynator kierunku oraz opiekunowie roczników, którzy na bieżąco identyfikują trudności i proponują odpowiednie rozwiązania. System działa w sposób sprawny, przejrzysty i wielopoziomowy, a jego skuteczność opiera się na: bezpośrednim dostępie studentów do osób decyzyjnych, jasno określonych kompetencjach poszczególnych jednostek, wielokanałowej komunikacji (formalnej i nieformalnej), transparentnych procedurach, gwarantujących poszanowanie praw studentów.

7. zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,

Proces administracyjnego wsparcia studentów rozpoczyna się już na etapie rekrutacji, kiedy kandydaci mogą liczyć na pomoc pracowników Biura Rekrutacji funkcjonującego w Dziale Kształcenia KUL. W trakcie studiów obsługę administracyjną zapewniają: sekretarze ds. studentów – dedykowani każdemu kierunkowi, wspierający studentów i nauczycieli akademickich w sprawach bieżących, sekretarze ds. kształcenia – odpowiedzialni za kwestie związane z procesem dydaktycznym. Pracownicy administracyjni regularnie podnoszą swoje kwalifikacje, uczestnicząc w bezpłatnych szkoleniach i warsztatach organizowanych w ramach Zintegrowanych Programów Rozwoju KUL oraz projektu „KUL – uczelnia bez barier”, realizowanych przez Dział Projektów Akademickich w latach 2018–2023.

8. działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II prowadzi spójny system działań, którego celem jest zapewnienie studentom bezpiecznego i wolnego od dyskryminacji środowiska nauki oraz rozwoju. Obejmuje on inicjatywy edukacyjne, prewencyjne, informacyjne i interwencyjne, w które zaangażowane są jednostki centralne, administracyjne i dydaktyczne. Nowo przyjęci studenci uczestniczą w Tygodniu Adaptacyjnym, obejmującym m.in. szkolenia z pierwszej pomocy, orientacji w strukturze uczelni, praw i obowiązków studenta, a także zasad korzystania z systemów pomocy materialnej i psychologicznej; obowiązkowe są również szkolenia BHP. Informacje o procedurach bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji regularnie publikuje Dział Ochrony, Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (DOBiHP), który odpowiada również za monitoring, system alarmowy, ćwiczenia ewakuacyjne oraz dostosowanie infrastruktury dla studentów z niepełnosprawnościami we współpracy z KUL CAN. W przypadku sytuacji kryzysowych wsparcia udzielają opiekunowie roku, koordynator kierunku, Prodzikan ds. studenckich, Rzecznik Praw Studenta i Prorektor ds. studentów i umiędzynarodowienia. Studenci mają także dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej w Poradni Zdrowia KUL, Gabinetie Psychologicznym Instytutu Psychologii oraz w ramach programu „KUL – uczelnia bez barier”, a dodatkowe wsparcie duchowe i wspólnotowe oferuje Duszpasterstwo Akademickie. Dzięki przejrzystemu systemowi informacyjnemu (e-KUL, strona uczelni, opiekunowie, starostowie) oraz szybkim procedurom reagowania działania KUL na rzecz bezpieczeństwa studentów są skuteczne i łatwo dostępne

9. współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,

Studenci Instytutu Nauk Socjologicznych są aktywnie reprezentowani w strukturach Samorządu Studentów – zarówno na poziomie Rady Wydziałowej WNS, jak i Uczelnianego Samorządu Studentów KUL (USS) – co daje im realny wpływ na jakość kształcenia oraz decyzje podejmowane na szczeblu wydziałowym i ogólnouniwersyteckim. Samorząd opiniuje m.in. zmiany w programach studiów, umożliwiając studentom udział w kształtowaniu przebiegu własnej edukacji, a chętni mogą ubiegać się również o mandat w Senacie KUL, będącym najwyższym organem kolegialnym uczelni. Organizacje studenckie działające przy Instytucie, współpracują z USS i mają możliwość aplikowania do Prorektora ds. studentów i umiędzynarodowienia o granty na projekty naukowe i edukacyjne. Kuratorzy kół utrzymują stały kontakt z przewodniczącym USS, co sprzyja efektywnej komunikacji i wsparciu aktywności studentów. Współpraca z Samorządem realizuje się także poprzez wspólne inicjatywy, np. organizację Dni Otwartych Wydziału Nauk Społecznych, które służą promocji oferty dydaktycznej i integracji środowiska akademickiego z kandydatami na studia czy korzystanie z przygotowanych materiałów, np. z przewodnika dla studentów rozpoczynających studia „Niezbędnik studenta KUL” (https://www.kul.pl/files/075/2025/niezbendnik_studenta_informator_2025.pdf).

10. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

System wsparcia i motywowania studentów jest systematycznie monitorowany w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia. Podstawowe narzędzie ewaluacji stanowią anonimowe ankiety wypełniane po każdym semestrze na platformie e-KUL, które pozwalają studentom ocenić jakość zajęć, kompetencje prowadzących, metody dydaktyczne oraz organizację procesu kształcenia i wsparcie pozadydaktyczne. Wyniki analizują koordynatorzy kierunku,

kierownicy katedr i władze dziekańskie, wykorzystując je do doskonalenia programów studiów, metod nauczania oraz działań wspierających studentów. Uzupełnieniem ewaluacji są hospitacje zajęć dydaktycznych – planowe i interwencyjne – których zasady określa Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych KUL; na ich podstawie formułowane są zalecenia i rekomendacje dla kadry. Stałym elementem systemu jest również cykliczna ocena okresowa nauczycieli akademickich, obejmująca dorobek naukowy i organizacyjny, jakość kształcenia oraz zaangażowanie we wspieranie studentów, co wpływa na rozwój ścieżki zawodowej i planowanie szkoleń. W proces oceny włączani są także studenci poprzez spotkania ze starostami, opiekunami i koordynatorami kierunku, które służą zbieraniu informacji o potrzebach i problemach oraz rozpowszechnianiu wiedzy o dostępnych formach wsparcia. Ponadto uczelnia angażuje interesariuszy zewnętrznych, w tym absolwentów i pracodawców, których opinie zebrane w ramach konsultacji i projektów współpracy stanowią podstawę do dalszego doskonalenia programu studiów i systemu motywacyjnego.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Wsparcie studentów w procesie kształcenia i rozwoju osobistego obejmuje szereg aktywności opisanych wcześniej, spośród których pragniemy wyróżnić:

- systematyczne poszerzanie bazy edukacyjnej o oprogramowanie przygotowujące studentów do przyszłej pracy (oprócz SPSS także OpenCode 4.03, Maxqda, Social Network Visualizer, symulatory organizacji i zarządzania firmą),
- uczenie przez doświadczenie - realizację spotkań studentów z absolwentami socjologii, podczas których studenci mogą poznać różne ścieżki rozwoju kariery i rozwoju osobistego na przykładach starszych kolegów,
- włączanie studentów w akademickie projekty Urzędu Miasta Lublin i Województwa Lubelskiego, które wspierają aktywność studencką, pokazują potencjał zatrudnienia na Lubelszczyźnie i ułatwiają start na rynku pracy.

Jako dobry *feedback* naszych działań odebraliśmy inicjatywę studentów dotyczącą wsparcia uczniów ze szkół średnich, które ukończyli. Studenci socjologii z pomocą kadry dydaktycznej opracowali i przeprowadzili cykl szkoleń dotyczących życia społecznego (o stereotypach i uprzedzeniach, normach społecznych, konflikcie pokoleń) oraz organizacji pracy własnej i wypoczynku dla swoich młodszych kolegów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,*

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II zapewnia szeroki, publiczny i łatwo dostępny system informowania o programach studiów, warunkach ich realizacji oraz efektach uczenia się. Informacje są udostępniane bez ograniczeń czasowych i technologicznych, w sposób przyjazny dla użytkownika i zgodny z wymaganiami dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami. Informacje o celach kształcenia, warunkach i kryteriach przyjęcia na studia, terminarzach rekrutacji, efektach uczenia się, procesie dydaktycznym, zasadach dyplomowania, warunkach studiowania oraz dostępnych formach wsparcia publikowane są: 1) na głównej stronie www uczelni: <https://www.kul.pl>, 2) w Biuletynie Informacji Publicznej KUL (<https://bip.kul.lublin.pl>), 3) na podstronach www Wydziału Nauk Społecznych i Instytutu Nauk Socjologicznych, 4) na platformie e-KUL (dostępnej po zalogowaniu dla studentów i pracowników).

Strona główna www (<https://www.kul.pl>) jest opracowana w taki sposób, aby była czytelna i dostępna dla kandydatów, studentów, absolwentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Strona główna podzielona jest na kilka sekcji, które są skierowane do różnych grup odbiorców - bieżące aktualności dotyczące wydarzeń uniwersyteckich, życia akademickiego, ale również wydarzeń społecznych, komentowanych przez zespół ekspertów; kalendarz wydarzeń, zapraszający na najważniejsze uniwersyteckie eventy; aktualności z poszczególnych wydziałów; informacje na temat osiągnięć naukowych i dydaktycznych Uniwersytetu oraz informacje dotyczące życia studenckiego.

Specjalna zakładka - Studia, widoczna po załadowaniu strony głównej - zawiera odnośniki do wszystkich obszarów funkcjonowania studentów na uczelni podzielonych na sekcje: regulamin studiów, staże i szkolenia, obiekty KUL, stypendia i sprawy socjalne, domy studenckie, sport na KUL, języki obce, Erasmus+, program MOST, Praktyki, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Akademia Artes Liberales, Biuro Karier, studenci cudzoziemcy, studenci z niepełnosprawnością, zajęcia w języku angielskim, Uczelniany Samorząd Studentów, życie akademickie, studia podyplomowe, Szkoła Języka i Kultury Polskiej, jakość kształcenia, Lubelska Szkoła Dyplomacji, Centrum Polonijne KUL, KULTowe Studia.

Strona internetowa oferuje również pełny pakiet łatwo dostępnej informacji na temat rekrutacji. Po załadowaniu strony głównej widoczna jest do razu zakładka „Dla kandydatów”, która z jednej strony jest platformą oferującą kandydatom możliwości rejestracji i przystąpienia do procesu rekrutacji na wybrany kierunek, a z drugiej strony zawiera obszerny pakiet informacji o ofercie dydaktycznej uniwersytetu, podzielonej na sekcje: Wybierz kierunek!, For international candidates, Studia podyplomowe i kursy, Szkoła Doktorska, poradnik kandydata, kalendarium (zakładka „ważne daty”). Na liście oferowanych kierunków studiów w zakładce „Wybierz kierunek!” znajduje się socjologia pierwszego stopnia (<https://kandydat.kul.pl/socjologia-i/>) oraz drugiego stopnia (<https://kandydat.kul.pl/socjologia-ii/>). Powyższe zakładki umożliwiają kandydatom dotarcie do atrakcyjnego treściowo i graficznie kompendium wiedzy o kierunku studiów – znajdują się tam informacje o kierunku, zasadach i terminach rekrutacji, ale również informacje o potencjalnych ścieżkach zawodowych absolwentów socjologii. Powyższe informacje uzupełniają wypowiedzi studentów dotyczące ich osobistych motywacji wyboru kierunku socjologia oraz filmik promocyjny.

Pełny zakres informacji o studiach socjologicznych znajduje się również na podstronie Instytutu Nauk Socjologicznych (<https://www.kul.pl/instytut-nauk-socjologicznych,1339.html>). Studentom dedykowane są szczególnie dwie zakładki. Pierwsza – „O studiach” (<https://www.kul.pl/o-studiach,11659.html>), prócz informacji rekrutacyjnych, zawiera odnośniki do pakietu informacji, istotnych dla funkcjonowania studentów na uczelni – praktyki studenckie; wymiana studencka, m.in. Erasmus i MOST; karty przedmiotów. Druga zakładka – „Dla studentów” (<https://www.kul.pl/dla-studentow,13933.html>) – zapewnia dostęp do wzorów podań/wniosków, jak również do pełnej informacji na temat programów studiów, opiekunów poszczególnych roczników, stypendiów, zasad dyplomowania i przygotowywania prac dyplomowych oraz też na egzaminy dyplomowe. Zakładka zawiera również informacje na temat działalności organizacji studenckich.

Podstrona Instytutu Nauk Socjologicznych oferuje dodatkowo informacje dotyczące najważniejszych wydarzeń w Instytucie (<https://www.kul.pl/aktualnosci,14810.html>), jak również informacje na temat działalności naukowej, struktury, pracowników.

Regulacje z zakresu potwierdzania efektów uczenia się i inne dotyczące jakości kształcenia są dostępne na stronach KUL w zakładce: studia/jakość kształcenia/ regulacje prawne (<https://www.kul.pl/regulacje-prawne,13647.html>). Zainteresowani mogą tam odnaleźć zarządzenie Rektora w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz w sprawie zasad dyplomowania na KUL, regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się oraz zarządzenie Rektora w sprawie określenia procedury wyrażania przez studentów i doktorantów opinii o prowadzonych zajęciach dydaktycznych. Niezależnie od tego, dostęp do wszystkich aktów prawnych (Statut KUL, uchwały Senatu, zarządzenia, regulaminy, akty prawa powszechnie obowiązującego) zapewnia strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej KUL (<https://bip.kul.lublin.pl>).

Dodatkowo studenci za pośrednictwem platformy e-KUL mają dostęp do wszystkich bieżących informacji potrzebnych w procesie kształcenia (<https://e.kul.pl/qlaktual.html>). Na platformie znajdują się programy i plany studiów, informacje o pracownikach, indeks elektroniczny oraz bieżące informacje związane z kształceniem (np. informacja o odwołaniu zajęć, odrabianiu zajęć). Do komunikacji ze studentami wykorzystywana jest również platforma Teams i Moodle – według ustaleń w ramach konkretnych przedmiotów.

Ważną rolę uzupełniającą informacje o inicjatywach i działaniach podejmowanych na kierunku socjologia pełnią media społecznościowe. INS regularnie prowadzi Facebook (<https://www.facebook.com/socjologiaKUL>). Swoją profil na Facebooku prowadzi również Koło Naukowe Studentów Socjologii (<https://www.facebook.com/ksps.kul/>), ponadto prowadzi Instagram (https://www.instagram.com/socjologiajestkul/?igsh=c2JncXZyZ3FmMGYz&utm_source=qr#) i Tik tok (https://www.tiktok.com/@socjologiajestkul?r=1&d=difeff92gbg9mb&sec_uid=MS4wLjABAAAAXzHRaux4fMhNaH6LcFEorDBHQpMtkKlprhYASi7FcaR6s4Ym9mkD2h5jsjztzmc&share_author_id=7312179077590041633&share_language=pl&source=h5_m&u_code=ebf7emki64jj1h&ug_btm=b8727,b0&social_share_type=4&utm_source=copy&sec_user_id=MS4wLjABAAAAXzHRaux4fMhNaH6LcFEorDBHQpMtkKlprhYASi7FcaR6s4Ym9mkD2h5jsjztzmc&tt_from=copy&utm_medium=ios&utm_campaign=client_share&enable_checksum=1&user_id=7312179077590041633&share_link_id=1715E404-56AE-4CB6-B243-F1EA4A8FDF48&share_app_id=1233).

2. sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Systematyczne monitorowanie aktualności, kompletności, rzetelności i przejrzystości informacji o studiach odbywa się poprzez: 1) przegląd zawartości stron internetowych uczelni i jednostek organizacyjnych, 2) aktualizacje BIP zgodnie z wymogami prawnymi, 3) uwzględnianie informacji zwrotnych od studentów, kandydatów i interesariuszy zewnętrznych (np. pracodawców), 4) wyniki ankiet ewaluacyjnych dotyczących treści zajęć i organizacji kształcenia. Anonimowe ankiety ewaluacyjne zajęć dotyczą jakości przekazywanych treści, sposobu realizacji kart przedmiotu oraz warunków organizacyjnych zajęć. W ramach pytania otwartego studenci mogą zgłaszać także własne uwagi i sugestie, również te dotyczące kwestii dostępu do informacji. Pozyskane opinie w ten sposób służą doskonaleniu sposobu prezentowania oferty dydaktycznej oraz usprawnianiu komunikacji ze studentami.

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się również na innych poziomach i sekwencjach czasowych. Studenci mogą wyrażać się przez swoich przedstawicieli na comiesięcznych Radach Programowych i Radach Instytutu Nauk Socjologicznych. Stały kontakt z opiekunami poszczególnych roczników (zdalny i bezpośredni) pozwala na szybkie reagowanie na zapytania, postulaty studentów. Konwent pracodawców, podczas spotkań odbywających się co najmniej jeden raz w roku proszony jest o opinię dotyczącą oceny dostępu do informacji. Swoje uwagi zgłaszają również członkowie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która obraduje kilka razy w roku.

Zmiany w strukturze i prezentacji informacji wprowadzane są zgodnie z analizą potrzeb użytkowników. Przykładem jest modernizacja strony głównej www Uniwersytetu oraz stron

wydziałowych i instytutowych, które obecnie oferują bardziej przejrzystą i funkcjonalną nawigację z uwzględnieniem oczekiwań różnych grup odbiorców – kandydatów, studentów i pracodawców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Równoległe do realizacji zasady powszechnego dostępu do informacji, zgodnie z zapisami prawa, Katolicki Uniwersytet Lubelski dba o indywidualne i spersonalizowane kanały komunikacyjne z pracownikami, studentami, absolwentami i otoczeniem zewnętrznym. Służą temu nie tylko portale społecznościowe, w których aktywność jest obecnie koniecznością czasu, ale także:

- zgodnie z misją i tradycją Uniwersytetu - podtrzymywanie kontaktów osobistych, dbałość o przepływ informacji między stronami komunikacji; formalnie jest to połączone z pracą osób wyznaczonych do realizacji zadań (opieki nad rocznikiem, grupą projektową, praktykami, kołami zainteresowań, współpracą z ośrodkami pozauniwersyteckimi),
- zgodnie z wyzwaniem XXI wieku – rozwijanie infrastruktury informatycznej (eKUL), która pozwala na przekazywanie istotnych informacji grupom docelowym, unikając multiplikowania wiadomości i spamowania, ale też - pomaga nawiązywać i podtrzymywać kontakt z nowymi/ potencjalnymi grupami zainteresowanych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,*

Podstawą zapewnienia jakości kształcenia jest Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) wprowadzony zarządzeniem Rektora KUL z dnia 08.09.2025 w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (nr ROP-0101-210/25, poz. 420/2025, https://www.kul.pl/files/51/420_2025-0101-210_420_wewnetrzny_system_zapewnienia_jakosci_ksztalcenia_skan_1.pdf).

Wcześniej obowiązywał system WSZJK wprowadzony zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27.03.2020 w sprawie WSZJK (nr ROP-0101-98/20, Akta KUL, poz. 7). System został stworzony z uwzględnieniem autonomii i specyfiki Uniwersytetu oraz na podstawie doświadczeń z zakresu współpracy, wspierania i upowszechniania najlepszych rozwiązań w zakresie jakości kształcenia. Zgodnie z § 1 zarządzenia w sprawie WSZJK, zapewnienie najwyższej jakości kształcenia jest czynnikiem warunkującym realizację misji i strategii Uniwersytetu oraz umacnianie i rozwój jego pozycji na arenie krajowej i międzynarodowej.

Jednym z najistotniejszych celów (zgodnie z § 2) jest podnoszenie jakości kształcenia, co ma charakter ustawicznego działania z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i pracowników) i zewnętrznych (w tym absolwentów i pracodawców). Pozostałe cele Systemu to: 1)

ocena i zapewnianie najwyższej jakości kształcenia we wszystkich formach kształcenia; 2) stymulowanie stałego doskonalenia jakości kształcenia z wykorzystaniem najnowszych i najlepszych rozwiązań w tym zakresie; 3) podnoszenie konkurencyjności Uniwersytetu na arenie krajowej i międzynarodowej; 4) podnoszenie kwalifikacji absolwentów Uniwersytetu; 5) podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich i pracowników administracji Uniwersytetu; 6) promowanie kultury najwyższej jakości kształcenia w Uniwersytecie; 7) doskonalenie instrumentów weryfikacji i oceny procedur w zakresie zapewniania jakości kształcenia. Powyższe cele są realizowane przez: 1) prowadzenie ewaluacji na poziomie ogólnouniwersyteckim, wydziałowym i kierunkowym w celu doskonalenia jakości kształcenia; 2) współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie monitorowania jakości kształcenia, w tym badanie opinii pracodawców na temat jakości wykształcenia absolwentów i przygotowania ich do pracy zawodowej; 3) współpracę z właściwymi organami władzy publicznej; 4) współpracę z uczelniami krajowymi i zagranicznymi.

Strukturalnie na Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia składają się: Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa kierunku socjologia wraz z Koordynatorem kierunku oraz Konwent Pracodawców. Struktura ta tworzy trójwarstwowy nadzór nad jakością kształcenia – ogólnouniwersytecki (UKJK), wydziałowy (WKJK) oraz kierunkowy (Rada Programowa).

Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia, powoływana przez Senat KUL, jest organem doradczym i opiniodawczym w zakresie procesu kształcenia, odpowiedzialnym za opracowanie, wdrożenie i doskonalenie Systemu. Na poziomie Wydziału podobną funkcję pełni Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi: eksperci merytoryczni dla każdego kierunku studiów prowadzonego na wydziale, wybrani w porozumieniu z koordynatorami dyscyplin i koordynatorami kierunków, przedstawiciele studentów oraz przedstawiciel kierowników studiów podyplomowych. Zadaniem Komisji jest opracowywanie polityki jakości kształcenia oraz procedur zapewniania jakości kształcenia zgodnie ze strategią rozwoju wydziału; prowadzenie oceny jakości kształcenia na wydziale i przedstawianie dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na podstawie wyników oceny.

Zgodnie z WSZJK Dziekan Wydziału Nauk Społecznych powołuje koordynatora kierunku socjologia I i II stopnia oraz Radę Programową kierunku, w skład której wchodzi, oprócz koordynatora, przedstawiciele dyscypliny socjologia, przedstawiciele pracowników dydaktycznych, przedstawiciele studentów, przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego oraz Sekretarz ds. Kształcenia. Zadaniem Rady Programowej jest 1) opracowywanie i modyfikacja koncepcji kształcenia na kierunku; 2) opracowywanie założeń promocji kierunku; 3) opiniowanie tematów prac dyplomowych i przedkładanie ich Radzie dyscypliny; 4) opracowywanie zasad dyplomowania i opiniowanie też do dyplomowania; 5) nadzorowanie i koordynowanie konkursów afiliowanych przy kierunku. Pracami Rady Programowej kieruje Koordynator Kierunku, który odpowiada za przygotowanie, realizację i ewaluację programu studiów, w tym za: 1) zgodność programów i planów studiów z aktualnymi przepisami prawa; 2) zgodność koncepcji kształcenia i efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; 3) kompletność dokumentacji programowej; 4) określenie potrzeb kadrowych kierunku; 5) monitorowanie jakości zajęć prowadzonych na kierunku, m.in. analizy wyników ewaluacji i hospitacji zajęć dydaktycznych i przygotowywanie propozycji działań naprawczych; 6) wprowadzanie nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych; 7) przygotowanie kierunku do akredytacji zewnętrznych.

Konwent Pracodawców dla kierunku socjologia jest organem doradczym w zakresie określania kierunków rozwoju oferty dydaktycznej, oceny koncepcji kształcenia na kierunku, kształtowania efektów uczenia się na danym kierunku studiów, kształtowania dodatkowej oferty dydaktycznej umożliwiającej uzyskiwanie kwalifikacji rynkowych, organizacji praktyk zawodowych i zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Dodatkowym organem zajmującym się jakością kształcenia na kierunku jest Komisja ds. Ewaluacji Procesu Dyplomowania, powołana przez Dziekana WNS w dniu 01.09.2022 r. na podstawie zarządzenia Dziekana (https://www.kul.pl/files/107/dyplomowanie/092022_jednolity/zasady_dyplomowania_jednolity_09-2022.pdf) w sprawie Zasad Dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych KUL. Zadaniem Komisji jest coroczna merytoryczna i formalna ocena losowo wybranych prac dyplomowych (nie mniej niż 20% prac, w tym co najmniej jedną pracę każdego Promotora).

2. zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,

Program studiów dla kierunku socjologia jest projektowany, modyfikowany i zatwierdzany zgodnie z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi oraz wewnętrznymi przepisami Uniwersytetu. Podstawę stanowią m.in.: 1) Ustawa z dnia 20.07.2018 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, 2) Europejskie i Polskie Ramy Kwalifikacji, 3) Zarządzenie Rektora KUL nr ROP-0101-282/23 z dnia 20.12.2023 w sprawie określenia wytycznych programowych (Akta KUL, poz. 4). Zasady te określają sposób tworzenia, zatwierdzania i wprowadzania zmian w programie studiów w przypadku nowego cyklu kształcenia oraz korekt obowiązujących już programów.

Projektowaniem zmian w programie studiów dla nowego cyklu kształcenia zajmuje się Koordynator kierunku i Rada Programowa 1) prowadząc cykliczną weryfikację programu studiów pod kątem wypełniania efektów uczenia się w oparciu o analizę kart przedmiotów prowadzonych na kierunku pod kątem wypełniania przez nie poszczególnych efektów kierunkowych; 2) reagując na postulaty różnych grup interesariuszy – studentów (każda zmiana programowa wymaga jej konsultacji z reprezentantami studentów, którzy ze swojej strony również mogą być inicjatorami zmian zgłaszając swoje postulaty bezpośrednio lub/i wyrażając swoją opinie w ankietach ewaluacyjnych poszczególnych zajęć), pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych (na każdej Radzie Instytutu pracownicy mają możliwość zgłaszania swoich propozycji/uwag dotyczących kształcenia), pracodawców (Konwent Pracodawców), ekspertów (Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia), władz Wydziału i Uniwersytetu. Szczególną rolę w komunikacji ze studentami na temat programu studiów odgrywają opiekunowie poszczególnych roczników, którzy są w stałym kontakcie ze studentami, zbierając ich swobodne opinie również w zakresie poszczególnych elementów programu. Rezultaty tej wielopoziomowej kooperacji w postaci proponowanych zmian w programach studiów, opisanych w komplecie dokumentacji zgodnej z ogólnouniwersyteckimi wytycznymi, Koordynator przekazuje do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, gdzie podlegają kolejnej ocenie. Finalna wersja programu jest przekazywana do Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a dalej do Senatu KUL, który podejmuje ostateczną decyzję o zatwierdzeniu programu w formie uchwały. Program obowiązuje od nowego cyklu kształcenia i jest publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej w ciągu 14 dni od jego uchwalenia. Studenci i nauczyciele akademicy mają możliwość przekazywania swoich uwag dotyczących programu studiów na bieżąco - co najmniej raz w miesiącu w ramach Rady Instytutu Nauk Socjologicznych. Uwagi te, wraz z sugestiami ze strony pracodawców, ekspertów z WKJK i władz Uniwersytetu są przekuwane w konkretne propozycje zmian w programie z początkiem nowego roku kalendarzowego, gdy Koordynator kierunku składa dokumentację do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Jeśli proponowane zmiany (po ewentualnych poprawkach) uzyskają akceptację Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Senatu KUL, zaczynają obowiązywać w cyklu od nowego roku akademickiego.

W trakcie trwania cyklu studiów możliwe są jedynie zmiany 1) w doborze treści kształcenia, jeśli wynikają z aktualizacji wiedzy naukowej lub zawodowej, 2) w celu usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez PKA, 3) w celu dostosowania do zmian w przepisach prawa. Korekty programu tego typu są publikowane w BIP co najmniej jeden miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Nie uznaje się za zmianę programu studiów modyfikacji, wynikającej z liczby grup studenckich lub

zawieszenia przedmiotu z powodu niskiej frekwencji, uzasadnionego przesunięcia zajęć między semestrami.

3. sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,

W systemie zapewnienia jakości zajęć istotną rolę pełni system ewaluacji, na który składa się: 1) ewaluacja zajęć przez studentów; 2) hospitacje zajęć; 3) analiza opinii otoczenia społeczno-gospodarczego na temat kierunku; 4) monitoring karier zawodowych absolwentów. Każde zajęcia są oceniane przez studentów w formie anonimowej ankiety wypełnianej pod koniec semestru, przed sesją egzaminacyjną. Wyniki ankiet są udostępniane prowadzącym po wystawieniu ocen końcowych. Ponadto wyniki ankiet są udostępniane bezpośrednio przełożonemu pracownikowi i koordynatorowi kierunku, który następnie przygotowuje raport z ewaluacji i przekazuje go do Dziekana WNS oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wyniki ewaluacji są dyskutowane na forum Rady Programowej kierunku, Rady Instytutu Nauk Socjologicznych i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ma to przełożenie na decyzje dotyczące zmian w programie studiów oraz formy i treści zajęć, jak również standardu bazy dydaktycznej. Wewnętrzną podstawą prawną procesu ewaluacji zajęć dydaktycznych jest Zarządzenie Rektora KUL nr ROP-0101-265/24 z dnia 28.11.2024 w sprawie określenia procedury wyrażania przez studentów i doktorantów opinii o prowadzonych zajęciach dydaktycznych (https://www.kul.pl/files/51/413_2024-0101-265_413_jm_ewaluacja_zajec_skan_nowe_zarzadz-od_28-11-24.pdf).

Drugim elementem systemu ewaluacji są hospitacje przeprowadzane regularnie przez przełożonych (kierownik katedry, dyrektor Instytutu). Hospitacjami objęci są wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku. Dziekan WNS zatwierdza opracowany przez WKJK roczny plan hospitacji wyznaczając osoby hospitujące. Pracownik hospitujący przygotowuje arkusz hospitacji odnoszący się m.in. do treści merytorycznych, stosowanych metod dydaktycznych, powiązania treści z kartą przedmiotu, sposobu organizacji zajęć, realizacji efektów uczenia się. Hospitacja kończy się sporządzeniem protokołu, w którym odnotowuje się m.in. uwagi i sugestie. Przełożeni omawiają wyniki hospitacji z podległymi im pracownikami. Arkusze hospitacji są archiwizowane w Sekretariacie WNS, a wyniki hospitacji dostępne są Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, bezpośrednim przełożonym hospitowanego pracownika i koordynatorowi kierunku. Szczegółowo reguluje powyższe kwestie „Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II” z 11.05.2021 z późniejszymi zmianami (Akta KUL, poz. 8).

Zapewnieniu odpowiedniego poziomu jakości kształcenia służy również praktyka prezentacji karty przedmiotu na pierwszych zajęciach dydaktycznych, co jest monitorowane w ankiecie ewaluacyjnej, wypełnianej przez studentów na koniec semestru. Aktualna karta przedmiotu jest udostępniana studentom na miesiąc przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych. Za aktualność kart przedmiotu, ich zgodność z programem i udostępnienie ich studentom co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych odpowiada Koordynator kierunku.

Konwent Pracodawców kierunku jest gremium, w ramach którego przedstawiciele pracodawców mają możliwość analizy programów studiów, oceny ich dopasowania do wymogów rynku w stosunku do absolwentów i opiniowania wszelkich inicjatyw w zakresie zmian programowych. Z kolei „Badanie Losów Zawodowych Absolwentów” realizowane przez Biuro Karier KUL jest narzędziem pozyskiwania informacji o funkcjonowaniu absolwentów kierunku na rynku pracy.

Za sposoby i narzędzia monitorowania programu studiów odpowiada (na poziomie Wydziału) Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, a w dalszej kolejności Sekcja Jakości Kształcenia w Dziale Kształcenia KUL oraz Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia.

4. sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności

efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,

System weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów oraz praktyk studenckich, a także w odniesieniu do efektów uczenia się dla całego programu studiów określonych w procesie dyplomowania, został wprowadzony w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Nr ROP-0101-210/25, https://www.kul.pl/files/51/420_2025-0101-210_420_wewnetrzny_system_zapewnienia_jakosci_ksztalcenia_skan_1.pdf). System ten obejmuje również sprawdzenie osiągnięcia efektów uczenia się dokonywane przez absolwentów i pracodawców w kontekście zgodności efektów z oczekiwaniami rynku pracy.

Przydatność efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji absolwentów szczegółowo bada i analizuje Biuro Karier KUL, a uzyskane wyniki służą doskonaleniu programu studiów. Pod tym względem, istotne znaczenie mają wyniki badań absolwentów, realizowane w ramach Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, który dostarcza informacji o sytuacji absolwentów polskich uczelni na rynku pracy oraz realizowanego od 2011r. uczelnianego programu "Badanie Losów Zawodowych Absolwentów", którego celem jest uzyskanie informacji na temat ścieżek zawodowych, dalszej edukacji oraz sytuacji życiowej osób, które ukończyły studia wyższe.

Ważnym narzędziem wykorzystywanym do oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się jest system S4A (<https://www.kul.pl/system-s4a,13125.html>), będący częścią Zintegrowanego Systemu Informatycznego Uczelni (S4A, e-KUL, e-Rekrut), w którym prowadzona jest elektroniczna dokumentacja przebiegu studiów. System informatyczny ułatwia dokonywanie ocen programów studiów poprzez możliwość raportowania wskaźników ilościowych postępów, niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych. Wykorzystywanie systemu S4A do zapisywania się studentów na poszczególne zajęcia i kodowania zajęć pozwala na szybkie realne oceny potrzeb i zainteresowań studentów, co daje możliwość skutecznego podejmowania decyzji o zajęciach i liczbie grup odpowiadających potrzebom studentów. Zapisy na zajęcia za pomocą platformy e-KUL umożliwiają szybkie korekty w planach zajęć przez zawieszanie tych, które nie cieszą się zainteresowaniem studentów oraz wprowadzenia bardziej atrakcyjnych i bardziej przydatnych pod kątem pracy przyszłych absolwentów. Te działania są wykonywane na bieżąco, pod koniec semestru poprzedzającego rozpoczęcie specjalizacji/ zajęć do wyboru.

Ocena osiągania efektów uczenia się na poziomie danego stopnia studiów odbywa się również w ramach procedury dyplomowania. Zgodnie z Regulaminem Studiów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (https://bip.kul.pl/files/1658/bip/akty_prawne/regulaminy/regulamin_studiow/219_zal_regulamin_studiow_2025.pdf) warunkiem uzyskania dyplomu jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, pozytywna ocena pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego. Ocena osiągania kierunkowych efektów uczenia się dokonywana jest w oparciu o zapisy w kartach przedmiotów, które zawierają efekty przedmiotowe uszczegółwiające efekty kierunkowe, charakterystykę metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz kryteria ocen. Do najczęściej stosowanych na kierunku socjologia metod weryfikacji osiągnięcia efektów zajęć prowadzonych na kierunku należą: egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, dyskusje grupowe, prace ćwiczeniowe/ prezentacje indywidualne lub grupowe, projekty, wyniki obserwacji. Wyniki ocen osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów i dla każdego studenta prowadzący zajęcia umieszczają w protokołach egzaminów i zaliczeń w bazie S4A. Procedura dyplomowania kończącego dany stopień studiów przewiduje uwzględnienie w końcowej ocenie dyplomowej średniej arytmetycznej z wszystkich ocen uzyskanych podczas trwania studiów, której waga w końcowej ocenie dyplomowej wynosi 0,6.

5. zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,

Możliwość wpływu studentów na program studiów jest zagwarantowana poprzez udział przedstawicieli studentów w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Programowej kierunku socjologia, Rady Instytutu Nauk Socjologicznych, jak również poprzez możliwość bezpośredniego kontaktu z opiekunami poszczególnych roczników i koordynatorem kierunku. Anonimowa ankieta ewaluacyjna zajęć jest kolejną formą oddziaływania studentów jako interesariuszy wewnętrznych na proces realizacji i doskonalenia programu studiów. Prócz wystandaryzowanej oceny zajęć, w części otwartej ankiety mogą zgłaszać swoje sugestie dotyczące zmian programowych. Po zakończeniu realizacji praktyk zawodowych studenci wypełniają ankietę ewaluacyjną, której celem jest ocena przebiegu praktyki, poziomu zadowolenia, zgodności praktyki z kierunkiem studiów, zadowolenia ze wsparcia mentora czy przydatności zdobytego doświadczenia i umiejętności. Na podstawie zebranych wyników można stwierdzić, że czy dane miejsce praktyk jest satysfakcjonujące i przydatne z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej. Dodatkowym elementem procesu ewaluacji jest rozmowa podsumowująca z opiekunem praktyk. Rozmowa ta pozwala na pogłębioną analizę doświadczeń studenta, identyfikację ewentualnych trudności oraz zebranie sugestii dotyczących organizacji praktyk w przyszłości. Opiekun zwraca uwagę nie tylko na opinie studentów, ale również na informacje zwrotne otrzymywane od instytucji przyjmujących, co pozwala na bieżące doskonalenie programu praktyk oraz dostosowywanie go do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Proces ewaluacji praktyk stanowi istotny element monitorowania efektów uczenia się oraz zapewniania jakości kształcenia. Wyniki analiz są wykorzystywane do wprowadzania usprawnień w organizacji i przebiegu praktyk zawodowych, tak aby jeszcze lepiej wspierać rozwój kompetencji studentów i ich przygotowanie do pracy w zawodzie.

Wyniki ewaluacji zajęć są omawiane na początku kolejnego semestru ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów powiązanych z przygotowaniem do pracy zawodowej, takich jak warsztaty, ćwiczenia czy zajęcia praktyczne – na przykład ćwiczenia ze statystyki, analizy danych, metod badawczych czy zajęcia projektowe. Omówienie wyników ma na celu nie tylko zapoznanie studentów z podsumowaniem zebranych opinii, ale również stworzenie przestrzeni do pogłębionej refleksji nad przebiegiem zajęć oraz nad ich przydatnością w kontekście przyszłej pracy zawodowej. Zajęcia te, ze względu na swój praktyczny charakter, stanowią naturalną przestrzeń do analizowania doświadczeń edukacyjnych studentów i powiązania ich z konkretnymi umiejętnościami wymaganymi na rynku pracy.

Wpływ na realizację i doskonalenie programu studiów mają również pracownicy jako kolejna grupa interesariuszy wewnętrznych. Swoje postulaty mogą zgłaszać do członków Rady Programowej, jak również podejmować tego typu problematykę na forum Rady Instytutu Nauk Socjologicznych. Z kolei interesariuszami zewnętrznymi, którzy mają realny wpływ na realizację i doskonalenie programu studiów, są przedstawiciele pracodawców, należący do Konwentu Pracodawców.

6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Zewnętrzna ocena jakości kształcenia odbywa się na podstawie "Badania Losów Zawodowych Absolwentów", do którego zapraszani są absolwenci w rok po ukończeniu studiów. Wyniki tego badania analizuje Biuro Karier KUL, które następnie przygotowuje raporty w zależności od liczebności respondentów biorących udział w badaniu. Ważnym źródłem oceny jakości kształcenia są absolwenci, z którymi kierunek podejmuje współpracę przy okazji różnego rodzaju wydarzeń, np. konferencje, Dni Społeczne.

Istotne znaczenie dla jakości kształcenia ma również obecność w kadrze dydaktycznej osób zajmujących się od strony praktycznej poszczególnymi zagadnieniami realizowanymi w programie studiów (np. w obszarze badań rynku, mediacji, pracy socjalnej). W dalszym horyzoncie czasowym powyższe działania są związane z zapewnieniem możliwie najlepszej pozycji absolwentów na rynku

pracy. Realizacja tych zadań jest zbieżna z działaniami Biura Karier KUL, które prowadzi monitoring sytuacji na rynku pracy. Analizy te stanowią podstawę do podejmowania decyzji programowych i organizacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Projektowanie, monitorowanie i zarządzanie zmianą w odniesieniu do programów socjologii jest budowane w dialogu. Obserwowany przez nas spadek zainteresowania studiami socjologicznymi spowodował intensyfikację prac nad ofertą dydaktyczną skrojoną na zainteresowania studentów i dostosowaną do potrzeb pracodawców. Do najważniejszych rozwiązań i osiągnięć, które uważamy za projakościowe, zaliczamy:

- włączenie do dialogu interesariuszy zewnętrznych, którzy reprezentują nowe grupy pracodawców (np. strefa AI) lub nowe potrzeby społeczne (np. postpandemiczne wyzwania w pracy z rodziną, nowe zakresy wykluczeń społecznych, wsparcie postpenitencjarne), dzięki czemu zrewitalizowany został kształt programu obowiązkowego, wprowadzono nową specjalność „Socjologia przestępczości”, a także zaktualizowano treści programowe specjalności „Służby publiczne i polityka rodzinna”,
- aktywne i konstruktywne włączenie się do dialogu studentów i absolwentów, które zaowocowało wprowadzeniem formuły dwójakiej wybieralności zajęć: (1) semestralnych wykładów z puli kierunkowej lub wydziałowej według indywidualnych preferencji studentów oraz (2) wyboru specjalności, która przygotowuje do realizacji zadań zawodowych w ścieżce kształcenia zaprojektowanej na trzy lub cztery semestry, ponadto wprowadzenie do programu studiów zajęć z mediacji i komunikacji interpersonalnej.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

POZYTYWNE	NEGATYWNE
-----------	-----------

Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroki i elastyczny program studiów, łączący refleksję teoretyczną i metodologiczną z praktyką badawczą, obejmujący zagadnienia od klasycznych teorii po socjologię cyfrową, AI, migracje, zdrowie i kulturę, z możliwością wyboru specjalności, dużym udziałem zajęć do wyboru (36% ECTS na I stopniu, 43% na II stopniu) i certyfikowanymi warsztatami (Polskiego Centrum Mediacji, SPSS Predictive Solutions). 2. Pozytywne oceny studentów dotyczące jakości kształcenia w połączeniu z dobrym zapleczem dydaktycznym: sale wykładowe i pomoce dydaktyczne umożliwiające prowadzenie zajęć z zastosowaniem zróżnicowanych metod dydaktycznych oraz dostęp do laboratoriów, baz danych (np. Centrum Analiz Społecznych i Ekonomicznych), oferujących infrastrukturę do prowadzenia badań naukowych, również przez studentów. 3. Poszerzona oferta edukacyjna - działalność Koła Studentów Socjologii, konferencje tematyczne (np. Dni Społeczne), możliwość wyjazdów w ramach Erasmus, praktyki zawodowe, cykliczna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym (z Urzędem Statystycznym w Lublinie, Polskim Centrum Mediacji w Warszawie). 4. Stabilność kadry akademickiej i jej doświadczenie naukowe, czego wyrazem są wysokopunktowane publikacje o zasięgu międzynarodowym oraz doświadczenie zawodowo-praktyczne dzięki obecności w praktyce badawczej. 5. Aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym – w tym udział absolwentów w rewizji programu, prowadzeniu zajęć i warsztatów, współpracy projektowej. 	<p>Słabe strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowane przedmioty misyjne i ogólnouniwersyteckie – mogą być postrzegane jako mniej istotne przez studentów skoncentrowanych na socjologii. 2. Ograniczona rola kształcenia zdalnego – jest wykorzystywane tylko w wyjątkowych sytuacjach, co może być barierą dla studentów oczekujących większej elastyczności. 3. Niska skala mobilności studenckiej – mimo atrakcyjnej oferty zajęć, liczba studentów przyjeżdżających na kierunek jest ograniczona. Pandemia COVID-19 pogłębiła ten problem.
---------------------	---	--

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <p>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zainteresowanie rynku pracy osobami o wysokich kompetencjach społecznych i miękkich zajmujących się problemami społecznymi takimi jak: migracje, zdrowie, przestępczość, polityka społeczna, rodzina. 2. Zapotrzebowanie na pogłębione i wieloaspektowe diagnozy społeczne, w tym związanych z rozwojem gospodarki i procesami cyfryzacji, co generuje zwiększone zapotrzebowanie na specjalistów ds. badań rynku/marketingowych i dotyczących postaw wobec nowych technologii, w tym AI – zgodnych z profilem absolwenta. 3. Zintegrowany program podnoszenia kompetencji studentów i pracowników KUL, w ramach którego studenci i nauczyciele akademicy mogą stale podnosić swoje kompetencje i umiejętności. 4. Bardzo pozytywny wizerunek Uniwersytetu w otoczeniu społeczno-gospodarczym, w tym na poziomie międzynarodowym, co ułatwia nawiązywanie kontaktów/relacji z nowymi partnerami. 5. Możliwość rozwoju współpracy z absolwentami i pracodawcami – np. poprzez programy mentoringowe i specjalistyczne warsztaty. 	<p>Zagrożenia</p> <p>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dynamicznie zmieniający się rynek pracy i trendy społeczne – szybki rozwój technologii (AI, automatyzacja, big data), zmiany demograficzne (spadek liczby maturzystów, migracje), zmieniające się trendy edukacyjne, a także rosnąca konkurencja ze strony innych kierunków – w konsekwencji socjologia może stać się mniej atrakcyjna dla kandydatów. 2. Istnienie w średniej wielkości środowisku naukowym kilku ośrodków akademickich konkurujących o tych samych kandydatów. 3. Kryzys demograficzny i relatywnie niska liczba kandydatów na studia, co w praktyce zmusza do rezygnacji z selekcji najlepszych kandydatów – w konsekwencji poziom studentów przyjmowanych do poszczególnych roczników jest bardzo nierówny, co utrudnia efektywne nauczanie.
---------------------	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

Dr hab. Piotr Magier, prof. KUL
Pełnomocnik Rektora KUL ds. Wydziału Nauk
Społecznych i Technicznych
/-podpisano cyfrowo/

.....

Dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, prof. KUL
Pełnomocnik Rektora KUL ds. kształcenia
/-podpisano cyfrowo/

Lublin, dnia 3 października 2025 r.